

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48 kiadás 1958 október 30 21 óra 30 perc

Időjárás-jelentés

1958 október 30

A Meteorológiai Intézet jelenti október 30-án, csütörtökön este 21 órakor:

A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Középeurópában csütörtökön is tartotta magát a csapadékmentes, párás, több helyen ködös időjárás. Hazánk észlelt állomásai ma sem jelentettek esőt sehonnán sem. Több helyen képződött reggel, illetve délelőtt köd.

A hőmérséklet napközben általában 11-14, Zalaegerszegen azonban csak 10, viszont Debrecenben, Békéscsabán és Szegeden 15 fokig emelkedett.

Budapesten csütörtökön 21 órakor a hőmérséklet 7 fok, a tengorszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, alig változik.

Várható időjárás péntek estig: párás, helyenként ködös idő. Gyenge, majd mérsékelt déli szél. Eső nem lesz. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 plusz 3 fok között, több helyen még gyenge fagy. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 12-15 fok között.

- o -

V E G E

30  
M

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.



MTI BELFÖLDI HIREK

B.l. kiadás 1958. október 31. 6 óra - perc

Jövőre elkészül a Budapest étterem Moszkvában

1958. október 31.

A vendéglátóipar tájékoztatása szerint nemrégiben megkezdtek Moszkvában a Budapest étterem és szálloda építkezéseit. A legutóbbi jelentések szerint Moszkva belvárosában, a Nagy Színház közelében már elkészült a Budapest nevet viselő szálloda és étterem egy része. Egyelőre 75 szobával működik az új létesítmény. A tervek szerint 1959-re befejeződik az építkezés.

Az új szállodában minden szoba fürdőszobával és előtérrel épül. A hallban és a társalgó helyiségekben, továbbá a folyósokon magyar képző-és iparművészeti alkotások: kerámiák, szobrok, nagyméretű vázák, fényképek díszítik majd a falakat. A szálloda vendéglátóipari része, a földszinti nagyterem 300, az emeleten a Balaton-terem 70, az Alföld elnevezésű bankettterem 60 személyt fogad be, ezenkívül két kis különszoba, a Tokaj, és a Pécs várják majd a vendégeket. Az éttermekben mintegy 570-600 személyt tudnak kiszolgálni. A tájékoztatás szerint a földszinti nagyterem és a Balaton különterem butorai csaknem azonosak lesznek a budapesti Gundel étterem berendezésével. Az Alföld-teremben kecskelábas asztalok, hozzáillő székek, tálalószekrények és edényes falpolelok egészítik ki a berendezést.

A Balaton étteremben magyar témájú fali festményeket helyeznek el. A program szerint itt zöld kályha, az Alföld-teremben pedig buboskenyec adja a melegét. A vendégeknek ötnyelvű étlap sorolja fel az ételkülönlegességeket. A tervek szerint állandóan készülnek a magyar hideg-és melegkonyha receptei, de orosz ételkülönlegességek is szerepelnek az étlapon, s az ételket gazdag italválaszték egészíti ki.

Moszkvai szokások szerint az étterem mellett üzletet nyitnak, ahol olcsó áron felaprított, szeletelt, pánírozott húst, nyers vagdalt pogácsát, sült-husokat: hidegkészítményeket és komplett menüt árulhatnak./MTI/

- o -

Jégkorszakbeli szarvasagancs

1958. október 31.

A zalaegerszegrői honokbányában a föld színe alatt mintegy 8 méterre megkövesedett, karvastagságú szarvasagancsra bukkantak. A szakemberek feltételezik szerint az agancs a jégkorszakból származik. Az értékes lelet a zalaegerszegi Göcseji Múzeum anyagát gazdagítja./MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B.2.kiadás 1958. október 31. 6 óra 05 perc

Mézsás óriástökök Tolnában

1958. október 31.

A Tolna megyei Pusztahentesén Plézer Frigyes egyénileg gazdálkodó föltyén 30 óriástök termett. A hatalmas termények átlagban 60 kilósek, de van közöttük több egy mázsánál is súlyosabb. Egy-egy ilyen tök egy tőhénnek 3 napig elegendő. /MTI/

- 0 -

Vizsgáznik kell az építővállalatok munkásügyi előadóinak

1958. október 31.

A dolgozókról való minél tökéletesebb gondoskodás érdekében az építőiparban képesítéshez kötötték a munkásügyi dolgozók működését. Az Építésügyi Minisztérium most kiadott rendelkezése értelmében vizsgát kell tenniük az építővállalatok bér- és munkásügyi előadóinak, norma csoportvezetőinek, bér- és időlétszámzóinak, munkacsoportvezetőinek, munkacsoportvezetőinek. A jövő év szeptember elseje után nem szabad foglalkoztatni olyan munkásügyi dolgozót, aki a most kiadott utasításban előírt vizsgát nem tette le. /MTI/

- 0 -

Gombatenyésztő szövetkezetet alakított 83 hódmezővásárhelyi uttörő

1958. október 31.

Hódmezővásárhelyen 83 uttörő gombatenyésztő ifjúsági szövetkezetet alakított. A gyerekek mintegy 200 négyzetméteres területen - az uttörőház, az ifjúsági ház és a KISZ iskola pincéjében - elsősorban sampinyon gombát tenyésztenek és a bevételnek a közös alapon felüli részéből országjáró kirándulásokat rendeznek. /MTI/

- 0 -

MTI BELFÖLDI HIREK

B.3.kiadás 1958. október 31. 6 óra 10 perc

Hatvanöt éves Budapesten a nyilvános áramszolgáltatás - 150 millió forintos költséggel új budapesti transzformátor-állomás épül

1958. október 31.

Budapesten már az 1880-as évek elején több-szolgáltatást azonban késleltette, hogy a fővárosnak nem volt szabad keze: az Allgemeine Österreichische Gesellschaft-tal kötött hátrányos szerződése ugyanis meghiúsította a fejlődést. Végre 1892-ben versenytárgyalást hirdtetett a főváros villamosvilágítás bevezetésére. Két vállalatnak adott koncessziót. A döntéssel a főváros vezetősége gondoskodott a külföldi nagyvárosokban bevezetett egyenlő alkalmazásról, de terét alott a váltakozó áram részére is, amely áramszolgáltatási rendszer a Zipernovszky-Déri-Bláthy által feltalált transzformátor révén hazánkban indult el. A Magyar Villamosági R.T. berendezése 1893 őszén készült el és az áramszolgáltatás október végén kezdődött. Röviddel ezután a Budapesti Általános Villamosági R.T. is megkezdte az áramszolgáltatást.

Azóta óriási fejlődött a fővárosi villamos-energiarendszer, s különösen rohamos ez a fejlődés a felszabadulás óta. Az értékesített villamosenergia mennyisége a felszabadulásig az 1894. évinck 160-szorosára növekedett. Az 1894. évi érték négyszáznyolcvanszorosára növekedett a fogyasztói létszám.

Jelenleg az Elektromos Művek építi az ország legnagyobb transzformátor-állomását, amely több mint 25 hold területen létesül és csomópontja lesz az országos nagyfeszültségű vezetékhálózatnak. E transzformátorállomás teljesítőképessége két nagy erőműnek felel meg és létesítési költsége meghaladja a 150 millió forintot. Az első részlegét - előreláthatólag - még ebben az évben üzembe helyezik. /MTI/

- 0 -

Növelik a cukrászkészítmények választékát

1958. október 31.

Az utóbbi hónapokban anatókon és cukrászsüteményválasztékának növelését. Rövidesen pirifó, porharas krém, gyümölcs-rizs kerül több változatban forgalomba. Több üzletben bevezetik a tejszinhab-árusítást, a cukrászipar pedig versenyt hirdet új süteményfajták készítésére. /MTI/

- 0 -

MTI BELFÖLDI HIREK  
B.4.kiadás 1958. október 31. 6 óra 15 perc

A jövő év második felében már üzemel az első  
"tojásgyár" Bábolnán

1. So/GK K. 11. P. 1958. október 31.

Hazánk első "tojásgyárát" a Bábolnai Állami Gazdaság darányi üzemeiben rendezik be szovjet tapasztalatok alapján. Erre a célra az egyik ménesistállót alakítják át, ahol harmincezer tojótyúkot tartanak majd a szokottól eltérő viszonyok között. Az épületnek nem lesznek kifutói, hanem emeltes megoldással helyezik el a tojásokat és nagymértékben gépesítik mind az etetést, mind a tisztítást, sőt részben még a tojás összegyűjtését is. A harmincezer jél tojó fehér Leghorn-fajtájú tyuktól naponta átlag 15.000 tojásra számítanak. Ennek megfelelően egész éven át központilag készített magas tápértékű takarmányokkal etetik a jászákat. A tojást ötös és tízes dobozokban tea-tojásként hozzák forgalomba./MTI/

- 0 -

Kétszáz ezer almafa-csemetét neveltek az állami gazdaságok faiskoláiban az egyénileg gazdálkodók számára

1. So/GK K. 11. P. 1958. október 31.

Az állami gazdaságok faiskolái ősszel az eddigieknél több facsemetét hoznak forgalomba és a választékot is jelentős mértékben növelik. A gazdaságok 65 lerakatát előkészítették az őszi forgalomra, bőségesen kiegészítették a készleteket. Az ilyen az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek igényeinek kielégítésén kívül az egyénileg gazdálkodók is csaknem minden gyümölcsfajtából hozzájutnak a facsemetékhez. Alrcsemetéből, amelyben az elmúlt években a legnagyobb hiány volt ez év őszén 200.000 darabot neveltek az egyénileg gazdálkodók számára./MTI/

- 0 - -/ fa

MTI BELFÖLDI HIREK  
B.5. kiadás 1958. október 31. 8 óra 15 perc

Három és félszer több sajt, kétszer több cukorka  
került forgalomba 1957-ben, mint hét évvel ezelőtt

1958. október 31.

Az Élelmiszeripari Dolgozók Szakszervezetében érdekes statisztikai összeállítás készült az élelmiszeripar fejlődéséről. E szerint az élelmiszeripar hét év alatt mintegy 64 száz lékkel növelte termelését, s ezen belül is az egyes iparágak termelése meg többszöröződött. A konzerviparban csaknem négyszer, a háztartási vegyiparban több mint kétszer annyi termék készült tavaly, mint 1950-ben.

Az egész élelmiszeripar legfőbb jellegzetessége az, hogy az átlagosan lényegesen meghaladó ütemben növekedett a munkai igényesség és értékesebb élelmiszerek termelése. 1957-ben az ipar három és félszer több sajtot, kétszer több cukorkát készített, mint hét évvel ezelőtt./MTI/

Több mint félmillió utast szállítottak az IBSZ  
autóbusz különjáratai

1958. október 31.

Évről évre nagy érdeklődés nyilvánul meg az IBSZ által szervezett autóbusz kirándulások iránt. Az idén az IBSZ 15.123 autóbusz-különjáratot indított az ország különböző vidékeire. Az utasok száma meghalatta a félmilliót. Az autóbuszok összesen 2 millió 379.656 kilométert tettek meg.

Ebben az évben már az ország valamennyi jelentősebb helyére indítottak társasutazásokat. Az országjárásba a vidéki iradók, a falvak és az üzenek dolgozóit is bekapcsolták. Jelentősen növekedett a külföldi kirándulócsoportok budapesti és vidéki körutainak száma is. Külföldre Romániába, Csehszlovákiába és a Német Demokratikus Köztársaságba indítottak körutazásokat./MTI/

- 0 -

MTI BELFÖLDI HIREK  
B.4.kiadás 1958. október 31. 6 óra 15 perc

A jövő év második felében már üzemel az első  
"tojásgyár" Bábolnán

1. So/GK Ké. 71. P. 1958. október 31.

Hazánk első "tojásgyárát" a Bábolnai Állami Gazdaság darányi üzemeiben rendezik be szovjet tapasztalatok alapján. Erre a célra az egyik ménesistállót alakítják át, ahol harmincezer tojástyukot tartanak majd a szokottól eltérő viszonyok között. Az épületnek nem lesznek kifutói, hanem emeltes megoldással helyezik el a tojástyukokat és nagymértékben gépesítik mind az etetést, mind a tisztítást, sőt részben még a tojás összegyűjtését is. A harmincezer jól tojó fehér Leghorn-fajtájú tyuktól naponta átlag 15.000 tojásra számítanak. Ennek megfelelően egész éven át központilag készített magas tápértékű takarmányokkal etetik a tojástyukokat. A tojást ötös és tízes dobozokban tea-tojásként hozzák forgalomba./MTI/

- 0 -

Kétszázezer almafa-csemetét neveltek az állami gazdaságok faiskoláiban az egyénileg gazdálkodók számára

1. So/GK Ké. 71. P. 1958. október 31.

Az állami gazdaságok faiskolái ősszel az eddigieknél több facsemetét hoznak forgalomba és a választékot is jelentős mértékben növelik. A gazdaságok 65 lerakatát előkészítették az őszi forgalomra, bőségesen kiegészítették a készleteket. Az idén az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek igényeinek kielégítésén kívül az egyénileg gazdálkodók is csaknem minden gyümölcsfajtából hozzájutnak a facsemetékhez. Algyecsemetéből, amelyben az elmúlt években a legnagyobb hiány volt ez év őszén 200.000 darabot neveltek az egyénileg gazdálkodók számára./MTI/

- 0 - -/ fa

MTI BELFÖLDI HIREK  
B.5. kiadás 1958. október 31. 8 óra 35 perc

Három és félszer több sajt, kétszerre több cukorka  
került forgalomba 1957-ben, mint hét évvel ezelőtt

1958. október 31.

Az Élelmiszeripari Dolgozók Szakszervezetében érdekes statisztikai összefoglalás készült az élelmiszeripar fejlődéséről. E szerint az élelmiszeripar hét év alatt mintegy 64 száz lékkel növelte termelését, s ezen belül is az egyes iparágak termelése megtöbbszöröződött. A konzerviparban csaknem négyszer, a háztartási vegyiparban több mint kétszer annyi termék készült tavaly, mint 1950-ben.

Az egész élelmiszeripar legfőbb jellegzetessége az, hogy az átlagosan lényegesen meghaladó ütemben növekedett a munkaadós és értékesítő élelmiszerek termelése. 1957-ben az ipar három és félszer több sajtot, kétszerre több cukorkát készített, mint hét évvel ezelőtt./MTI/

Több mint félmillió utast szállítottak az IBUSZ  
autóbusz különjáratai

1958. október 31.

Évről évre nagy érdeklődés nyilvánul meg az IBUSZ által szervezett autóbusz kirándulások iránt. Az idén az IBUSZ 15.123 autóbusz-különjáratot indított az ország különböző vidékeire. Az utasok száma meghaladta a félmilliót. Az autóbuszok összesen 2 millió 379.656 kilométert tettek meg.

Ebben az évben már az ország valamennyi jelentősebb helyére indítottak társasutazásokat. Az országjárásba a viléki iradák, a falvak és az üzemek dolgozóit is bekapcsolták. Jelentősen növekedett a külföldi kirándulócsoportok budapesti és viléki körutainak száma is. Külföldre Romániába, Csehszlovákiába és a Német Demokratikus Köztársaságba indítottak körutazásokat./MTI/

- 0 -



3.6.kiadás

1958. október 31.

óra 55 perc

Külföldi művészek érkeznek Budapestre

1958. október 31.

Novemberben ismét több neves külföldi vendégművész lép fel a budapesti hangversenyterekben. November 10-én a Bartók-teremben adja egyetlen budapesti koncertjét a Pro Arte Antiqua nevű világhírű prágai kamaracsoport. Az együttest 1931-ben hat nagytudású, kiváló muzsikusként alapította azzal a céllal, hogy az elmúlt századok kamarazenejét közel hozza a mai hallgatóságához. Azóta Csehszlovákiában és Európa számos más országában arattak nagy sikereket, a szakmai és a nagyközönség előtt egyaránt. Műsoruk a XIV. századtól a XVIII. századig mutatja be a korszakok muzsikáját. Több száz éves, eredeti hangszereken játszanak, ami önmagában is különös vonzást jelent. Az együttes a budapesti szereplést követően világszerte városokba is ellátogat.

November 18-án hangversenyeznek a magyar fővárosban Gabriel Verschraegen. A világhírű belga orgonaművész nevét a budapesti zeneértők is jól ismerik. A következő napon, november 19-én egy másik nagynövű művész, Heinz Bongartz lép a budapesti közönség elé. Bongartz nemcsak hazájában, a Német Demokratikus Köztársaságban, hanem külföldön is jól ismert kiváló karmester. November végén érkeznek hazánkba Lev Vlaszenko, a kitűnő szovjet zongoraművész, aki 1956-ban Budapesten elnyerte a Liszt-verseny első díját. Ugyancsak ekkor vendégszerepel a magyar fővárosban három igen tehetséges fiatal szovjet művész: Jovgenyij Altman eszellista, Valerij Vasziljev zongoraművész és Jean Ter-Margerjan hegedűművész. Őket követi majd a világ egyik legkiválóbb eszellistája, Daniel Safran, az OSZSZSZK érdemes művésze. Safran nevét és művészetét már jól ismeri a magyar közönség, hiszen Budapesten is többször fellépett. Művészcsaládból származik, s 8 éves korától tanult Gordonkázni. Tíz éves volt, amikor felvették a tehetséges gyermekek részére alapított, s a Lenini-rádi Konzervatórium mellett működő zeneiskolába. Tízennégy éves korában már első díjat nyert a Szovjetunió művészeinek versenyén. Ezután több Világhírességi Találkozón vett részt, mindenütt nagy sikerrel és több díjat kapott. Az utóbbi három esztendőben vendégszerepelt Dániában, Olaszországban, az NDK-ban, Romániában, Csehszlovákiában, Franciaországban, s Iz-

- 0 -

B 7. kiadás

1958. október 31.

10 óra 05 perc

Elkészült Pécs hároméves kulturális fejlesztési programja

1958. október 31.

Az MSZMP művelődéspolitikájának irányelvei alapján elkészítették Pécs hároméves kulturális fejlesztési programját.

A tervek szerint három év alatt a tantermek számát hatvankettővel, az óvodai férőhelyek számát pedig kétszázal növelik. Az egyetemi hallgatók számára politikai és egyéb témájú előadássorozatot, hangversenyeket rendeznek. Hetszáz taggal egyetemi filmklubot alakítanak. Irodalmi pályázatot hirdetnek az egyetemi élettel foglalkozó írásművekre.

A tudományos kutatók tanulmányokat írnak a Mecsek természeti földrajzáról, Baranya megye gazdasági életéről, a komlói kőszénbányászat történetéről, a murkás- és paraszttalajokról.

A megye természettudósai megalakítják a Dráva-kutató intézetet. A művészettörténészek Martyn Ferenc pécsi festő munkásságáról írnak tanulmányt. Bővítik a világhírű Zsolnay Múzeum anyagát. Folytatják az egykori Sopianae életére fényt derítő régészeti ásásokat.

A hároméves tervben felújítják a pécsi Nemzeti Színházat, több filmszínházat pedig bővítenek és korszerűsítik. A pécsi egyetemi könyvtárban könyvmuzeumot létesítenek.

/MTI/

-.-

Jövőre ötszázötven lakást adnak át és ötszázhatvan új lakás építését kezdik meg Miskolcon

1958. október 31.

A hároméves terv második esztendejében ötszázötven lakást adnak át és ötszázhatvan új lakás építését kezdik meg Miskolcon. A többiek között befejezik a selyenréti új városrész Szinva-patak felé eső részének, valamint a Malinovszkij uti új lakótelep építését. Ugyanakkor megkezdik a város egyik fő utcájának, a Bajcsy-Zsilinszky utnak a kiépítését. A belvárosban az OTP felépítteti a kilencemeletes - irodákból és lakásokból álló - toto-lotto házat. /MTI/

-.-

B 8. kiadás 1958. október 31. 10 óra 15 perc

A télre készülnek az Egyesült Izzóban

1958. október 31.

Az Egyesült Izzóban már október elején megkezdtek a téli felkészülést.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján megállapították a szénszükségletet és ennek megfelelően intézkedtek a készletek tárolásáról. A szén mozgatására, gyors kirakására 13 szállítószalagot állítanak munkába. A kazánházban, a gazdaságos fűtés, tüzelés ellenőrzésére különféle műszereket szereltek fel. A műszerezéssel a tél folyamán 300 tonna szén megtakarítására számítanak. Felülvizsgálták és folyamatosan javítják a gőzvezetéseket, s kijavították a próbafűtéskor tapasztalt hibákat is. Még a fagy beállta előtt viztelenítik a csapokat, s szigetelik a szabad csővezetéseket.

Ugyanolyan megkezdtek a fürdőkhöz, a mosdókban, a műhelyekben a kitért ablaküvegek pótlását, javítják a tetőket, ereszeket, stb. Az udvarra nyíló üzemszerekre dupla ajtókat, automatikus csapóajtókat, a huzatos folyosókra szélvédőket szerelnek fel. A téli melegruhákat is idejében kijavították, kitisztították, s 300 dolgozó már meg is kapta azokat. Gondoskodtak arról is, hogy ha a hőmérséklet a fagypontra süllyed, a szabadban dolgozók azonnal kaphassanak meleg védőtölt.

A téli felkészülést a gyárban november végéig befejezik. /MTI/

Két kórház épül Szolnok megyében

1958. október 31.

Szolnok megye a hároméves terv idején újabb egészségügyi intézményekkel gyarapodik. Szolnokon a vasutasok gyógykezelésének megkönnyítésére, kétszáz ágyas MÁV kórházat építenek harmincmillió forintos beruházással. Karcagon a Nagykun-ság legnagyobb kórházát építik fel. Ennek építésére és berendezésére harmincegymillió forintot fordítanak. Ezekkel együtt a megyében kilencre növekszik a kórházak és gyógyintézetek száma.

/MTI/ 10-7

B 9. kiadás 1958. október 31. 10 óra 20 perc

Új klinikai épület, laboratórium és előadóterem a szegedi Orvostudományi Egyetemen

1958. október 31.

A szegedi orvostudományi egyetem intézeteinek fenntartására és fejlesztésére az idén mintegy 60 millió forintot költenek. A szemklinika mellett hét és félmillió forintos költséggel új kétemeletes szárnyépületet létesítenek. Itt lesz majd az egyetem legnagyobb, 200 személyes előadóterme is. Már megépítették és felszerelték a szegedi orvosi kutató intézetek központi laboratóriumát, amely jövőre újabb értékes műszereket kap. 1958-1959-ben korszerűsítik az egyetem könyvtárát is. Előreláthatólag néhány hónap múlva megnyitják a röntgen-tanszékot, amelynek felszerelésére szintén többszáz ezer forintot fordítanak. /MTI/

November 7-én Makszim Gorkij Ellenségek című drámáját mutatja be a pécsi Nemzeti Színház

1958. október 31.

A pécsi Nemzeti Színház november 7-én, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóján bemutatja Makszim Gorkij Ellenségek című drámáját. /MTI/

Longobárd temetőt tártak fel Rácalmáson

1958. október 31.

A Fajér megyei Rácalmás községben V.-VI. századból származó longobárd temető maradványait bukták fel. Az eddig feltárt sírokból gyöngyök, fémcsattok, kapcsok és disztük, továbbá tűzsiháló szerszám, kard és esonatókat tartalmazó kerámia-edény került felszínre. /MTI/

B 10. kiadás 1958. október 31. 11 óra perc

November 2-án nyílik a IV. miskolci országos képzőművészeti kiállítás - Miskolc II. kerületében felavatják Egressy Gábor szobrát

1958. október 31.

November 2-án vasárnap nyílik a miskolci Herman Otto Múzeumban a IV. miskolci országos képzőművészeti kiállítás. Bemutatják majd az ország képzőművészeinek több mint 200 olajfestményét és grafikai művét, továbbá csaknem 30 szobrát és kislasztikáját. A megnyitó ünnepségen átadják a legjobban szereplő művészeknek Miskolc város nagydíját, valamint a borsodi magyuzemek által adományozott díjakat.

Ugyancsak vasárnap avatják Miskolc II. kerületében Egressy Gábor szobrászművésznak, az egykori miskolci Nemzeti Színház tagjának szobrát, - Várady Sándor alkotását. /MTI/

..-

November 7-én öt Szolnok megyei községben avatnak szovjet hősi emlékművet

1958. október 31.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóján Szolnok megye öt községében - Tiszaúrszén, Tiszaszöllősön, Tiszaszentimrén, Alattyánon és Jászalsószentgyörgyön - szovjet hősi emlékművet avatnak. /MTI/

..-

Gyulán megünnepelik Erkel Ferenc születésének 150. évfordulóját

1959. október 31.

Gyulán, Erkel Ferenc szülővárosában 1960-ban megszabásu ünnepséget rendeznek a zeneszerző születésének 150. évfordulója alkalmából. A tanács, a népfront és a többi tömegszervezet kezdeményezésére összeüjtik Erkel Ferenc munkásságának emlékeit és szülőházában muzeumot rendeznek be. /MTI/

..-

10 40

B 11. kiadás 1958. október 31. 11 óra 20 perc

Tapasztalt bányászok segítségével küzdi le a termelési nehézségeket a pécsbányai üzemi tanács

1958. október 31.

A pécsbányai üzemi tanács, az üzemvezetőséggel egyetértéssel, tapasztalt bányászok segítségét kérte az üzem problémájának megoldására. A segítőkészséget mutatja, hogy a meghívott 117 bányász kivétel nélkül megjelent az értekezleten. Fullmer József főmérnök beszámolóját követően az "Öreg" bányászok sok hasznos javaslatot tettek a szén minőségének javítása érdekében. Elmondották azt is, hogy véleményük szerint hogyan lehetne megvalósítani a gázveszélyes széntelepek biztonságos művelését és hogyan alakíthatnának ki jó szakmunkás-gárdát. A tanácskozás végén a meghívottak kérték, hogy ne csak akkor igényeljék javaslataikat és segítségüket, amikor a bánya már termelési nehézségekkel küzd, hanem előbb, mert akkor megelőzhetik a bajokat. /MTI/

..-

Takarékossági vizsgálat a Veszprém megyei bányákon

1958. október 31.

Az MSZMP Veszprém megyei bizottsága mellett működő bányászati szakbizottság felülvizsgálja a Veszprém megyei szén-, érc- és ásványbányákat. Megnézik, hogy az egyes üzemekben milyen intézkedésekkel segítik a gazdaságosabb termelést. A vizsgálat kiterjed a bányák túli felkészülésének ellenőrzésére is. A bizottság, amelynek tagjai között több bányász szakember van, tanácsokkal is segíti a bányászokat. /MTI/

..-

Harminc méter magas szalámirektár épül Szegeden

1958. október 31.

A Szegedi Szalámigyárt a hároméves terv idején annyira fejlesztik, hogy évi termelése mintegy félmillió kiló szalámmal növekszik. Már épül a tároló és az érlelőraktár, amelynek belső hőmérséklete és páratartalma szabályozható. Ennek elkészülte után harminc méter magas törölyraktárt építenek olyan korszerű klímaberendezéssel, hogy a szalámigyártást teljesen függetleníthetik az időjárástól. /MTI/

..-

11 15

B 12. kiadás

1958. október 31.

11 óra 5 perc

Kik és hogyan szerithetnek a családiház építkezéseknél

1958. október 31.

A kisiparosok ipargyakorlásáról szóló törvényerejű rendelet értelmében a családiházak építésénél a szakszerűség biztosítása mellett az építkező rokonai, ismerősei, iparjogosítvány nélkül is közreműködhetnek. Az utóbbi időben ezzel az engedéllyel sokan visszaéltek: iparigazolvány nélkül, rendszeres, anyagi ellenszolgáltatásért "segítették" az építetőt. Az eredmény rendszerint építészeti és esztétikai követelményeknek meg nem felelő épület lett.

A visszaélések elhárítása érdekében az építésügyi Minisztérium a KISZ véleményének meghallgatása után rendeletet adott ki a törvény helyes értelmezéséről. E szerint a családiház-építkezéseknél megengedhető, iparigazolvány nélküli rokonai, ismerősi közreműködés csak esetenkénti, nem rendszeres, anyagi ellenszolgáltatással nem járó társadalmi munka lehet. Minden más közreműködést jogosulatlan iparüzésnek kell tekinteni és elkövetőjével szemben e szerint kell eljárni.

A megkívánt szakszerűséget az építetőknek építőipari szövetkezet, vagy iparigazolvánnyal rendelkező lakóház kivitelezésére jogosult kisiparos megbízásával biztosítani. A kisiparos, vagy szövetkezet felügyelete mellett az építetők rokonai és ismerősei a kivitelezésben közreműködhetnek. Ez az állásfoglalás irányadó arra az esetre is, ha az építetők egymás kölcsönös segítségének elve alapján önkéntes építőközösségekben építik egy, vagy többszintes lakóházaikat. /MTI/

--

Könyv jelenik meg Nógrád megye munkásmozgalmának történetéről

1958. október 31.

Az MoZMP Nógrád megyei bizottsága és a megyei tanács kezdeményezésére bizottság alakult a megye munkásmozgalmi történetének feldolgozására. A bizottság tagjai tanulmányozzák majd az országos és a megyei levéltárak ezzel kapcsolatos anyagát. A tanulmányok alapján kétkötetes könyvet jelentetnek meg a Tanácsköztársaság kikiáltásának 40. évfordulójára. /MTI/

--

11 40

B 13. kiadás

1958. október 31.

11 óra 5 perc

Ezentul négyzemes hasznát hajt az eddig hasznavehetetlen "fáradt" páclé

1958. október 31.

Kohászati üzemekben a hengerlősnél, csőgyártásnál keletkező felületi oxidréteg, az úgynevezett réve eltávolítására páclévet alkalmaznak és ezt eddig használat után Budapesten csatornákon keresztül a Dunába juttatták. A Csepel Művek Erőművében most kísérletek folynak a "fáradt" páclé hasznosítására. Vasszulfáton és vaskloridon kívül kénsavat is tartalmaz, amit a kísérletek szerint jól felhasználhatnak a generátorgáz kéntelenítésére, sőt az így nyert melléktermék egyszerű izzitással festékgyártásra alkalmas vörösoxiddá alakítható át.

A kísérletek négyzemes haszonnal biztatnak. A "fáradt" páclé felhasználásával festékalapanyaghoz jutunk, javul a generátorgáz, a csatornák falazatát megvédi a savmaró hatásától, a Duna halállományát pedig a páclében rejlő mérgező vasszulfáttól és vaskloridtól. /MTI/

--

Havonta ezer pár női cipőhöz elegendő anyagot találtak meg a Szegedi Cipőgyárban

1958. október 31.

A Szegedi Cipőgyárban az elmúlt három hónapban, meggyrészt az ujtási verseny során javasolt gazdaságos módszerekkel és gondosabb szabászati munkával, annyi cipőfelsőrészt, bélést és más anyagot takarítottak meg, amelyből háromezer pár női cipő készíthető. Az októberi eredménnyel együtt már teljesítették egész évi takarékosági vállalásukat. /MTI/

--

Gyógyfürdőt építenek Gyomán

1958. október 31.

A Békés megyei Gyoma községben melegvíz tört fel a talajból. A község vezetői elhatározták, hogy fürdőt építenek a gyógyvíz hasznosítására. A község lakosai részlegvással és társadalmi munkával segítik az építkezést. /MTI/

--

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 14. kiadás 1958. október 31. 11 óra 50 perc

Kilónként 90 fillér és 1,20 forint az állami boltokban a haj-  
dusági káposzta

1958. október 31.

A Nagyvásártelepére pénteken reggel 116 va-  
gon és 10 tehergépkocsi áru érkezett, ebből 40 vagon zöldsé-  
g, 34 vagon burgonya, 33 vagon vegyes gyümölcs és öt vagon vágott-  
baromfi.

Pénteken "káposzta-nap" volt a fővárosi pia-  
cokon. A beérkezett 14 vagon jöminőségű hajdusági káposztát  
a háztartások, az üzemi- és a vendéglátóipari konyhák vásárol-  
ták meg. Az állami boltok kilónként 90 fillérért és 1,20 forint-  
ért hozták forgalomba, a kelkáposztát 1,40, a piroskáposztát  
pedig 1,80 forintért árusították. A KÖZERT boltok a tisztított  
karfiol árát kilónként 1,50-1,80 forintra mérsékeltek. A burgo-  
nya, a hagyma és a levesbevaló zöldség ára nem válto-  
zott.

A földművesszövetkezeti csarnoki hentesboltok  
a füstölt falusi sertéskolbászt kilónként 35, a sózott szalon-  
nát 36, a kenyérszalonnát 37, a csemegé- és a kolozsvári sza-  
lonnát pedig 46 forintért árusították. /MTI/

Már több mint negyven ifjúsági szövetkezet alakult

1958. október 31.

A SZÖVOSZ igazgatóság és a KÖZ Központi Bi-  
zottság a közel múltban kiadott, az ifjúsági szövetkezetek szer-  
vezésére vonatkozó felhívása igen széleskörű érdeklődést vál-  
tott ki mind a falusi, mind pedig a városi ifjúság körében. A  
SZÖVOSZ igazgatóságához érkezett jelentés szerint az ország te-  
rületén eddig már több mint negyven, nagyrészt kisállattenyészté-  
ssel foglalkozó ifjúsági szövetkezet alakult. A legújabb szö-  
vetkezetet az abaujkéri kiszisták és uttörők alakították azzal  
a céllal, hogy nyulak és nutriát tenyészessenek. A fiatalok a  
községi tanácstól három hold földet kaptak takarmánytermesztés  
céljára. /MTI/

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 15. kiadás 1958. október 31. 11 óra 45 perc

A VEB FORTSCHRITT Gép- és járműgyár újabb versenyt hirdet a magyar trak-  
torosoknak

1958. október 31.

A VEB FORTSCHRITT Mezőgazdasági Gépgyár rend-  
szeresen jutalmazza azokat az állami gazdasági traktorosokat és  
munkagépkézelőket, akik az általa gyártott munkagépekkel a leg-  
kiemelkedőbb eredményeket érik el egy-egy munkaidényben. Mivel  
a magyar mezőgazdasági munkások a kiváló teljesítmények elérése  
mellett az utóbbi időben hasznos tanácsokkal is szolgáltak az  
egyes gépek tökéletesítéséhez, az eddigi 20 díj helyett negyven-  
egyét ajánlott fel a gyár. A legkiválóbb dolgozók karóráját, fény-  
képezőgépet, MOPED robogót kapnak ajándékba a Német Demokratikus  
Köztársaságban működő mezőgazdasági gépgyártól. /MTI/

A lotto nyerőszámai

1958. október 31.

A 44. játékhetére 2,579.831 szelvény  
érkezett a Sportfogadási és Lotto Igazgatóságra. Így egy nyerő-  
osztályra 967.434 forint jut. A sorsolást pénteken Miskolcon  
a Lenin Közhatalmi Művek művelődési otthonában tartották meg. A  
szokásos technikai előkészületek után a következő nyerőszámokat  
húzták ki:

17, 23, 29, 45, 81

November első hetében a tárgynyeremény sorso-  
láson a 43. heti szelvények vésznak részt. /MTI/

Évente többmillió forint értékű terméstöbblettel, jobb minőség-  
gel fizetnek majd a szelektált szőlők és gyümölcsfajták - Három-  
ezer hold kődarra - és 200 hold furmint törzstelepet létesítenek  
a következő években

1958. október 31.

A magyaránny állami támogatással megindult  
szőlőfelújítási és gyümölcsfajtelepítési munkáknál rendkívül fon-  
tos szerep hárul az Országos Szőlő- és Gyümölcsfajta-szelekciós  
Felügyelőségre. A tudományos felkészültséggel évek óta folytatott  
kísérletek bebizonyították, hogy az egyes szőlő- és gyümölcsfaj-  
tákon belül igen nagy különbségek adódnak a termés mennyiségét  
és minőségét illetően. /fol. t. köv./

B 16. kiadás 1958. október 31. 12 óra 20 perc

/Évente többmillió...1.folyt./

A hosszú évtizedekre szóló új telepítéseknel és az elöregedett állományok felújításánál lehetőleg már csak azokat a fajtaváltozatokat használják fel szaporításra, amelyeket a szelekciós felügyelőség a megfigyelések alapján, illetve virágbiológiai és afaktani módszerekkel kiválaszt, továbbszaporításra kijelöl.

A fiatal intézmény munkájáról, eredményeiről és legközelebbi terveiről Sinkó Flórián igazgató adott tájékoztatást az MTI munkatársának. Elmondotta többek között, hogy Kozma Pál egyetemi docens 1948 óta folytatott kutatásai és az azóta kidolgozott módszere alapján különösen a kadarka és a furmint szőlők szelektálásánál értek el figyelemreméltó eredményeket. A kadarkának, ennek a szívós, igénytelen, amellett jó minőségű és rendszeres bő termést adó szőlőfajtának igen sok olyan fajtaváltozata van - népies nevükön: "rugós", "kádkerülő", "gazdabolondító", "ludtalpu", stb. - amely gazdagon hajt, dús lombot nevel ugyan és bőven virágzik, de a termést elrugja: egy-két fürt, néhány apró bogyó árválkodik a tőkéken. Hozzávetőleges számítások szerint a kadarka-kültetvényeken mintegy 50-60 százaléka "rugós" és ha a jelenlegi termőterületen a "rugós" tőkét a szelekció során a legjobbnak találta, nagy bogyóju tőkékkel váltják fel, évente mintegy 720.000 hektoliterrel több, s az eddiginél színanyagban, cukortartalomban egyaránt gazdagabb, jobb minőségű bort nyerünk. A vegyes állományú kádkadarkaszőlők holdankénti átlagtermése alig 12 hektoliter országosan, a szelektált állományoké pedig eléri a 20 hektolitert. A lehetséges terméstmennyiség értéke /évi 7-8 millió forint/ bőven fedezné az egész kadarka termőterületen a termelési költségeket.

A jelek szerint a szaporítóanyag tekintetében sem lesz fennakadás. A szelekciós felügyelőség munkatársai már három éve járják a szőlőket és a Kozma-féle módszernel kijelölik a továbbszaporításra alkalmas tőkéket, a kijelölt tőkéről lombhullás után szedett vesszőket az állami gazdaságokban, kísérleti és tanegységekben iskolázzák. Eddig hat hektáron létesítettek kadarka törzstelepet. A felügyelőségnek az a terve, hogy - elsősorban az alföldi borvidékeken - legalább 2500-3000 holdnyi kadarka törzstelepet létesít a közeli években, ahol elegendő elit szaporítóanyagot termélnék a tőkepótláshoz, a felújításokhoz, új telepítésekhez.

/folyt.köv./

11-55

B 17. kiadás

1958. október 31.

12 óra 20 perc

/Évente többmillió...2.folyt./

Hasonló jó eredményekkel biztatnak a tokaj-hegyaljai borvidéken folytatott furmint szelekciós kísérletek. Az idén kiválasztott tőkéről származó szaporítóanyag körülbelül kétféle millió eltvány készítésre lesz elegendő. A tervek szerint a következő években 200 holdnyi furmint törzstelepet létesít a felügyelőség Tokaj-hegyalján és a somlói borvidéken. Az említett fajtákon kívül hamarosan megkezdődik a hárslevelű, az ezerjő, az olaszrizling, valamint a saszla félék szelektálását is.

Az ország gyümölcsfaállománya termékképességének megjavítására ugyancsak kidolgozták a terveket, sőt már ávek óta több ezer kijelölt fát, cserjét tartanak állandó megfigyelés alatt. Eddig az összes gyümölcsnemekből és fajtákból jelöltek ki szaporítóanyag-termeő fákat - elsősorban az állami gazdasági faiskolák részére, - a továbbiakban azonban az az elgondolás, hogy a belső fogyasztás, valamint a külföldi piacok igényeinek leginkább megfelelő gyümölcsnemekkel sokkal behatóbban, fontosági sorrendben foglalkoznak és ezekből is csak a legkeresettebb fajták, legkiválóbb változatait szaporítják el. A kijelölt fából szelekció útján kiválasztják és törzskönyvezik a tömegtermesztésre legalkalmasabbakat, törzs-faiskolákat és törzs-gyümölcsösöket létesítenek. /MTI/

Új rizstelepek, öntözőgépek a Körös-menti termelőszövetkezetekben

1958. október 31.

A Körösök közelében gazdálkodó termelőszövetkezetek fokozzák az öntözéses termelést. Új rizstelepek építésére a tervek szerint 16 millió forintot fordítanak, s nagy területen rendezkednek be öntözéses zöldség és takarmánytermesztésre is. A békéscsabai Május 1, a gyomai Új Élet és több más szövetkezet mélyvezetési, szórófejes öntözési berendezést szerel fel, 40 szövetkezetben pedig hordozható öntözőkészülékekkel segítik elő a nagyobb termést. /MTI/

Egy-két éven belül a pettendi Petőfi Tsz. valamennyi családja új házába költözik

1958. október 31.

Fejér megyében a pettendi Petőfi Termelőszövetkezet az utóbbi időben 500 hold földdel gyarapodott, ugyahogy most már összesen 1100 holdon gazdálkodik. A szövetkezet jó megélhetést ad tagjainak, amit az is bizonyít, hogy az egykori családok egy-két éven belül valamennyien új családi házába költöznek. Összesen 64 családi házat építenek, mindegyike kétszobás, fürdőszobás. Az idén ezek közül 23 tetőalá került. Az új szocialista település házeit egy kilométer hosszú betonjárdával kötik össze. /MTI/

B 18. kiadás 1958. október 31. 12 óra 10 perc

Husz új termelőszövetkezeti csoport a ceglédi járásban

1958. október 31.

Több mint ezer egyénileg dolgozó paraszt lépett az idén a nagyüzemi közös gazdálkodás útjára a ceglédi járásban. Ötszázötvenen a meglévő termelőszövetkezetekbe léptek be, vagy újat alakítottak, 2300 holdon pedig husz új termelőszövetkezeti csoportot hoztak létre, csaknem ötszáz taggal.

Szeptember eleje óta két termelőszövetkezet és nyolc termelőszövetkezeti csoport kapott működési engedélyt, Törtelen és Csemőben pedig tszcs-előkészítő bizottság alakult.

Aceglédi járás termelőszövetkezetei ebben az évben kereken tízmillió forintot fordítottak, illetve fordítanak beruházásokra. Jelentősen gyarapodott a közös állattenyésztés is: a szarvasmarhaállomány 30, a sertésállomány 25 százalékkal nőtt, s hétszer több baromfit nevelnek, mint tavaly. Több, külterületen fekvő szövetkezet tanyaközpontot létesít. Ezek közé tartozik a magykőrösi Szabadság Tsz. is, ahol 12 család már megkezdte, 55 pedig a következő évekre tervezi a lakóházépítést, s közös erővel központi irodát és művelődési házat is építenek. Ebben a szövetkezetbe csak az elmúlt héten 12 dolgozó paraszt kerde felvételét. Egy hónap alatt több mint husz új taggal, közöttük több középparaszttal erősödött a nyársapáti József Attila Tsz. is, amely negyven forintos munkaegységgel, járásszerte híres pulykatenyésztéssel, villamosítási tervekkel bizonyítja, hogy a Cegléd-környéki tanyavilág homokján is lehet virágzó gazdaságot teremteni. /MTI/

Százötvenen kapnak új tagkönyvet a répáspusztai Első Ötéves Terv Tsz-ben

1958. október 31.

Somogy megye legnagyobb termelőszövetkezetében, a répáspusztai Első Ötéves Terv Tsz-ben megkezdődött az ideizálás-előkészületi munkája, a leltározás. Mindenekelőtt a gazdasági épületeket vették számba. Kitűnt, hogy a szövetkezet épületleltára egy év alatt több mint 70.000 forint értékkel gyarapodott, s így a répáspusztaiak kereken 3.5 millió forint értékű épülettel rendelkeznek.

Elkészültek már az új tagkönyvek is, s ezeket a november 1-i taggyűlésen adja át a vezetőség. A répáspusztaiakhoz csatlakozott Somodor és Somogyaszaló községek termelőszövetkezeti tagjaival együtt ötvenen kapják meg az új gazdasági évről szóló tagkönyvet. /MTI/ Száz-

12.13

B 19. kiadás 1958. október 31. 12 óra 30 perc

Már hatvanezer holdról takarították le a kukoricaszárat Baranyában

1958. október 31.

Évek óta rossz szokás Baranyában, hogy ősszel a kukoricatörés után a szár nagy részét nem takarították le a gazdák. Minden télen legalább 15.000-20.000 holdon állt a kukoricaszár és csak tavasszal vágták le. Szakvélemény szerint csupán azzal, hogy később takarították be a szárat, annyi takarmányt veszítettek a baranyai gazdák, amivel 20.000 szarvasmarhát lehetett volna átteleltetni.

A Baranya megyei tanács nemrég rendeletet hozott arról, hogy a kukorica törése után 15 napon belül, de legkésőbb november közepéig be kell takarítani a szárat is. A rendelet, valamint a szakemberek felvilágosító munkája nyomán az idén gyorsabban tűnik el a kukoricaszár a földekről és úgy látszik, végre megszűnik ez a szégyenfoltja a baranyai mezőgazdaságnak. Október végéig a megye 100.000 holdnyi kukoricaterületéből 60.000 hold már teljesen tiszta, jóllehet még törik a kukoricát. A gépállomások 12 járvaszilózó géppel és 25 át-alkított kombájnnal segítik a szárvágást a termelőszövetkezetekben. Eddig 720 holdon silózták be a kukoricaszárat és ennek köszönhető, hogy a közös gazdaságokban már 21.000 köbméternyi silót töltöttek meg télire. /MTI/

Kidolgozzák a könyvtárügy és a népművelés fejlesztésének 15 éves tervét - Művelődési házak - a tanítóképzőkben kötelező tárgy lesz a népművelés

1958. október 31.

A Művelődésügyi Minisztériumban tájkoztatták a Magyar Távirati Iroda munkatársát a népművelés terveiről.

Az MSZMP művelődéspolitikájának irányelvei és a Központi Bizottság határozata a munkásosztállyal kapcsolatos feladatokról hosszú időre megszabta a népművelés tennivalóit és nagy munkát ró a Művelődésügyi Minisztérium közművelődési főosztályára. A népművelés munkatársai és irányítói sokoldalú, körültekintő tevékenységet folytatnak, hogy összeállítsák a művelődéspolitikai irányelvekben gyökerező munkaterveket és megkeressék a kijelölt feladatok gyors megvalósításának módját.

/Folyt.köv./

12.20

/Kidolgozzák a könyvtárügy....1.folyt./

A munkások, az értelmiségiek és a falvak lakói amikor országos szerte megvitatják az MSZMP művelődéspolitikájának irányelveit, egyúttal javaslatokat tesznek a falu, a város, a megye kulturális fejlesztésére is. Ezekből a javaslatokból a Művelődésügyi Minisztériumban összeállítják majd a könyvtárügy és a népművelés fejlesztésének 15 éves tervét.

A tervekben és a következő hónapok munkájában megfelelő helyet kap a munkásosztály kulturális ellátottságának és nevelésének megjavítása. A szakszervezetekkel együtt sokoldalúan tanulmányozzák, s levonják a munkások között végzett népművelés eddigi tapasztalatait. A SZOT elnökségével közösen elörik, hogy a szakszervezeti mozgalomban akulturális nevelőmunka a legjelentősebb feladatok egyikévé váljon. Megteremtik a helyi tanácsok szervek és az üzemek szakszervezeti bizottságai közötti élő kapcsolatot, s a szakszervezetek kulturális tevékenységében az eddiginél nagyobb mértékben örvényt szereznek az állami irányításnak.

Megerősítik a népművelési tevékenység társadalmi jellegét és szorosabbra fűzik a kapcsolatot a tömegszervezetekkel, köztük a KISZ és a Hazafias Népfront helyi szerveivel is. Bevonnak a népművelésbe olyan értelmiségieket, akik szívesen vállalnak feladatokat az emberek neveléséből.

Országos szerte új művelődési otthonok épülnek társadalmi erőből; a következő időszakban az eddiginél nagyobb teret engednek ennek a kezdeményezésnek. A megyék művelődési osztályainak közreműködésével títusterveket készítenek a kultúra otthonainak építéséhez és kezdeményezik, hogy ott, ahol társadalmi összefogással emelnek művelődési házakat, minden szerv a maga módján - a gyárakban például az igazgatói alaphól - járuljon hozzá a költségekhez.

Felmérik a művelődési házak jelenlegi helyzetét, s a tapasztalatok alapján javaslatot dolgoznak ki a feladatokról. Ezt a művelődési apparátuson kívül az Országos Népművelési Tanács és az Országgyűlés kulturális bizottsága is meg tárgyalja majd. Ezután - a tervek szerint a jövő év elején - összehívják a művelődési házak vezetőinek országos értekezletét.

/folyt.köv./

12.45

/Kidolgozzák a könyvtárügy....2.folyt./

A tanácskozáson többek között arról is döntenek, hogy milyen legyen az együttműködés az otthonok és a gazdakörök, a könyvtárak, illetve a mozik között. Az a cél, hogy a művelődési házak a népművelés életterős központjaivá váljanak. Felülvizsgálják az otthonok tevékenységét szabályozó eddigi rendeleteket, s azokat, amelyek elavultak, hatályon kívül helyezik. Kidolgozzák és a jövő év első felében közreadják a művelődési házak új működési szabályzatát.

Biztosítják a világnézeti nevelőmunka kibontakozását. Hamarosan részleteiben is meghatározzák a világnézeti nevelés elvi és módszertani kérdéseit és fontos szerep jut az ismeretterjesztésnek a munkások körében. Lehetőséget nyújtanak a dolgozóknak a szakmai képzésen kívül az általános műveltség gyarapítására is. Javaslatot tesznek arra, hogy a dolgozók esti iskoláiban a tanításnál számbavegyék a felnőttek szélesebb látókörét és élettapasztalatait. A közel jövőben elkészül a terv, amely meghatározza Miskolc kulturális fejlesztését. Itt és ezután mindenütt az eddiginél magasabb színvonalon gondoskodnak a népművelés sokoldalú eszközeinek összehangolt alkalmazásáról.

A közel múltban kezdték meg, s a jövőben még nagyobb lendülettel folytatják a helyi népművelési intézmények átadását a tanács kezelésébe. Szabályozzák a tanácsok és a szakszervezeti könyvtárhálózat együttműködésének elveit és sokhelyütt centrálizálják a kisebb könyvtárakat. Így például, ahol egymáshoz közel van a szakszervezeti és a tanácsok kölcsönző, ott a rosszabbul működőt beolvasszák a jobba. Összevonják az életképtelen, kisüzemi könyvtárakat is, mert így jobban tudják hasznosítani a különféle szervek hozzájárulását kulturális költészetekhez. Borsodban az utóbbi időben például szakmaközi könyvtárakat alakítottak és közösen gondoskodnak gyarapításáról. Intézkednek, hogy ahol szükséges, az eddig zártkörű szakszervezeti könyvtárak a lakóterület könyvellátásáról is gondoskodják. Jövőre átadják az öt "utazó-könyvtárat", amelyekkel olyan vidékeket is felkeresnek a klasszikus és a mai irodalom kitűnő alkotásaival, amelyek eddig kiestek a könyvtárak hatósugarából. Azok

A jövő év őszétől a tanító- és óvónők képzés reformjaként, ezekben az iskolákban kötelező tárgyként oktatják a népművelést. Ezenkívül népművelési szakköröket is alakítanak. Az illetékes szervek tervet dolgoznak ki, hogy a kellő időpontra elkészüljenek a megfelelő jegyzetek és befejeződjenek a tanárok kiválasztása. Jövőre országos szerte tanfolyamokat tartanak azoknak a pedagógusoknak, akik majd a tanító-, illetőleg az óvónők képzésében a népművelést oktatják. /MTI/

/Kidolgozzák a könyvtárügy.....1.folyt./

A munkások, az értelmiségiek és a falvak lakói amikor országsszerte megvitatták az MSZMP művelődéspolitikájának irányelveit, egyúttal javaslatokat tesznek a falu, a város, a megye kulturális fejlesztésére is. Ezekből a javaslatokból a Művelődésügyi Minisztériumban összeállítják majd a könyvtárügy és a népművelés fejlesztésének 15 éves tervét.

A tervekben és a következő hónapok munkájában megfelelő helyet kap a munkásosztály kulturális ellátottságának és nevelésének megjavítása. A szakszervezetekkel együtt sokoldalúan tanulmányozzák, s levonják a munkások között végzett népművelés eddigi tapasztalatait. A SZOT elnökségével közösen elörik, hogy a szakszervezeti mozgalomban akulturális nevelőmunka a legjelentősebb feladatok egyikévé váljon. Megteremtik a helyi tanácsok szervek és az üzemek szakszervezeti bizottságai közötti élő kapcsolatot, s a szakszervezetek kulturális tevékenységében az eddiginél nagyobb mértékben érvényt szereznek az állami irányításnak.

Megerősítik a népművelési tevékenység társadalmi jellegét és szorosabbra fűzik a kapcsolatot a tömegszervezetekkel, köztük a KISZ és a Hazafias Népfront helyi szerveivel is. Bevonnak a népművelésbe olyan értelmiségieket, akik szívesen vállalnak feladatokat az emberek neveléséből.

Országsszerte új művelődési otthonok épülnek társadalmi erőből; a következő időszakban az eddiginél nagyobb teret engednek ennek a kezdeményezésnek. A megyék művelődési osztályainak közreműködésével tervterveket készítenek a kultúra otthonainak építéséhez és kezdeményezik, hogy ott, ahol társadalmi összefogással emelnek művelődési házakat, minden szerv a maga módján - a gyárakban például az igazgatói alaphól - járuljon hozzá a költségekhez.

Felmérik a művelődési házak jelenlegi helyzetét, s a tapasztalatok alapján javaslatot dolgoznak ki a feladatokról. Ezt a művelődési apparátuson kívül az Országos Népművelési Tanács és az Országgyűlés kulturális bizottsága is megtárgyalja majd. Ezután - a tervek szerint a jövő év elején - összehívják a művelődési házak vezetőinek országos értekezletét.

/folyt.köv./

12-45

/Kidolgozzák a könyvtárügy....2.folyt./

A tanácskozáson többek között arról is döntenek, hogy milyen legyen az együttműködés az otthonok és a gazdakörök, a könyvtárak, illetve a mozik között. Az a cél, hogy a művelődési házak a népművelés életterős központjaivá váljanak. Felülvizsgálják az otthonok tevékenységét szabályozó eddigi rendelkezéseket, s azokat, amelyek elavultak, hatályon kívül helyezik. Kidolgozzák és a jövő év első felében közreadják a művelődési házak új működési szabályzatát.

Biztosítják a világnézeti nevelőmunka kibontakozását. Hamarosan részleteiben is meghatározzák a világnézeti nevelés elvi és módszertani kérdéseit és fontos szerep jut az ismeretterjesztésnek a munkások körében. Lehetőséget nyújtanak a dolgozóknak a szakmai képzésen kívül az általános műveltség gyarapítására is. Javaslatot tesznek arra, hogy a dolgozók esti iskoláiban a tanításnál számbavegyék a felnőttek szélesebb látókörét és élettapasztalatait. A közel jövőben elkészül a terv, amely meghatározza Miskolc kulturális fejlesztését. Itt és ezután mindenütt az eddiginél magasabb színvonalon gondoskodnak a népművelés sokoldalú eszközeinek összehangolt alkalmazásáról.

A közel múltban kezdték meg, s a jövőben még nagyobb lendülettel folytatják a helyi népművelési intézmények átadását a tanács kezelésébe. Szabályozzák a tanácsok és a szakszervezeti könyvtárhálózat együttműködésének elveit és sokhelyütt centralizálják a kisebb könyvtárakat. Így például, ahol egymáshoz közel van a szakszervezeti és a tanácsok kölcsönző, ott a rosszabbul működőt beolvasszák a jobba. Összevonják az éltékeket, kisüzemi könyvtárakat is, mert így jobban tudják hasznosítani a különféle szervek hozzájárulását kulturális költésekhez. Borsodban az utóbbi időben például szakmaközi könyvtárakat alakítottak és közösen gondoskodnak gyarapításáról. Intézkednek, hogy ahol szükséges, az eddig zártkörű szakszervezeti könyvtárak a lakóterület könyvellátásáról is gondoskodják. Jövőre átadják az öt "utazó-könyvtárat", amelyekkel olyan vidékeket is felkeresnek a klasszikus és a mai irodalom kitűnő alkotásával, amelyek eddig kiestek a könyvtárak hatósugarából. /azok

A jövő év őszétől a tanító- és óvónők képzés reformjaként, ezekben az iskolákban kötelező tárgyként oktatják a népművelést. Ezenkívül népművelési szakköröket is alakítanak. Az illetékes szervek tervet dolgoznak ki, hogy a kellő időpontra elkészüljenek a megfelelő jegyzetek és befejeződjenek a tanárok kiválasztása. Jövőre országsszerte tanfolyamokat tartanak azoknak a pedagógusoknak, akik majd a tanító-, illetőleg az óvónők körében a népművelést oktatják. /MTI/

B 22. kiadás 1958. október 31. 12 óra 15 perc

Időjárásjelentés

1958. október 31.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1958. október 31-én pénteken délután 12 órakor:

Az ország nyugati felében kisebb esők

Az óceáni légtömegek ma hajnalra elárasztották a brit szigeteket, Franciánszágot és a Skandináv-félsziget nagyrészt. Ezek a területeken szeles az időjárás és többfelé esik az eső. Európa középső és keleti részeiben továbbra is csendes, párás, több helyen ködös az idő.

Hazánkban csütörtökön főleg keleten voltak többfelé ködök, napközben nyugaton változóan felhős, az ország keleti felében derült volt az ég. Eső nem esett. A hőmérséklet 11-14, délkeleten 15-16 fokig emelkedett. Ma hajnalban a Dunántul nyugati részében és a keleti megyékben mínusz 1-minusz 2 fokig terjedő fagyok voltak. Az ország középső részében azonban csak plusz 3-plusz 6 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 7,5 fok volt, a sokévi átlagnál 1,00 fokkal alacsonyabban.

Budapesten pénteken 12 órakor a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szombaton estig: felhős, párás idő, több helyen köd, néhány helyen ködszitalás, holnap az ország nyugati felében kisebb esők, a nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 3-6 fok, keleten egyes helyeken még gyenge talajmenti fagyok.

A legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 10-13 fok között.

Távolabbi kilátások: felhős idő esőkkel.

A Duna vizállása 1958. október 31-én, pénteken reggel Budapestnél: 393 centiméter. /MTI/

--

12.55

B 23. kiadás 1958. október 31. 13 óra 10 perc

A téli hónapokban fűtik a dudari Beszálló-aknát

1958. október 31.

A Középdunántuli Szénbányászati Tröszt üzemének egy része a hófúvásos Bakony vidékére települt. Ezeknek az üzemeknek dolgozói a téli hónapokban nagyon mostoha körülmények között dolgoznak, s így erősen ingadozó a termelés mennyisége. A tröszt vezetői az idén megkísérik a nehéz munkakörülmények megváltoztatását. Ennek jegyében állították össze a téli felkészülési tervet, amelyről Lugosi György termelési csoportvezető az alábbiakat mondotta az MTI munkatársának:

- Idei téli felkészülési tervünk a szokásos megelőző intézkedéseken kívül sok újat tartalmaz. Az idei télen először alkalmazunk bányáinkban fűtőtesteket. Így például a dudari Beszálló-aknában, - ahol a beáramló hideg levegő eljégesítette az utakat, károkat okozott a gépi berendezésekben - fűtőtestekkel biztosítjuk a fagyponthoz feletti hőmérsékletet. Hasonló célból új kazánokat építünk a pusztaványi bányában. Itt a hideg légáramlatot az akna bejáratától néhány méterre kazánsorok segítségével felmelegítjük, hogy a földalatti üzemszerekben elviselhető legyen a hőmérséklet. Ajkai üzemünkben befedjük a csillépályát, hogy hófúvás idején is zavartalan legyen a szállítás. A hófúvásos területeken a csillézésnél üzembiztosabb kötélpályaszállítást, illetve gumiszalagos megoldást alkalmazunk. /MTI/

A jövő évi tervet tárgyalta a Könyvüipari Minisztérium kollégiuma

1958. október 31.

A Könyvüipari Minisztérium kollégiuma megtárgyalta az ipar 1959. évi tervjavaslatát. Az ülésen részt vettek a kül- és belkereskedelem, valamint a Pénzügyminisztérium képviselői.

A könyvüipar 1959. évi tervének javaslatán végigvonnak az a szándék, hogy bőségesebb áruválasztékkal, modern gyártmányokkal lássák el a lakosságot és megszüntessék az úgynevezett hiánycikkek. A legnagyobb mértékben a papír- és a butorgyártást fejlesztik. A butorgyárak az új technikai követelményeknek megfelelő gépeket kapnak és a pozdorjalómezggyártás fokozásával is gondoskodnak arról, hogy több butorlap készüljön. Több nagy gyapjutaralmu szövetet és szintetikus anyagból szőtt textiliát gyártanak. Megtárgyalták azt is, hogy céljaik eléréséhez milyen beruházások szükségesek.

A tárca tervjavaslatáról véglegesen a Tervhivatalal történő tárgyalások után döntenek. A megbeszélések pénteken már meg is kezdődtek.

---

13.45

B 24. kiadás 1958. október 31. 12 óra 15 perc

A kormány szóvivőjének sajtóértekezlete

1958. október 31.

Gyáros László rendkívül követ. és me. hatalmazott miniszter, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke pénteken délelőtt sajtóértekezletet tartott.

A sajtóértekezlet anyaga a következő:

**Kérdés:** Hogyan értékelik Magyarországon a lengyel párt- és kormányküldöttség látogatását?

**Válasz:** Öszintén örülünk minden lépésnek, amely a szocialista országok egységét és összeforrottságát erősíti. Ebből a szempontból nagyon értékeljük Gomulka és Cyrankiewicz elvtársak által vezetett lengyel delegáció szovjetunióbeli látogatását. Öszinte örömmel tölt el bennünket, hogy a Lengyel Népköztársaság kapcsolata a Szovjetunióval és a többi baráti szocialista országgal mind szorosabbá válik. Megvagyunk győződve arról, hogy a szocialista országok közötti testvéri barátság elmélyítése és továbbfejlesztése nemcsak minden egyes szocialista állam érdeke, további fejlődésnek és megerősítésnek alapvető követelménye, hanem elengedhetetlen alapfeltétele az egész szocialista tábor további megerősítésének és a békének is. A szocializmus allenségi napjainkban arra összpontosítják erőfeszítéseiket, hogy meglontsák a szocialista tábor egységét, minden eszközt felhasználnak arra, hogy őket verjenek a szocialista országok közé. Ez a törekvésük azonban kudarora van ítélve, mert a szocialista tábor egysége napról-napra erősödik és a szocialista országok testvéri együttműködése mind szélesebb alapokon bontakozik ki.

**Kérdés:** Ez év folyamán a Braziliába került magyarokról több ízben is jelentek meg tudósítások. Van-e erről a szóvivőnek mondanivalója?

**Válasz:** Valóban ismeretes, hogy ez év folyamán az egész nemzetközi sajtót foglalkoztatta annak a néhány magyar családnak a kálváriája, akiknek sikerült Braziliából visszaszerezni Angliába. Ügyükkel még az angol parlament is foglalkozott. Ezek a családok nem ok nélkül hagyták el Braziliát. Sorukról a különböző nemzetközi szervekhez, az ENSZ menekültügyi főbiztosságához, a Vöröskereszthez, stb. és a magyar hivatalokhoz küldött levelek hiú képet adnak. Engedjék meg, hogy néhány szemelvényt felolvassak ezekből a levelekből. Egy - Linát urhoz, az ENSZ menekültügyi főbiztosságához írt október 1-én kelteztet levél így kezdődik:

/folyt.köv./

13-25

B 25. kiadás 1958. október 31. 13 óra 10 perc

/A kormány szóvivőjének...1.folyt./

"Mélyen tisztelt Elnök Ur! E levélben több mint hétszáz személy, gyerek, asszony, férfi fordul Önhöz és Önön keresztül a magyar kormányhoz segítségért. Több mint hétszáz, a nyugati propaganda által megtévesztett személy, akiket mint rabszolgákat eladtak és éhhalálra ítéltek. Nem tudunk máshová fordulni védelemért a "magyar komité", a brazil hatóságok és az organizáció véres kegyetlen terroja elől...."

"A "magyar komité" vezetői - dr. Jordán Emil perjel, dr. Kogl Szeverin páter és Dr. Janos Albert volt hadbíró-százados - többmilliót sikkasztottak a "menekültek" részére összegyűjtött pénzből. E hatalmas sikkasztási botrány már a brazil bíróság előtt van."

A levélíró a továbbiakban beszámol arról is, hogy ez év február 8-án Rio de Janeiróban a Virágok Szi. etén több mint 230 személyt, köztük sok gyereket, asszonyt, teget és öreget véresre kékre-zöldre verettek, majd erőszakkal elhurcoltatták őket az őserdő vidékére. A meglinczött emberek közül többeket olyan nyilatkozatok aláírására, vagy megírására kényszerítették, mintha sorsukkal elégedettek lennének.

A levél írója szerint dr. Alberto Gonzago Fernandez, az ENSZ délamerikai menekültügyi megbízottja mindenben fedezi a "magyar komité" üzelmeit, és az elégedetlenkedőket egyik legutóbbi látogatásakor súlyos büntetéssel fenyegette meg, ha nem nyugszanak bele sorsukba.

Egy másik levél így kezdődik: "Sanyikám, egy nagy kéréssel fordulok hozzád, légy szives ezt az ívet a magyar sajtóhoz és az illetékes szervekhez eljuttatni... Szóval menj vele ajtóról-ajtóra, hogy tudja meg mindenki, hogy milyen lehet a "szabad világ", a mesés" Nyugat, ahol már nem lehet birni a nélkülözést és a nyomort, ahol rutul becsaptak és félrevezettek számtalan magyart. Ez a névsor csak a Rio-ban levő magyarok adatait tartalmazza. Sao Paoloban még 600 magyar van, akik haza akarnak menni, sajnos, ezeknek az adatait én nem tudom elküldeni... Ezt a listát négy példányban küldjük meg haza, van aki a szüleinek, van aki testvéreinek... Nagyon kérek, e 200 eynéhány magyar nevében, légy a szószólónk..."

/folyt.köv./

13-30

B 26. kiadás

1958. október 31.

12 óra 15 perc

/A kormány szóvivőjének...2.folyt./

Könnyű volna most előszedni a Szabad Európa és társai különböző háttörzsongató rémjeséit a magyarországi állapotokról és szembeállítani azokat a külföldre szökött magyarok tényleges helyzetével. Ehelyett inkább azon vagyunk, hogy valamilyen formában elérjük az illetékes nemzetközi fórumokon a külföldre került magyarok kiszolgáltatott helyzetének valamelyes javítását, illetve hazahozataluk megállítását. Az illetékes magyar hatóságok már több esetben tárgyalásokat folytattak Lindt urral, az ENSZ menekültügyi főbiztosával. Meg kell azonban jegyezni, hogy eddig nem sok látható eredményel.

**Kérdés:** Mi a kormány szóvivőjének álláspontja az Egyesült Államok külügyminisztériumának 1958 október 23-i nyilatkozatával kapcsolatban?

**Válasz:** Nem ez az első alkalom, hogy hasonló természetű kérdésre kérnek tőlem választ. És nem ez az első eset, hogy az Egyesült Államok külügyminiszterének hangját, amikor jobb lett volna hallgatnia. Minden egyes ilyen természetű megnyilatkozása ugyanis csak azt az egyet bizonyítja, hogy az amerikai kormánykörök osztrófonosan ragaszkodnak a más népek belügyeibe való durva beavatkozás elvéhez és gyakorlatához. Nem lehet kétséges, hogy ez a szervezett uszítás oszakis a nemzetközi kapcsolatok további romlását, a feszültség fokozását szolgálhatja. Vajon ezt szándékoznak ilyen leplezetlenül dokumentálni az illetékes amerikai körök? Ha igen, akkor felesleges, mert a világ népeinek döntő többsége már amugyis szilárdan meg van győződve arról, hogy a béke híveit és a nemzetközi együttműködés őszinte barátait nem az Egyesült Államok kormányköreiből kell keresni. Felesleges ezt ilyen újabb gesztusokkal még nyilvánvalóbbá tenni.

A magyar kormány ennek tudatában mélyszógesen elítéli és visszautasítja az Egyesült Államok kormányának ezt az újabb provokációját és a leghatározottabban tiltakozik a hazánk belügyeibe történő ismételt otrónka beavatkozási kísérlet ellen.

**Kérdés:** A sajtó és a rádió több alkalommal hírül adta, hogy a Duna vízienergiájának hasznosítására magyar-csehszlovák megállapodás jött létre. Kaphatnánk-e bővebb felvilágosítást a felépítendő vízierőművekre vonatkozólag?

/folyt.köv./

13-35

B 27. kiadás

1958. október 31.

14 óra 15 perc

/A kormány szóvivőjének...3.folyt./

**Válasz:** A két baráti ország kormánya által kiküldött bizottságok október elején folytatott tárgyalásainak legfontosabb eredménye, hogy a kérdés most már a megvalósulás stádiumába került. A Minisztertanács október 23-i ülésén megtárgyalta és jóváhagyta a közös érdektű Duna-szakasz vízienergiájának hasznosításáról szóló határozatot.

A tervezésben közös A bizottságok megállapodtak abban, hogy elsőnek a nagygyarosi vízierőművet kell megépíteni. Egy ébként ugy határozta, hogy az egész, tehát Bratislavától Nagygyarosig terjedő közös érdektű Duna-szakasz vízienergiájának hasznosítása közös beruházásban és kivitelben készül. A most hozott határozatok alapján minden erőmű építésében Magyarország is, Csehszlovákia is érdekelt, ez pedig a legjobb és legtakarékosabb megoldásokat biztosítja.

A közös érdektű Duna-szakasz vízienergiájának teljes kihasználását a két ország az 1975-ig terjedő távlati tervében úgy irányozza elő, hogy a nagygyarosi vízlépcső tervezése a jövő év végére elkészüljön, s hogy az építési munkálatokat lehetőleg már 1960-ban el is kezdhessék. Az építkezések megállapított üteme lehetővé teszi, hogy Magyarország a nagygyarosi erőműből már 1955-től kezdve, körülbelül 60 megawatt teljesítménnyel, évente mintegy 415 millió kolowattóra áramot kapjon. A nagygyaranyu építkezés következő láncszemeként épülő Felső-dunai erőmű pedig mintegy háromszorosát fogja adni a nagygyarosi erőmű energiatermelésének.

A kétségkivül hatalmas jelentőségű közös erőmű-építkezés kiemelkedő példája a KGSZ-hez tartozó országok baráti együttműködésének, békés törekvéseinek, egyttal pedig újabb hozzájárulás a magyar-csehszlovák gazdasági és politikai együttműködés elmélyítéséhez és kiszélesítéséhez.

**Kérdés:** Adhatna-e a szóvivő felvilágosítást külkereskedelmünk helyzetéről?

/folyt.köv./

14-7

B 26. kiadás

1958. október 31.

12 óra 15 perc

/A kormány szövivőjének...2.folyt./

Könnnyű volna most előszedni a Szabad Európa és társai különböző háttörzongató rémjeséit a magyarországi állapotokról és szembeállítani azokat a külföldre szűkített magyarok tényleges helyzetével. Ehelyett inkább azon vagyunk, hogy valamilyen formában elérjük az illetékes nemzetközi fórumokon a külföldre került magyarok kiszolgáltatott helyzetének valamelyes javítását, illetve hazahozataluk megállítását. Az illetékes magyar hatóságok már több esetben tárgyalásokat folytattak Lindt urral, az ENSZ menekültügyi főbiztosával. Meg kell azonban jegyezni, hogy eddig nem sok látható eredménnyel.

**Kérdés:** Mi a kormány szövivőjének álláspontja az Egyesült Államok külügyminisztériumának 1958 október 23-i nyilatkozatával kapcsolatban?

**Válasz:** Nem ez az első alkalom, hogy hasonló természetű kérdésre kérnek tőlem választ. Es nem ez az első eset, hogy az Egyesült Államok külügyminiszteruma hallatta hangját, amikor jobb lett volna hallgatnia. Minden egyes ilyen természetű megnyilatkozása ugyanis csak azt az egyet bizonyítja, hogy az amerikai kormánykörök csakhamar ragaszkodnak a más népek belügyeibe való durva beavatkozás elvéhez és gyakorlásához. Nem lehet kétséges, hogy ez a szervezett uszítás osakis a nemzetközi kapcsolatok további rontását, a feszültség fokozását szolgálhatja. Vajon ezt szándékoznak ilyen leplezetlenül dokumentálni az illetékes amerikai körök? Ha igen, akkor felesleges, mert a világ népeinek döntő többsége már amugyis szilárdan meg van győződve arról, hogy a béke híveit és a nemzetközi együttműködés őszinte barátait nem az Egyesült Államok kormányköreiből kell keresni. Felesleges ezt ilyen újabb gesztusokkal még nyilvánvalóbbá tenni.

A magyar kormány ennek tudatában mélyszógesen elítéli és visszautasítja az Egyesült Államok kormányának ezt az újabb provokációját és a leghatározottabban tiltakozik a hazánk belügyeibe történő ismételt otrunka beavatkozási kísérlet ellen.

**Kérdés:** A sajtó és a rádió több alkalommal hírül adta, hogy a Duna vízienergiájának hasznosítására magyar-csehszlovák megállapodás jött létre. Kaphatnánk-e bővebb felvilágosítást a felépítendő vízierőművekre vonatkozólag?

/folyt.köv./

13-35

B 27. kiadás

1958. október 31.

14 óra 15 perc

/A kormány szövivőjének...3.folyt./

**Válasz:** A két baráti ország kormánya által kiküldött bizottságok október elején folytatott tárgyalásainak legfontosabb eredménye, hogy a kérdés most már a megvalósulás stádiumába került. A Minisztertanács október 23-i ülésén megtárgyalta és jóváhagyta a közös érdektű Duna-szakasz vízienergiájának hasznosításáról szóló határozatot.

**Tervezésben közös:** A bizottságok megállapodtak abban, hogy elsőnek a nagygyarosi vízierőművet kell megépíteni. Egyébként úgy határoztak, hogy az egész, tehát Bratislavától Nagygyarosig terjedő közös érdektű Duna-szakasz vízienergiájának hasznosítása közös beruházásban és kivitelben készül. A most hozott határozatok alapján minden erőmű építésében Magyarország is, Csehszlovákia is érdekelt, ez pedig a legjobb és legteherkésebb megoldásokat biztosítja.

A közös érdektű Duna-szakasz vízienergiájának teljes kihasználását a két ország az 1975-ig terjedő távlati tervében úgy irányozza elő, hogy a nagygyarosi vízlépcső tervezése a jövő év végére elkészüljön, s hogy az építési munkálatokat lehetőleg már 1960-ban el is kezdhessék. Az építkezések megállapított üteme lehetővé teszi, hogy Magyarország a nagygyarosi erőműből már 1955-től kezdve, körülbelül 60 megawatt teljesítménnyel, évente mintegy 415 millió kolowattóra áramot kapjon. A nagygyaronyu építkezés következő láncszemeként épülő Felső-dunai erőmű pedig mintegy háromszorosát fogja adni a nagygyarosi erőmű energiatermelésének.

A kétségekívül hatalmas jelentőségű közös erőmű-építkezés kiemelkedő példája a KGST-hez tartozó országok baráti együttműködésének, békés törekvéseinek, egyuttal pedig újabb hozzájárulás a magyar-csehszlovák gazdasági és politikai együttműködés elmélyítéséhez és kiszélesítéséhez.

**Kérdés:** Adhatna-e a szövivő felvilágosítást külkereskedelmünk helyzetéről?

/folyt.köv./

14-7

B 28. kiadás 1958. október 31.

1/2 óra 20 perc

/A kormány szövívőjének...4.folyt./

Válasz: Nehézipari exportunk terén az a szándékunk, hogy a piaci igényeknek megfelelően fokozzuk a komplett gyári berendezések, elsősorban a gyümölcs- és főzelék, baromfi- és egyéb husfeldolgozó gyárberendezések, malmok, továbbá hűtőberendezések exportját. Világszerte elismert távközlési iparunk gyártmányainál korszerűsítéseket hajtottunk végre. Például a Rotary-rendszerű telefonközpontok mellett a Crossbar-rendszerű telefonközpontokat is rövidesen exportálni fogjuk.

Műszeripari vonatkozásban exportunk a Szovjetunió nagy rendelései eredményeként át tud térni a tömeggyártásra.

A lakosság közszükségleti iparcikkokkal való ellátását, a választék bővítését részben a külkereskedelem útján valósítjuk meg. Közszükségleti importcikkek-ellátottságunk ma már az 1954 évinek hatszorosára emelkedett. Az 1959 évi behozatali program az import további fejlesztését irányozza elő. Tervbe vettük, hogy nem csupán az itthon gyártott számos közszükségleti cikk alapanyagait importáljuk a baráti és a tőkés országokból, hanem kész gyártmányokat is vásárolunk közvetlen fogyasztás céljaira. Butorhiányunk csökkentésére a következő időszakban nagy beruházásokat hajtottunk végre. Korszerű megmunkáló gépeket állítottunk be, de az eddiginél nagyobb mértékben hozunk majd be kész szobaberendezéseket, vagy egyedi kisbutorokat is.

A lakosság műanyag-ellátottsága jelentősen javulni fog és a keresett háztartási gépekben is nagyobb lesz a választék. Gondoskodni fogunk 1959-ben a személygépjármű-import növeléséről, amennyiben biztosítjuk Moszkvics, Spartak, Wartburg és más kiskocsi-típusok behozatalát.

Külkereskedelmünk terveinek megvalósítását előző külföldi tárgyalásaink jó mederben folynak. A baráti országokkal részben most készítjük elő, részben már folytatjuk is az 1961-1965 évi terveink kölcsönös egyeztetését.

Az idén a tőkés országokkal való külkereskedelmi forgalmunk is kedvezően alakult. Kereskedelmi mérlegünk szeptember végével érdeletes aktívumot mutat. A nyersanyag-árak csökkenése folytán kedvezően alakultak a kereskedelmi cserearányok, fejlődött kivitelnk és behozatalunk a tengerentuli gyengén fejlett országokkal. /folyt.köv./

B 29. kiadás

1958. október 31.

1/2 óra 20 perc

/A kormány szövívőjének... 5.folyt./

/feladatok

A nyugati piacokon mutatkozó válság-jelenségek, valamint gazdasági integrációs törekvések növekvő elő állítják export-vállalatainkat. Ezek a nehézségek részben a piaci helyzet-tel, részben azonban egyes nyugati országok import-korlátozásai-val függenek össze. Ezért több nyugati országgal a soronlevő kereskedelmi tárgyalások keretében kell majd megvitatnunk olyan kereskedelempolitikai kérdéseket, amelyek helyes rendezése elősegíti a nyugati országokkal való, kölcsönös érdekeken nyugvó kereskedelmi kapcsolataink fejlesztését is. Új problémákat jelent például Belgiumnak és Hollandiának az a törekvése, hogy mint Benelux gazdasági egység kösse meg Magyarországgal a legközelebbi kereskedelmi megállapodást. Más országok - például Törökország - részben belső gazdasági nehézségeik leküzdésére módosították kereskedelmi-, illetve devizapolitikájukat és természetesen, hogy az ilyen változások a mi részünkről is szükségessé teszik, hogy felülvizsgáljuk az illető országokkal való kereskedelmi forgalmunk elveit.

Kérdés: Az AP október 23-án Pécsből azt jelentette, hogy "a kommunisták szerdán este az amerikai követség épülete előtt Mindszenty-ellenes tüntetést szerveztek "Vanne ezzel a hírral kapcsolatban a szövívőnek valamilyen megjegyzése?

Válasz: Alig mulik el olyan hét, hogy egyes amerikai-hírtügnökségek bécsi keltezésrel ne költenének Magyarországról egy-két kacsat. Rendszerint /- kacsákról van szó, amelyeknek tojásain Budapesten tartózkodó nyugati urek kotlanak, mielőtt azonban még a kiskacsák kikelnének, gyorsan átszállítják őket Bécsbe. /olyan

Az AP egy másik bécsi híre - nehogy a torzszülött kacsa veleszületett végelgyengülésben gyorsan kimuljon - arról számol be, hogy a budapesti amerikai követség egyik szövívője kijelentette: "A követség amerikai személyzetét nem zavarták meg szerdán este a követség körüli utcákból jelentett tüntetések". A nemlétező tüntetések persze vajmi nehezen zavarhatták a követség beosztottjait. Ámde felvetődik a kérdés: miért nem tartotta szükségnek az Egyesült Államok budapesti követsége, hogy ezt az álhírt kerekben megcáfolja? Talán csak nem azért, mert a követség hosszantartó vendégszeretetét élvező Mindszenty víziói a követség beosztottjaira is átragadtak és tüntető tömegnek nézték a békés járókelőket, vagy a követség előtti téren sétálgató szerelmes párokat....?

/folyt.köv./

1/25

B 30. kiadás

1958. október 31.

11 óra 3 perc

/A kormány szövívőjének...6.folyt./

**Kérdés:** A Mindszenty-ügyben történt amerikai-magyar jegyzékváltásra vonatkozó kérdésre a válasz a következő:

A magyar kormány álláspontját Mindszenty ügyében szövívői értekezleten már nem egy ízben leszögeztem. A kormány álláspontja nem változott.

**Kérdés:** Hogyan áll a jövő évi terv előkészítése, tudna-e a szövívő az 1959-es tervről részletesebb adatokat mondani?

**Válasz:** A Gazdasági Bizottság már néhány héttel ezelőtt jóváhagyta az 1959 évi terv keretszámait. Az e számok alapján készülő minisztériumi részlettervek kidolgozása már közvetlen befejezés előtt áll. A részlettervek egyeztetését rövidesen megkezdik a Tervhivatalban. Ez néhány hétig eltart. A végleges tervjavaslat előreláthatólag decemberben kerül a kormány elé.

Az elmondottakból nyilvánvaló, hogy végleges adatokkal még nem szolgálhatok, ezért csak néhány fontosabb célkitűzésről adhatok hozzávetőleges képet.

Ismeretes, hogy ideai eredményeink - a munkásosztály és a műszaki értelmiség áldozatos munkája, valamint a kormány oéltudatos gazdasági intézkedései következtében - jobbak a vártnál. Ezért a jövő évi tervszámokat az eredeti hároméves tervhez képest valamelyest felemelhetjük. Ez elsősorban a beruházásokra vonatkozik. A beruházási többletnek mintegy negyedét a lakásépítkezések meggyorsítására kívánjuk fordítani. A megmaradó összegből pedig elsősorban a Dunai Vasúti hengerütőt és a tiszavidéki vegyikombinát építését akarjuk meggyorsítani. A hengerütő elkészültével olyan hengerelt árut tudunk majd az ipar rendelkezésére bocsátani, amelyet eddig legnagyobb részben nyugati valutáért vásároltunk. A vegyikombinátnak pedig egész ipari struktúrájának átalakítása, egyebek közt műanyagellátottságunk szempontjából igen nagy jelentősége.

A beruházások emelése azonban nem vonja maga után az életszínvonal és a fogyasztási színvonal csökkentését. Eppen ellenkezőleg, 1959-ben a fogyasztási alapot csekély mértékben ugyan, körülbelül egy százalékkal, de ugyancsak felemeljük a hároméves terv eredeti előírányzatához képest.

/folyt.köv./

B 31. kiadás

1958. október 31.

11 óra 10 perc

/A kormány szövívőjének...7.folyt./

A kiskereskedelmi forgalmon belül tovább nő az iparcikkek részesedési aránya, az élelmiszerforgalmon belül pedig emelkedik a magasabb tápértékű élelmiszerek fogyasztása. Általában javul a lakosság áruellátása. Az ideai állapotokhoz képest némileg javul az ellátottság a tutor, a lakástextiliák, vagy például olcsó hatósági áron kapható tojás tekintetében is. A kormány nem akar felelőtlenül ígérgetni. Azt, amit elmondottam, nem választási agitációnak szántam. A kérdésre ugyanezt válaszoltam volna akkor is, ha történetesen nem két hét múlva tartanánk választásokat.

**Kérdés:** A korábbi években elhangzottak olyan panaszok, hogy Magyarországon túl nagy a gabonafieldék vetésterülete, s ez gátolja a belterjesebb gazdálkodás megteremtését, a növénytermelés helyesebb szerkezetének kialakítását, az állattenyésztés fejlesztését. Történt-e javulás az utóbbi években?

**Válasz:** Ismeretes, hogy a felszabadulás előtt a mezőgazdasági termelést a külterjes egyoldalu gabonatermelés jellemezte. 1931-től 1940-ig a kenyérgabona vetésterülete a szántóterület 40 százaléka körül mozgott. A felszabadulás után ez a szám csökkent, az 1946-1956 évek átlagában mintegy 34 százalék volt. A gabonatermesztés aránya azonban még így is túlzott volt, s nem felelt meg a nép gazdasági igényeinek, a mezőgazdasági termelés fejlesztésének. 1957-ben a kormány helyes mezőgazdasági politikájának eredményeképpen a kenyérgabona vetésterülete már csak 31 százalékot tett ki. Ugyanakkor a takarmánygabona vetésterülete /beleértve a kukoricát/ az előző három év 32,3 százalék átlagához képest több mint 37 százalékra emelkedett. A szalastakarmányok vetésterületének aránya szintén megnőtt, csaknem egy százalékkal. Mindez lehetővé tette - természetesen figyelembe véve a jó takarmánytermést is - a zavartalan takarmányellátást, sőt bizonyos takarmány-tartalékolást is. Ezzel az állattenyésztés erőteljesebb fejlesztése is lehetővé vált.

Az 1958-as vetésterületek arányairól pontos adataim még nincsenek. Az előzetes adatok szerint azonban az idén nem történt lényeges változás a múlt évihez képest.

/folyt.köv./ 11 30

B 32. kiadás 1958. október 31. 161 óra 50 perc

/A kormány szövívőjének...8.f.lyt./

**Kérdés:** Most vizsgálják felül az ügyvédek működési engedélyét, jelenleg hány tagja van az Ügyvédi Kamarának, azaz hány ügyvédeknek van működési engedélye?

**Válasz:** Egy hasonló kérdésre a legutolsó szövívői értekezleten már válaszoltam, amíg az új ügyvédi rendtartás végrehajtása be nem fejeződik, vagyis addig, amíg a panaszatok felülvizsgálata folyik, részletes adatokkal nem szolgálhatok. Annyit azonban mondhatok, hogy az előzetes adatok szerint az ügyvédek túlnyomó többsége máris megkapta, vagy a felülvizsgálat során megkapja működési engedélyét.

**Kérdés:** A budapesti rádió nemrég bejelentette, hogy két személyt, Mérei Ferencet és Fekete Sándort államellenes bűncselekmények gyanúja miatt letartóztattak. Mikor tárgyalják az ügyet és nyilvános lesz-e a tárgyalás?

**Válasz:** Az ügyet a szükséges vizsgálat befejezése után tárgyalják, a tárgyalás módját a bíróság határozza meg.

Több kérdést kaptam a közelgő /november 16-i/ választásokra vonatkozólag.

Az első kérdés a jelölógyűlések iránt érdeklődik:

**Válasz:** Nálunk a nép választ és a nép érdekei érvényesülnek a választásokon. A mi szocialista rendszerünkben a választás: a nép ügye! Vajon melyik nyugati burzsoá-demokráciában kérdezik meg a néptől már a választások előtt, hogy kiket látna szívesen az államhatárolomban, a parlamentben? Egyikben sem. Magyarországon viszont 107.000 gyűlésen vitatták meg a választók, hogy kiket jelölnek a választási listákra. Ez természetesen is. Nálunk népi hatalom van. S ez a népi hatalom nemcsak a szavazás napján nyilvánul meg, hanem mindennap, tehát a választás előkészítésén is.

A jelölógyűlések a népi hatalom beszédes megnyilvánulási formái. A 107.000 jelölógyűlés önmagában is szebbek, demokratikusabb megnyilvánulása a nép akaratának, mint egyes nyugati országok egész választási rendszere. Pedig nálunk ez csak bevezetője a választásnak - bár igen lényeges bevezetője. A jelölógyűléseken a nép saját sorából választott jelöltek: munkásokat, parasztokat, értelmiségieket, a magamembereit.

/folyt.köv./

11/35

B 33. kiadás

1958. október 31.

114 óra 50 perc

/A kormány szövívőjének...9.folyt./

A jelölógyűléseken a választóknak körülbelül a fele részt vett. Ezek a gyűlések a fővárosban csaknem tízenöt ezren szólaltak fel, a legtöbb helyen alapos és énk vita után választották ki a megfelelő jelöltet. Sok helyen órákig tárgyaltak, ki a legalkalmasabb a nép érdekeinek képviselésére az államhatárolomban. Úgyanigy volt az országsszerte. Mindez nemcsak a választási rendszerünk demokratizmusának bizonyítéka, hanem a politikai érdeklődést is mutatja, a dolgozók bizalmát a szocialista rendszer, a párt és a kormány politikája iránt.

A jelölógyűlésekről készült jegyzőkönyvek alapján a Hazafias Népfrentbizottságok állították össze a jelöltlistákat, amelyeket végső fokon a választási elnökségek hagyják jóvá. A listákat november 5-én függesztik ki.

**Kérdés:** Hogyan ellenőrzik a választás törvényességét?

**Válasz:** Ismeretes, hogy a kormány külön rendeletet adott ki az országgyűlési képviselők és a tanácsok tagjainak választásáról. Ez a legmesszebbmenő jogokat biztosítja a választóknak a választások törvényességének és tisztaságának ellenőrzésére. Helyi választási elnökségek, választókerületi bizottságok és az Országos Választási Elnökség őrködik a választások törvényessége felett és ellenőrzi az előkészítő munkát. Az Országos Választási Elnökség például megvizsgálta, hogy a jelölés minden esetben a törvényes előírásoknak megfelelően történt-e. Az ország és a helyi elnökségek ellenőrzik a választási nyomatványok elkészítését, az urnákat, a névjegyzékeket. A legmesszebbmenően ü yelnek a szavazás titkosságára. Most alakulnak meg és tesznek esküt a szavazatszedő bizottságok, amelyek a választás napján a névjegyzékek alapján átadják a választójogosultaknak a szavazólapokat, ismertetik a szavazás módját és biztosítják, hogy a szavazás minden szempontból megfeleljen a törvényes előírásoknak. Ezek a bizottságok számlálják össze a szavazatokat és jegyzőkönyvben összesítik az eredményt. A választási elnökségek pedig végső fokon összegezik majd az adott terület választási eredményeit.

A választási elnökségek, választókerületi bizottságok és a szavazatszedő bizottságok munkájában 415.000 választópolár vesz részt. Ez világosan mutatja, hogy a választások törvényességének felügyelete, a szavazás levetése Magyarországon a nép ellenőrzése alatt áll. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás 1958. október 31. 1/4 óra 15 perc

/A kormány szóvivőjének.....10.folyt./ +

**Kérdés:** A miniszterek közül kinyilvánította-e valaki ezt a szándékát, hogy abban az esetben, ha képviselővé választják, nem kívánja tárcáját az új parlamentben ismét betölteni?

**Válasz:** Ilyen szándékát, tudomásom szerint, egy miniszter sem jelentette be.

**Kérdés:** A nyugati propaganda bizonyos változásokat vár Magyarországon a választásokat követően. Mi erről a szóvivő véleménye?

**Válasz:** A november 16-i választásokon a párt és a kormány a nép elé áll, s a népi demokratikus rendszer és az ellenforradalom leverése óta követett politikai vonalon megerősítését kéri, hogy távobban haladjon az eddigi úton. Néppünk helyesli ezt az utat, s bizunk benne, hogy a választásokon is emellett foglal majd állást. A helyes útról, amellyel a nép egyetért és amelyet jóvá fog hagyni, semmilyen irányban nem kanyarodunk el. Ami a kormányban "várható" változást illeti, meg kell mondanom: a megválasztandó országgyűlés szuverén joga, hogy milyen kormányra bizza az ország vezetését, de véleményem szerint nem lesz semmiféle változás az ország politikai vezetésében. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás 1958. október 31. 1/4 óra 15 perc

Tudományos ülés az 1918-as magyar polgári demokratikus forradalom 40. évfordulója alkalmából

1958. október 31.

A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, az MSZMP Párttörténeti Intézete, a Hódorténelmi Intézet, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem új és legújabbkori magyar történeti tanszéke és a Magyar Történelmi Társulat az 1918-as magyar polgári demokratikus forradalom 40. évfordulója alkalmából pénteken tudományos ülést rendezett. Az ülésen megjelent a forradalomban részt vett számos veterán is.

Az ülést Molnár Erik, Kossuth-díjas akadémikus nyitotta meg.

- Az 1918-as októberi forradalomban a magyar nép újból kezébe vette sorsának intézését - mondotta -, hogy saját forradalmi erejével oldja meg azokat az alapvető társadalmi kérdéseket, amelyeket az 1848. óta eltelt 70 esztendő békés fejlődése nem tudott, vagy csak felemás formában tudott megoldani. 1848-ban a magyar nép megkísérelte, hogy egyetlen csapással elhárítsa fejlődésének akadályait, hogy megszüntesse az ország szabad polgári fejlődését lehetetlenné tevő feudális intézményeket és a polgári fejlődés, a haladás érdekében helyreállítsa az ország függetlenségét. Ezek a célok az 1848-as forradalom bukása után 1867-ben csak felemás, vagy még rosszabb formában valósultak meg. Felemás függetlenség, erős feudális maradványok és alparlamentarizmus, - a nemzetiségi kérdés megoldatlanságáról nem is beszélve - voltak azok a súlyos körülmények, amelyek Magyarország 1867 utáni fejlődését korlátok közé szorították.

Ezekhez hozzájárult az, hogy 1867 után azok az erők is meggyengültek, amelyek az előbbi korlátokat eltávolíthatták volna. 1848. egységes törekvése a nemzeti függetlenség és a szociális haladás megvalósítására, két elkülönülő ágra szakadt. Az egyik ág, amely az 1867-es kiegyezés revízióját követelte, a függetlenségi és 48-as párt képviselőinek osztályhelyezete következtében a nemzeti függetlenség kérdését helyezte előtérbe és mellőzte a szociális követeléseket. Ezzel azonban elveszítette azt a tömegerőt, amelyet

/folyt. köv. 1/4 37

B 36. kiadás 1958. október 31. 14 óra 55 perc

/Tudományos ülés ... 1. folyt./

a nemzeti függetlenség ügyének megnyerhetett volna, ha a függetlenségi programot szociális programmal egészíti ki. Így azután már a tömeges elégedetlensége is arra kényszerítette, hogy lemondjon a függetlenségi program forradalmi megvalósításáról. Ennek következtében függetlenségi programja a függetlenségi jelszavakkal üztöt demagógiává alakult át, amelynek gyakorlati jelentősége abban állt, hogy elterelte a figyelmet a szociális követelésekről. A másik ág, a Szociáldemokrata Párt a demokratikus és a szociális követeléseket helyezte az előtérbe és elhanyagolta a nemzeti függetlenség kérdését. Ezzel elvesztette azt a tömeget, amelyet megnyerhetett volna, ha a demokratikus és a szociális követeléseket a nemzeti követelésekkel egyesíti, s eleve lemondott arról, hogy a nemzet vezető pártja legyen. Forradalmi erőinek, nem is beszélve most egyéb hiányosságairól, már ezért is meg kellett gyengülnie, s ez a körülmény is hozzájárult ahhoz, hogy a forradalmi munkás párt reformista munkáspárttá fejlődjék.

Az 1900-as években, az I. világháborút megelőző időben a helyzet lényegében változatlan maradt. A két ág továbbra is egymás mellett haladt. Ha az ország forradalmi második talaján az egyik ág meg is szervezte az ugynevezett nemzeti ellenállást, s ha a másik ág a munkásság forradalmi jellegű sztrájkokban fejezte is ki fejlődése irányát, a két ág elkülönültségében az egyik revizionista, a másik reformista vezetés alatt egyformán erőtlenn maradt. Az imperialista világháborúnak mérhetetlen szenvedéseivel és az októberi orosz szocialista forradalom példaszerűségei miatt kellett eljőnnie ehhez, hogy a két ág egyetlen hatalmas forradalmi áradásban ömöljék össze, amely egy csapással, ha nem is tartós eredménnyel, elsöpörte az ország továbbfejlődésének nemzeti korlátozottságát és feudális korlátait.

A forradalmakban többnyire kétféle erő egyesül: a tömegek forradalmi aktivitása és a forradalmi párt, amely előkészíti és megszervezi a tömegek forradalmi lendületét. A történeti kutatás feladata, hogy kimutassa az 1918-as magyar októberi forradalomban az egyik és a másik tényező szerepét.

/folyt.köv./ 14 37

./.

B 37. kiadás 1958. október 31. 15 óra perc

/Tudományos ülés ... 2. folyt./

1918-ban csak az októberi forradalom után alakult meg a Kommunista Magyarországi Pártja, amelynek vezetésével a magyar nép nemcsak végrehajtotta a nemzeti és polgári demokratikus forradalmat, hanem ennek eredményeit meg is tartotta, hogy azok alapján tovább haladjon a társadalmi fejlődés magasabb fokára, a szocializmus felé.

Ezután Zsigmond László, a Történettudományi Intézet helyettes igazgatója tartott előadást Az osztrák-magyar monarchia szétbomlása és a nemzetközi erőviszonyok címmel. Előadásában gazdag korabeli irodalomra és diplomáciai forráspublikációkra támaszkodva mutatta meg, hogy az osztrák-magyar monarchia elnyomott népeinek küzdelme, beleértve a magyar népet is, hogyan vezetett a monarchia államrendszerének szétbomlásához. Ebben a küzdelemben szembe találták magukat Anglia, Franciaország, de főleg az Egyesült Államok kormányával, amelyek az osztrák-magyar monarchia megtartásának, illetve szétbomlásának a kérdését imperialista érdekeiknek rendelték alá. Az 1917-es oroszországi februári, de főleg az októberi szocialista forradalom győzelmé után az Antant a monarchia fenntartása mellett foglalt állást. Ausztria-Magyarország elensúlyt jelentett volna egyrészt Németországgal, de főleg a Szovjet-Oroszország felől "fenyegető" forradalmi veszéllyel szemben. Ha az osztrák-magyar monarchiát mégsem sikerült fenntartani, ez mindenképpen a munkásság forradalmi harcának és az elnyomott népek nemzeti-függetlenségi mozgalmainak volt köszönhető. /Folyt.köv./

Újabb lakóház készült el Győrött

1958. október 31.

Győrött a hároméves terv idején 629 lakást építenek állami erőből. A Kigyó utcában és az Álmos utcában új lakótelepek létesülnek. A Kigyó utcában most készült el az ötödik háztömb, ötvenkét lakással. Ezek átadására, egy hónappal a határidő előtt, a jövő héten kerül sor. Az épületben körzeti orvosi rendelő és könyvtár is lesz. Az Álmos utcában jelenleg öt házat építenek. Mindegyik háromemeletes. Kettőt, összesen nyolcvannyalakással, december 15-re adnak át. Befejezés előtt áll a Czuczor Gergely utcában egy negyvennégy lakásos ház építése is. /MTI/

Miért vált szükségessé a 15-ös autóbusz utvonalának megváltoztatása?

1958. október 31.

A 15-ös autóbusz néhány nap óta egy kisebb szakaszon új utvonalon közlekedik. Új vonala: Nádor utca - Viryázi Ferenc utca - Roosevelt tér - Dorottya utca. Az utasok természetesen felteszik a kérdést: miért vált szükségessé a módosítás? Ezzel kapcsolatban a Fővárosi Autóbuszüzemnél elmondották, hogy a 15-ös ugyanis keresztelte az amugy is rendkívül forgalmas József Attila utcát, s így a Nádor utca és József Attila utca találkozásánál valóságos "forgalmi dugó" keletkezett. A Doráros tér felé menet a 15-ös autóbusz a József Attila utca előtt percekig kénytelen volt várakozni, s emiatt megnőtt a menetideje. Az eltereléssel sikerült enyhíteni a Nádor utca és József Attila utca kereszteződés nehéz közlekedési helyzetén. /MTI/

A zománcárugyarak versenyében a bonyhádi lett az első

1958. október 31.

A bonyhádi, a budafoki és a kőbányai zománcárugyarak versenyének harmadik negyedévi eredményét most értékelték Bonyhádon. Az elsőséget ezúttal a Bonyhádi Zománcgyár szerezte meg, amelynek dolgozói négy százalékkal csökkenték a gyártási költségeket. /MTI/

Me. jelent a Rokka.

1958. október 31.

a Hazai Pésüsfontó és Szövőgyár üzemi lapja, amely kétéves szünet után ismét foglalkozik a gyár dolgozóinak életével, munkájával. /MTI/

11/45

A Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatója az őszi mezőgazdasági munkákról

1958 október 31

A Földművelésügyi Minisztériumban a következő tájékoztatót adták az őszi mezőgazdasági munkák helyzetéről:

A betakarítás országsszerte befejezéshez közeledik. A kukoricát több mint 1.800.000 holdon törték le, a vetésterület csaknem 90 százalékán. Békés és Csongrád megyében már végeztek ezzel a munkával és csak kis területek várnak letörésre Hajdu, Szabolcs, Heves, Nógrád, Győr, Vas és Zala megyékben is. Fejér megyében viszont a termésnek csak körülbelül felét törték le és a szomszédos Tolna megyében is elmaradtak ezzel a munkával. A kukoricaszárát eddig 1.250.000 holdon vágták le, Békés megyében teljesen, Csongrád, Heves, Nógrád és Zala megyében 85 százalékban. E munka tehát a múlt évek hasonló időszakaiban viszonyítva lényegesen előbbrehaladt, de főleg a dunántúli megyékben - így Fejér, Tolna, Veszprém és Somogy megyében - még mindig késlekednek a száravágással.

A burgonyát csaknem 400.000 holdon szedték fel, s ez a munka is közvetlenül befejezés előtt áll. Nincs olyan megye, amelynek területén 5 százaléknál több felszedni való burgonya lenne még a földesken. A cukorrépa szedése és átvétele az ütemterveknek megfelelően zavartalan. Eddig körülbelül a termés háromnegyed részét szedték fel. E munkában is Csongrád megye tart legelől.

A rizs aratását kevés kivétellel befejezték, a cséplésben körülbelül 80 százaléknál tartanak. Szolnok megyében hamarosan befejezik ezt a munkát.

A talajelőkészítéshez továbbra is kedveznek a feltételek; a vető-szántást eddig mintegy 2.650.000 holdon, az őszi műlyszántást pedig egytíllió holdon végezték el. 800.000 hold kapott eddig istállótrágyát.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás 1958 október 31. 15 óra 10 perc

/A Földművelésügyi Minisztérium... folytatása

A kiszállított másod- és harmadfokú őszi buza-vetőmag nagy részét - a másodfokunak 98százalékát kicserélték már a termelők. Az őszi vetőburgonya akciójában az előirányzott 1,250 vagonból 831 vagonra érkezett eddig igénylés. A termelészövetkezetek 250 vagon vetőburgonyát igényeltek eddig. A szállítás megkezdődött. A minisztérium intézkedett, hogy a vetőburgonya válogatást és szállítást a jelenleginél gyorsabb ütemben bonyolítsák le.

Őszi búzával az elmúlt héten jelentős területeket vetettek be, az eredmény azonban még mindig nem kielégítő. Mivel az időjárás jelenleg kedvező a vetéshez, viszont már számítani kell az őszi esőzésekre, majd fagyokra, a termelészövetkezetek és az egyéni gazdálkodók helyesen teszik, ha erejüket elsősorban erre a munkára összpontosítják és minél nagyobb területen vetnek őszi búzát.

Az aprómagcséplés csaknem teljes egészében befejeződött.

A szüret az előző időszakhoz képest lassabb, több helyen tárolótér-gondok jelentkeztek. Bács megyében egyes szőlőfajtáknál a must cukorfoka javult. /MTI/

- o -

Zsíralkohol gyártását kezdték meg Nyírbátorban

1958 október 31

A Tiszántúli Növényolajipari Vállalat nyírbátori üzemében zsíralkohol-gyártást kezdték meg. A mosószereknek ezt a fontos alapanyagát hazánkban most készítik először kémiai úton vörös pálmolaj, fémnátrium, metilalkohol és kónsav reakciójából. Jelenleg naponta 250-300 kilót készítenek, de a tervek szerint jövőre duplájára növelik a termelést. Kísérleteznek ezzel is, hogy az importált vörös pálmolajat hazai hulladékzsírral helyettesítsék. /MTI/

- o -

1349

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1958. október 31. 15 óra 15 perc

Nagyteljesítményű iszapkeverőt és tárolót helyeztek üzembe a Tatabányai Cementgyárban

1958. október 31.

A Tatabányai Cement- és Mészművekben a fel szabadulás óta százakétmillió forintot fordítottak üzembővítésre, a berendezések korszerűsítésére. Ennek eredményeként a gyár cement termelése, 1938-hoz viszonyítva, 294, - mésztermelése pedig 115 százalékkal növekedett. A hároméves terv idején újabb 51 millió forintot fordítanak az üzem fejlesztésére. Harmincmillió forintos költséggel az idén fejezték be a kőbánya teljes gépesítését. Jelenleg ez az ország legjobban gépesített cementgyári kőbányája. Most helyezték üzembe a kétezeröttszáz köbméteres új iszapkeverőt és tárolót, amely egymaga annyi nyersanyagot termel, mint a gyár eddigi tizenkét keverőkemencéje együttléve. Ennek segítségével három napra elegendő nyersanyagot tárolhatnak. November végén készül el a korszerű klinkercsarnok és rövidesen befejezik az új nyolcvan tonnás széntörő és osztályozó berendezés építését. A hároméves terv idején sor kerül a márgabánya gépesítésére. Új mész-aknakemencék építését is megkezdik. Ezek üzembehelyezésével egyharmadával csökkentik a szénfogyasztást. /MTI/

---

Hol sorsolják a lottót novemberben?

1958. október 31.

A Sportfogadási és Lotto Igazgatóság novemberben négy lotto sorsolást rendez, egyet Budapesten, három vidéken.

Az első sorsolást november 7-én, Budapesten, a Pamuttextil művelődési házban tartják. Ezuttal a lotto 45. játékhetének nyerőszámait és az októberi tárgynyerceményeket sorsolják. November 14-én Komlón, 21-én Sátoraljaújhelyen, 28-án pedig Szentesen sorsolják a lottót. /MTI/

---

Bemutatták a szakembereknek az új építőipari kisgépeket

1958 október 31.

Pénteken délelőtt az Üllői ut két lakóházépítkezésén bemutatták a szakembereknek azokat az építőipari kisgépeket, amelyeket a következő években nagy számban használ majd az építőipar, és amelyekkel a Kölesönös Gazdasági Segítség Tanácsának határozata értelmében Magyarország látja el a baráti országok építőiparát is. A gépeket megtekintette Kilián József, az építésügyi miniszter első helyettese és Lux László miniszterhelyettes is.

Tizenöt kisgép prototípusát helyezték üzembe a két építkezésen. A bemutató részvevői érdeklődéssel figyelték az elektromos meszelőgépet, amely 8-10 cm-es magasságba is felviszi a meszet és egyenletes rétegben szórja szét a falon. Az elektromos parkettesiszoló és gyalogép percek alatt lesimítja a parketta durva felületét. Az építőmunkások hasznos segítője lesz a hidraulikus esőhajlító. A 100 literes, gumikereken mozgatható betonkeverő kisebb építkezéseknél is kifizetődik. Kővágó asztal gyorsan, jól, tetszés szerinti alakúra és nagyságra szabja a műkö burkolólépket, a sok selejttel járó kézi vágás helyett, a villannyal hajtott csiszológép pedig egyenletesen lesimítja a lapok felületét. A falhorony-vésőgépek a falak nehéz kézi vésését teszik feleslegessé. A gépek mindegyike 5-8 ember munkáját végzi el, olcsóbban és gyorsabban az eddigi kézi eljárásnál. Előnyük még az is, hogy nem szükséges kezelésükhöz annyi szakértelem, mint a kézimunkához, tehát betanított munkás is dolgozhat velük és a szakmunkások felszabadulnak az egyéb műveletekhez.

A bemutató tapasztalatai alapján a szakemberek elmondják majd észrevételeiket a gépek esetleges hibáiról. Ezeknek figyelembevételével a jövő évben már sorozatban gyártják a gépeket és a hároméves terv, valamint az ötéves terv nagy építkezésein már tömegesen alkalmazzák. /MTI/

- o -

Pénteken elkészült az első 50.000 kilowattos gőzturbina

1958. október 31.

Több mint kétévi munka után pénteken elkészült a Láng Gépgyárban az első magyar gyártmányú 50.000 kilowattos gőzturbina, amit a Tiszapalkonyai Hőerőműben helyeznek üzembe. A szerelés üteme az utóbbi időben oly mértékben gyorsult, hogy az ellenforradalom, majd pedig különböző anyaghiányok okozta három-négyhónapos kiesést sikerült pótolni.

A turbina súlya eléri a 250 tonnát, magassága körülbelül kétemeletnyi. Méreteire jellemző, hogy a szerelésnél kicsinek bizonyult a gyár csarnoka, ezért esőhajlítókból körülbelül 30 centimétert le kellett vágni, amit majd a helyszínen hegesztenek a helyére. A gép nemcsak méreteiben, hanem korszerűségében is különbözik az eddigi magyar gyártmányú turbináktól. Működésének ellenőrzésére különböző műszereket szereltek fel, s azonnal intézkedhetnek, ha például a tengely elkopik, vagy valamilyen okból megváltoztatja eredeti formáját. Egyes, a gőz hatásának kitett géprészeket olajjal hűtik, a turbinaházat leszerelt csavarok alá fűtőtesteket építettek, amelynek hatására szükség esetén a csavar kissé megnyulik és így könnyűszerrel eltávolítható.

Az új turbinát még november folyamán elszállítják Tiszapalkonyára, s előreláthatólag a jövő év első negyedében már üzembe is helyezhetik. A következő években három hasonló nagyságú turbina készül a Láng Gépgyárban, különböző erőműveink részére. Tervezik már az első 100.000 kilowattos turbinát is, amely az ötéves terv során készül el. /MTI/

MTI Foto 1958. október 31-i képanyaga

1958. október 31.

Az 1918-as magyar demokratikus forradalom 40. évfordulója alkalmából ünnepi ülés a Magyar Tudományos Akadémián

Dokumentumok a Kommunisták Magyarországi Pártja 40. évfordulójára

Nemzetközi keresztény egyházi békekonferencia Debrecenben

./.

/folyt.köv./

1510

Bemutatták a szakembereknek az új építőipari kisgépeket

1958 október 31

Pénteken délután az Üllői ut két lakóházépítkezésén bemutatták a szakembereknek azokat az építőipari kisgépeket, amelyeket a következő években nagy számban használ majd az építőipar, és amelyekkel a Kölesönös Gazdasági Segítség Tanácsának határozata értelmében Magyarország látja el a baráti országok építőiparát is. A gépeket megtekintette Kilián József, az építésügyi miniszter első helyettese és Lux László miniszterhelyettes is.

Tizenöt kisgép prototípusát helyezték üzembe a két építkezésen. A bemutató részvevői érdeklődéssel figyelték az elektromos meszelőgépet, amely 8-10 emelet magasságba is felviszi a meszet és egyenletes rétegben szórja szét a falon. Az elektromos parkettesiszoló és gyalugép percek alatt lesimítja a parketta durva felületét. Az építőmunkások hasznos segítője lesz a hidraulikus csőhajlító. A 100 literes, gumikerekeken mozgatható betonkeverő kisebb építkezéseknél is kifizetődik. Kővágó asztal gyorsan, jól, tetszés szerinti alakúra és nagyságúra szabja a műkö burkolólépket, a sok selejttel járó kézi vágás helyett, a villannyal hajtott csiszológép pedig egyenletesen lesimítja a lapok felületét. A falhorony-vásógépek a falak nehéz kézi vésését teszik feleslegessé. A gépek mindegyike 5-8 ember munkáját végzi el, olcsóbban és gyorsabban az eddigi kézi eljárásnál. Előnyük még az is, hogy nem szükséges kezelésükhez annyi szakértelem, mint a kézimunkához, tehát betanított munkás is dolgozhat velük és a szakmunkások felszabadulnak az egyéb műveletekhez.

A bemutató tapasztalatai alapján a szakemberek elmondják majd észrevételeiket a gépek esetleges hibáiról. Ezeknek figyelembevételével a jövő évben már sorozatban gyártják a gépeket és a hároméves terv, valamint az öt éves terv nagy építkezésein már tömegesen alkalmazzák. /MTI/

- o -

Pénteken elkészült az első 50.000 kilowattos gőzturbina

1958. október 31.

Több mint kétévi munka után pénteken elkészült a Láng Gépgyárban az első magyar gyártmányú 50.000 kilowattos gőzturbina, amit a Tiszapalkonyai Hőerőműben helyeznek üzembe. A szerelés üteme az utóbbi időben oly mértékben gyorsult, hogy az ellenforradalom, majd pedig különböző anyaghiányok okozta három-négyhónapos kiesést sikerült pótolni.

A turbina súlya eléri a 250 tonnát, magassága körülbelül kétemeletnyi. Méreteire jellemző, hogy a szerelésnél kicsinek bizonyult a gyár csarnoka, ezért csőhálózatából körülbelül 30 centimétert le kellett vágni, amit majd a helyszínen hegesztenek a helyére. A gép nemcsak méreteiben, hanem korszerűségében is különbözik az eddigi magyar gyártmányú turbináktól. Működésének ellenőrzésére különböző műszereket szereltek fel, s azonnal intézkedhetnek, ha például a tengely elkopik, vagy valamilyen okból megváltoztatja eredeti formáját. Egyes, a gőz hatásának kitett géprészeket olajjal hűtik, a turbinaházat leszerelő csavarok alá fűtőtesteket építettek, amelynek hatására szükség esetén a csavar kissé megnyulik és így könnyűszerrel eltávolítható.

Az új turbinát még november folyamán elszállítják Tiszapalkonyára, s előreláthatólag a jövő év első negyedében már üzembe is helyezhetik. A következő években három hasonló nagyságú turbina készül a Láng Gépgyárban, különböző erőműveink részére. Tervezik már az első 100.000 kilowattos turbinát is, amely az öt éves terv során készül el. /MTI/

- - -

MTI Foto 1958. október 31-i képanyaga

1958. október 31.

Az 1918-as magyar demokratikus forradalom 40. évfordulója alkalmából ünnepi ülés a Magyar Tudományos Akadémián

Dokumentumok a Kommunisták Magyarországi Pártja 40. évfordulójára

Nemzetközi keresztény egyházi békekonferencia Debrecenben

/folyt.köv./

./.

15<sup>00</sup>

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44 kiadás 1958. október 31. 15 óra 20 perc

/MTI Foto ... folyt./

Láng Alánt, a Martinelli téri katolikus templom plébánosát fővárosi tanácstagnak jelölték

Jeanne-Marie Darre hangversenye a Zeneművészeti Főiskolán

Riport Ózd egy napjáról

Korszerű fénycsöveket és reflektorokat gyárt az Elektromos Készülékek és Anyagok Gyára

Épül a Pécsújhegyi Erőmű  
Hogyan él ma a "Puszták népe"  
A tudomány megbecsülése a magyar népi demokráciában /összeállítás/

Sajtolják az egri Bikavért  
Veszprémi városképek  
10 éves az Izabella utcai Élelmiszeripari Technikum  
Új üzem létesült a vak munkások részére  
Szezon előtti látogatás a jégkerongozóknál

Külföldi képek:

- NDK: Rock and roll rombolás Berlinben
- NSZK: Atomfegyvervezés elleni tiltakozás Münchenben  
Cukorkampány
- Franciaország: Repülőgépen utazó párduc  
Új gyermekjáték  
Új frizuradivat
- Lengyelország: Lengyel-magyar gazdasági egyezmény aláírása  
Varsóban
- Anglia: Megnyílt a parlament új ülészsáka  
Sportképek
- ENSZ: Hangverseny az ENSZ fennállása alkalmából
- Svédország: Lundkvist svéd íróat Lenin-díjjal tüntették ki  
Divatképek /MTI/

154

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás 1958 október 31. 15-21

A hároméves tervben százezer televízió-készüléket gyártanak - Nagyobb lesz a kép - Megkezdí kísérleti adását a pécsi adó - Televízió hónapot rendeznek novemberben

1958 október 31

A Híradástechnikai Tudományos Egyesület és a televízió szakmaközi bizottsága pénteken a Technika Házában tájékoztatta a sajtót a novemberben kezdődő "televízió-hónap"-ról. Az illetékes szervek beszámoltak a készülégyártás eddigi eredményeiről, terveiről, az értékesítésről, valamint a televízió műsoráról.

A 50 kilowattos nagyadó bekapcsolásával ma már a televízió adása zavartalannak mondható. Az év végéig megkezdí kísérleti adásait a pécsi televízió adóállomás is. Az Orion gyár képviselője elmondotta, hogy a televízió-készülékek tömeges gyártása 1956-ban indult meg, s a mai napig 25.000 készüléket gyártottak. A hároméves terv végéig 100.000 készüléket készítenek. Igen jelentős a magyar televíziós készülékek kivitele is. A Német Demokratikus Köztársaságnak /.../ szállítottunk, ezenkívül Lengyelország és Csehszlovákia is érdeklődik a magyar gyártmányok iránt. Tárgyalások folynak többéves szerződések megkötésére.

/.../ is több ezer készüléket

Országszerte megszervezik a javítószolgálatot. 1959 második felében további négy típusban kerülnek forgalomba televízió készülékek, amelyek technikai-  
lag és esztétikailag tökéletesebbek, nyomtatott áramkörrel vannak ellátva. Az új készülékek képernyője 53 centiméteres lesz. Mecsek néven új televízió készüléket hoznak forgalomba, amelyek a pécsi adóállomás üzembehelyezésével egyidőben kerülnek piacra.

A jövőben bővül a televízió műsoradása. Az eddigi heti 12 órás műsor helyett a jövő év elején hetenként 16 óra lesz a televízió műsora, majd később a műsoradást 20 órára bővítik. Vásároltak angol gyártmányú 16 milliméteres filmletapogató készüléket, amelynek segítségével lényegesen javul a képek minősége. Hetenként rendszeresen sugároznak színházi-, opera-, operett- és cirkuszi előadásokat. Változatosabb lesz a gyermek- és az ifjúsági műsor, növelik a helyszíni közvetítések számát, hetenként kétszer lesz műsoron a televízió híradója és Élő ujság címen számolnak majd be az aktuális eseményekről. /MTI/

- o -

154

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44 kiadás 1958. október 31. 15 óra 20 perc

/MTI Foto ... folyt./

Láng Alánt, a Martinelli téri katolikus templom plébánosát fővárosi tanácstagnak jelölték

Jeanne-Marie Darre hangversenye a Zeneművészeti Főiskolán

Riport Ózd egy napjáról

Korszerű fénycsöveket és reflektorokat gyárt az Elektromos Készülékek és Anyagok Gyára

Épül a Pécsujhegyi Erőmű  
Hogyan él ma a "Puszták népe"  
A tudomány megbecsülése a magyar népi demokráciában /összeállítás/

Sajtolják az egri Bikavért  
Veszprémi városképek  
10 éves az Izabella utcai Élelmiszeripari Technikum  
Új üzem létesült a vak munkások részére  
Szezon előtti látogatás a jégkorongozóknál

Külföldi képek:

- NDK: Rock and roll rombolás Berlinben
- NSZK: Atomfegyverzés elleni tiltakozás Münchenben  
Cukorkampány
- Franciaország: Repülőgépen utazó párdúc  
Új gyermekjáték  
Új frizuraábrát
- Lengyelország: Lengyel-magyar gazdasági egyezmény aláírása  
Varsóban
- Anglia: Megnyílt a parlament új ülészsaka  
Sportképek
- ENSZ: Hangverseny az ENSZ fennállása alkalmából
- Svédország: Lundkvist svéd íróat Lenin-díjjal tüntették ki  
Divatképek /MTI/

15 1/2

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás 1958 október 31. 15-31

A hároméves tervben százezer televízió-készüléket gyártanak - Nagyobb lesz a kép - Megkezdik kísérleti adását a pécsi adó - Televízió hónapot rendeznek novemberben

1958 október 31

A Híradástechnikai Tudományos Egyesület és a televízió szakmaközi bizottsága pénteken a Technika Házában tájékoztatta a sajtót a novemberben kezdődő "televízió-hónap"-ról. Az illetékes szervek beszámoltak a készülékgyártás eddigi eredményeiről, terveiről, az értékesítésről, valamint a televízió műsoráról.

A 50 kilowattos nagyadó bekapcsolásával ma már a televízió adása zavartalannak mondható. Az év végéig megkezdik kísérleti adásait a pécsi televízió adóállomás is. Az Orion gyár képviselője elmondotta, hogy a televízió-készülékek tömeges gyártása 1956-ban indult meg, s a mai napig 25.000 készüléket gyártottak. A hároméves terv végéig 100.000 készüléket készítenek. Igen jelentős a magyar televíziós készülékek kivitele is. A Német Demokratikus Köztársaságnak /.../ szállítottunk, ezenkívül Lengyelország és Csehszlovákia is érdeklődik a magyar gyártmányok iránt. Tárgyalások folynak többéves szerződések megkötésére.

/ is több ezer készüléket

Országsszerte megszervezik a javítószolgálatot. 1959 második felében további négy típusban kerülnek forgalomba televízió készülékek, amelyek technikai- és esztétikailag tökéletesebbek, nyomtatott áramkörrel vannak ellátva. Az új készülékek képernyője 53 centiméteres lesz. Mecsék néven új televízió készüléket hoznak forgalomba, amelyek a pécsi adóállomás üzembehelyezésével egyidőben kerülnek piacra.

A jövőben bővül a televízió műsoradása. Az eddigi heti 12 órás műsor helyett a jövő év elején hetenként 16 óra lesz a televízió műsora, majd később a műsoradást 20 órára bővítik. Vásárolták angol gyártmányú 16 milliméteres filmlapogató készüléket, amelynek segítségével lényegesen javul a képek minősége. Hetenként rendszeresen sugároznak színházi-, opera-, operett- és cirkuszi előadásokat. Változatosabb lesz a gyermek- és az ifjúsági műsor, növelik a helyszíni közvetítések számát, hetenként kétszer lesz műsoron a televízió híradója és Élő ujság címen számolnak majd be az aktuális eseményekről. /MTI/

- o -

15 1/2

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44 kiadás

1958. október 31. 15 óra 20 perc

/MTI Foto ... folyt./

Láng Alánt, a Martinelli téri katolikus templom plébánosát fővárosi tanácstagnak jelölték

Jeanne-Marie Darre hangversenye a Zeneművészeti Főiskolán

Riport Ózd egy nappjáról

Korszerű fénycsöveket és reflektorokat gyárt az Elektromos Készülékek és Anyagok Gyára

Épül a Pécsujhegyi Erőmű  
Hogyan él ma a "Puszták népe"  
A tudomány megbecsülése a magyar népi demokráciában /összeállítás/

Sajtolják az egri Bikavért  
Veszprémi városképek  
10 éves az Izabella utcai Élelmiszeripari Technikum  
Új üzem létesült a vak munkások részére  
Szezon előtti látogatás a jégkorongozóknál

Külföldi hírek:

- NDK: Rock and roll rombolás Berlinben
- NSZK: Atomfegyverzés elleni tiltakozás Münchenben  
Cukorkampány
- Franciaország: Repülőgépen utazó párdúc  
Új gyermekjáték  
Új frizuraárvát
- Lengyelország: Lengyel-magyar gazdasági egyezmény aláírása  
Varsóban
- Anglia: Megnyílt a parlament új ülészsaka  
Sportképek
- ENSZ: Hangverseny az ENSZ fennállása alkalmából
- Svédország: Lundkvist svéd íróat Lenin-díjjal tüntették ki  
Divatképek /MTI/

15 1/2

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás

1958 október 31

15-20

A hároméves tervben százezer televízió-készülékot gyártanak - Nagyobb lesz a kép - Megkezdí kísérleti adását a pécsi adó - Televízió hónapot rendeznek novemberben

1958 október 31

A Híradástechnikai Tudományos Egyesület és a televízió szakmaközi bizottsága pénteken a Technika Házában tájékoztatta a sajtót a novemberben kezdődő "televízió-hónap"-ról. Az illetékes szervek beszámoltak a készülékgyártás eddigi eredményeiről, terveiről, az értékesítésről, valamint a televízió műsoráról.

A 50 kilowattos nagyadó bekapcsolásával ma már a televízió adása zavartalannak mondható. Az év végéig megkezdí kísérleti adását a pécsi televízió adóállomás is. Az Orion gyár képviselője elmondotta, hogy a televízió-készülékek tömeges gyártása 1956-ban indult meg, s a mai napig 25.000 készülékot gyártottak. A hároméves terv végéig 100.000 készülékot készítenek. Igen jelentős a magyar televíziós készülékek kivitele is. A Német Demokratikus Köztársaságnak /.../ szállítottunk, ezenkívül Lengyelország és Csehszlovákia is érdeklődik a magyar gyártmányok iránt. Tárgyalások folynak többéves szerződések megkötésére.

/ is több ezer készülékot

Országszerte megszervezik a javítószolgálatot. 1959 második felében további négy típusban kerülnek forgalomba televízió készülékek, amelyek technikai- és esztétikailag tökéletesebbek, nyomtatott áramkörrel vannak ellátva. Az új készülékek képernyője 53 centiméteres lesz. Mecsék néven új televízió készülékot hoznak forgalomba, amelyek a pécsi adóállomás üzembehelyezésével egyidőben kerülnek piacra.

A jövőben bővül a televízió műsoradása. Az eddigi heti 12 órás műsor helyett a jövő év elején hetenként 16 óra lesz a televízió műsora, majd később a műsoradást 20 órára bővítik. Vásároltak angol gyártmányú 16 milliméteres filmetapogató készülékot, amelynek segítségével lényegesen javul a képek minősége. Hetenként rendszeresen sugároznak színházi-, opera-, operett- és cirkuszi előadásokat. Változatosabb lesz a gyermek- és az ifjúsági műsor, növelik a helyszíni közvetítések számát, hetenként kétszer lesz műsoron a televízió híradója és élő ujság címen számolnak majd be az aktuális eseményekről. /MTI/

- 0 -

15 1/2

MTI BELFÖLDI HIREK

B 46. kiadás 1958. október 31. 15 óra/45 perc

Az év végéig befejeződnek a nagysebességi érdei vasutépítési munkák - a jövő év elejétől kezdve már kétvágányon közlekedhetnek a balatoni vonatok

1958. október 31.

Budapest és a Balaton között a gyorsabb vonatközlekedést sokáig akadályozta, hogy Székesfehérvár és Budapest között egy vágányú volt a vasútvonal. Az utóbbi években Székesfehérvár és Tárnok között - igen nehéz munkával - megépítették a második vágányt. Még mindig nehezítette azonban a vonatok sebességének növelését a Budapest előtt kialakult úgynevezett "közlekedési dugó". Tárnokig ugyanis menetrend szerint érkeztek a Balatonról és más dunántúli tájakról a vonatok, ott azonban kénytelenek voltak várakozni, míg bejuthattak a pesti pályaudvarokra.

A MAV nagy erőket vonultatott fel az érdei szakaszra, hogy Budapesttől nem messze, az érdei dombok tövében mielőbb elkészüljenek a nagyarányú pályáépítéssel. Új bevágást készítenek és a balatoni vonal jobbszárnyát összekötik a pusztaszabolcsi vonallal. Ez lehetővé teszi, hogy Tárnok és Kelenföld között is két vágányon bonyolódják le a balatoni vasútvonal nagy ferdele. Tárnoktól kiindulva egykilométeres szakaszon már megkezdték a vágányfektetést. A vonatok hamarosan már a végleges vágányon haladhatnak. A legnehezebb lesz a hátralevő eszmétes szakasz építése. Itt ugyanis vastag és igen kemény kőrétegbe ütköztek, amelyet csak robbantással lehet eltávolítani. A nehézségek ellenére azonban, - a tervek szerint - az érdei munkákat az év végéig befejezik és a jövő év elejétől kezdve már a balatoni vonatok is két vágányon közlekedhetnek. Ez azt jelenti, hogy Budapest határában és a Déli-pályaudvartól kezdve zöld útja lesz a Közép-Dunántúlra haladó vonatoknak. /MTI/

A sztálinvárosi járási tanács végrehajtó bizottságának ülése

1958. október 31.

A sztálinvárosi járási tanács végrehajtó bizottsága pénteken ülést tartott az ercsi cukorgyárban. A tanácstagok a helyszínen megtárgyalták az üzem dolgozóinak egészségügyi és szociális ellátottságát. Megállapították, hogy a cukorgyár az államosítás óta a 8 milliós üzemi beruházáson kívül 4 millió

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 47 kiadás 1958 október 31 15 óra 50 perc

Négyezer forintos havi jövedelem a szentistváni Arany Kalász Tsz-ben

1958 október 31

Borsodban meggyeszerteré ismerik a Szentistván községben gazdálkodó Arany Kalász Termelőszövetkezetet. A 2.500 holdas szövetkezet gazdasági tervét úgy állította össze, hogy tavasszal az állattenyésztés és zöldségtermesztés, nyáron a gabona, ősszel pedig a gyapju, valamint az ipari növények jövedelme mindenkor pénzt hozzon a házhoz. Különösen a szerződéses ipari növényekből volt igen magas a bevétel. A gyógyszergyárak részére különleges minőségű nádot termesztett a közös gazdaság és ez csaknem 300.000 forintot jövedelmezett, a szerződéses aprómagért pedig több mint negyedmillió forintot kaptak. A gabonatermésük 80 százalékát is szerződéses alapon adták át az államnak és az itt kapott felár, valamint a minőségi prémium összege meghaladta a 100.000 forintot.

A jó gazdálkodás eredménye, hogy az idén minden szövetkezeti tagnak havonta rendszeresen munkaadóként 6-12 forint előleget tudtak fizetni. Több család havi készpénzjövedelme megközelítette a 4.000 forintot. Az okosan gazdálkodó szövetkezetbe ezen az évszón több mint 50 egyénileg dolgozó paraszt kérte felvételét. /MTI/

- o -

Az űszirózsás forradalomról szóló előadással megnyitott a TIT történelmi szabadesztetése Hódmezővásárhelyen

1958 október 31

A TIT, Csongrád megyei szervezete Forradalom és ellenforradalom Magyarországon címmel történelmi szabadesztetést nyit Hódmezővásárhelyen. Az első előadást pénteken Mád Aladár egyetemi tanár, a TIT országos titkára tartotta az 1918-as űszirózsás forradalomról. /MTI/

- o -



MTI BELFÖLDI HIREK

B 48. kiadás 1958. október 31. 10 óra 05 perc

/A sztálinvárosi járási ... folyt./ Vid §/TM Em J Mi

forintot fordított szociális, kulturális és egészségügyi beruházásokra. A gyárnak ma már művelődési háza, óvodája, napközi otthona, alsó tagozatu iskolája, munkásszállása, üzemi étkezője, üzemorvosi rendelője és balatoni üdülője van. A dolgozók ellátása ma összehasonlíthatatlanul jobb, mint az államosítás előtt. Az ülésen meghatározták a további teendőket is, köztük az orvosi rendelő Röntgen-géppel való ellátását, valamint a fogorvosi rendelés kibővítését. /MTI/

Veszprém megye négyszáz népművelési munkása tanácskozott a párt művelődéspolitikai irányelveinek megvalósításáról

Vid §/TM Em J Mi

1958. október 31.

Az MSZMP Veszprém megyei bizottság a pónteken Veszprém mintegy négyszáz népművelési munkás részvételével értekezletet tartott a párt művelődéspolitikai irányelveinek megvalósításáról. A tanácskozáson megjelent Pap János, a megyei pártbizottság első titkára, továbbá a megye állami és társadalmi szerveinek számos vezetője.

Slamovics Zoltán, a megyei pártbizottság osztályvezetője ismertette a művelődéspolitikai irányelvekből fakadó helyi feladatokat. Vázolta Veszprém megye gazdasági és kulturális fejlődését a felszabadulás óta. Az értelmiség helyzetéről, munkájáról szólva részletesebben foglalkozott a pedagógusok feladataival. Többek között hangsúlyozta, hogy a pedagógusok ne csak az iskolában tanítsanak, hanem neveljék a már iskolába nem járó fiatalokat, a falu idősebb nemzedékét is és váljanak a kulturális élet irányítói, szervezőivé. Példaként említette a külsővati pedagógusokat, akik falujukban uttorószövetkezetet alakítottak, hogy a gyermekekkel megismertessék a közös gazdálkodás magasabbrendűségét.

Az előadó a továbbiakban a művelődési házak - a falusi kulturális központok - tevékenységével és feladataival foglalkozott. A beszámolót számos hozzászólás követte. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 49. kiadás 1958. október 31. 10 óra 10 perc

Szitáló esendes esők várhatók a hét végére, a fagyok megszűnnek

Vid §/TM Em J Mi

1958. október 31.

Szeptember eleje óta nyolc egymás után következő vasárnap gyönyörű, verőfényes volt. A Meteorológiai Intézet előrejelző osztálya szerint azonban a most következő vasárnap megbontja az "ünnepi" rendet és már szombaton - elsősorban a Dunántul egyes vidékein - esendes, szitáló esőkkel beköszönt a késő ősze jellemző hűvös, csatkos idő. A fokozódó felhősödésnek előnye is lesz: megszűnnek az utóbbi napokban általánossá vált 1-2 fokos éjjeli fagyok.

Érdekes időjárásai jelenség, hogy a fagypont szintje nyáriasan magas, általában 3000 méternél tart. Az enyheség és a verőfényes szép napok következtében az Alpokban október közepén hullott hóréteg erős olvadásnak indult. Ennek köszönhetjük a Duna jelenlegi szokatlanul magas vízállását. /MTI/

Ezeregy száz vagon szőlőt préseltek ki eddig Bács megye állami gazdaságaiban

1958. október 31.

A Kiskunság szőlőtermelő állami gazdaságainak csaknem 4000 holdas szőlőterületén az idén csúcstermést takarítanak be. Helyenként, így Izsákon, Vaskuton és Helvéción 30 mázsát is meghaladja a holdankénti átlagtermés. A gazdaságokban eddig 1100 vagon szőlőt préseltek ki. A must minősége kitűnő. Az eddig leszedett terméssel megteltek a tárolóhelyek. A még kintlevő 200 vagonnyi szőlőt most fokozatosan szüretelik ahhoz mérten, amilyen ütemben a tárolóhelyek felszabadulnak.

/MTI/

Mezkezdött a nemzetközi egyházi békekonferencia Debrecenben

1958. október 31.

Pónteken Debrecenben mezkezdött a nemzetközi egyházi békekonferencia. A tanácskozáson résztvesznek a magyar protestáns egyházak püspökei, a tulapesti és a debreceni teológiai akadémiák dékánjai, professzorai, továbbá a csehszlovák, a román, a lengyel és az NDK-beli protestáns egyházak vezető személyiségei, teológusai, a Szovjetunióban /folyt.köv./

B 50. kiadás 1958. október 31. 16 óra 10 perc

/Megkezdött a nemzetközi... folyt./

működő evangélikus és baptista egyházak vezetői. Főviseltetik magukat a konferencián a szovjetunióbeli, a romániai és a bulgáriai ortodox egyházak is.

A megnyitó ülésen megjelent Hantos János, az Országos Békatanács titkára.

Dr. Bartha Tibor, a tiszántúli református egyházkerület püspökének imája után dr. Vető Lajos evangélikus püspök köszöntötte a megjelenteket, majd V. Hajek, a cseh testvéregyházak zsinati elnöke, a nemzetközi egyházi békekonferencia elnöke megnyitotta a négynapos tanácskozást.

Ezután H. Vogel, a berlini Humboldt egyetem/dékanja tartott előadást A keresztyének felelőssége az emberért az atomkorszakban címmel. Hangsúlyozta, hogy a béke védelmében egyesíteni kell a keresztyénség erkölcsi erejét és súlyát és szembe kell állítani azokkal a törekvésekkel, amelyek minden eddiginél pusztítóbb háborút akarnak az emberiségre zúdítani.

B. Pospisil prágai teológiai professzor, a konferencia főtitkára beszámolt a keresztyén egyházak feladatairól, amelyek megoldásával a legeredményesebben hozzájárulhatnak a béke megvédéséhez, a pusztító atomháború megakadályozásához.

A délelőtti plenáris ülés után délután a nemzetközi egyházi békekonferencia albizottságokban folytatta munkáját.

A konferencia résztvevői és a vendégek pénteken este résztvettek a református nagytemplomban tartott reformációi emlékünnepélyen, amelyen J. Piivirt észt evangélikus hirdetett ígét. /MTI/ /telkész

Gyermekhalált okozott a szülői gondatlanság

1958. október 31.

A szülői gondatlanság az elmúlt napokban halálos áldozatot követelt. Ifj. Neider Józsefné máriakécskői lakos vataruhát mosott, majd olyan szőkre tette száradni, amelyet közvetlen a jól befűtött kályha mellé állított. Ezután eltávozott hazulról otthon hagyta két gyermekét a bezárt lakásban. A szomszédok vették észre, hogy a lakásból füst szivárog, betörték a lakás ablakát, segíteni azonban már nem tudtak, mert Neidernek két éves Imre és egy éves Julia nevű gyermeke füstmérgezésben meghalt. /MTI/

B 51. kiadás 1958. október 31. 16 óra 25 perc

/Tudományos ülése...3.folyt./

Balázs József őrnagy, a Háltörténeti Intézet munkatársa Az osztrák-magyar hálsereg felbomlása és a polgári demokratikus forradalom győzelmének katonai vonatkozásai című előadása hangzott el ezután. Előadásában számos adatot ismertett a közös hálseregben megindult forradalmi erjedésről, a magyar katonák háboruellenes magatartásáról. Október második felében az osztrák-magyar hálsereg már szinte teljesen szétesett a frontokon, senki sem akart harcolni az idegen érdekekért. A fővárosban a munkásság forradalmi megmozdulásainak elfojtására készenlétben tartott kerkhatalmi századok már nem engedelmestek katonai parancsnokaiknak és a Nemzeti Tanácsot támogatták. A forradalom győzelmét meggyorsította, hogy abban a katonák zöme is résztvett.

Siklós András, az Eötvös Loránd Tudományegyetem új-és legújabbkori magyar történeti tanszékének előadója Az 1918-as polgári demokratikus forradalom jellegének és sajátosságainak kérdéscéhez címmel tartott előadást. Mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy bár a forradalom tartalmát tekintve polgári demokratikus volt, hajtóerejét nem a burzsoázia, hanem a proletariátus és a munkássággal együtt fellépő más rétegek alkották. Hangsúlyozta a Kommunista Magyarországi Pártja megalakulásának jelentőségét, a forradalom további menetére gyakorolt döntő hatását. A polgári demokratikus forradalom e pozitív vonásai mellett nem szabad megfeledkezni arról, hogy ebben az időben indult meg az ellenforradalom erőinek szervezése is, olyan szervezetek létrehozása, amelyek a 25 éves ellenforradalmi időszakban is tevékenykedtek. Ilyen volt például a MOVE, a MANSZ, a Területvédő Liga, az Ébredő Magyarok Egyesülete.

Hajdu Tibor, a Párttörténeti Intézet tudományos munkatársa A tanácsok szerepe a polgári demokratikus forradalomnak proletáforradalomná történt átvivésében címmel azokról a népi szervekről beszélt, amelyeknek rendkívül nagy szerep jutott abban a folyamatban, amely a polgári demokratikus forradalom győzelmétől a Tanácsköztársaság kikiáltásáig vezetett. A forradalmi tömegek általános balretolódása, a kormány politikájával szemben kibontakozott tömegelégedetlenség illejen a munkások, földtelének, katonák tanácsai vezették a munkások, a földtelének harcát a gyarak meghódításáért, a feudális nagybirtokok felszámolásáért, a közigazgatási apparátus megtisztításáért, a szervezkedő ellenforradalom letöréséért, végül a munkáshatalom megteremtéséért. /MTI/

Hazaérkezett a magyar orvosküldöttség a Szovjetunióból

1958. október 31.

Pénteken hazatért a szovjet-magyar orvosi napokon résztvevő magyar orvosküldöttség: dr. Babits Antal akadémikus, a küldöttség vezetője, dr. Gagesi Kiss Pál akadémikus, dr. Gönöri Pál akadémiai levelező tag, dr. Kulin László, a Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora, a küldöttség ötödik tagja, dr. Kerpel-Frónius Ödön akadémiai levelező tag, aki a Szovjetunióban tartózkodik; onnan Finnországba utazik.

A küldöttség fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Demeter Sándor, az MSZBT titkára, dr. Gerlóczy Ferenc, az I. számú gyermekklinika professzora, valamint a gyermekklinika, az urológiai klinika, a III. számú belklinika és az MSZBT több munkatársa.

Dr. Babits Antal a repülőtéren a következőket mondta a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

- Két héttel ezelőtt indultunk utunkra és keréken tíz napot töltöttünk a Szovjetunióban. Elsősorban a rendkívüli szívélyes fogadtatásról kell beszélnem, amelyben részünk volt. A moszkvai pályaudvaron az Egészségügyi Minisztérium és a Szovjet-Magyar Baráti Társaság képviselőin kívül vezető tudósok egész sora várt bennünket; ott voltak a szovjet-magyar orvosi napokra Leningrából átjött professzorok is.

- Szovjet és magyar részről egyaránt nagy várakozással tekintettünk az első szovjet-magyar orvosi napok elé, amelynek háromnapos tudományos ülészeit Moszkvában tartották. Az első ülésen mintegy hatszáz orvos vettek részt. Ott volt, az a százhusz tagú magyar orvosturista csoport is, amely ebből az alkalomból utazott a Szovjetunióba. Magyar részről Gagesi Kiss Pál, Gönöri Pál, Kerpel-Frónius Ödön és jómagam tartottunk előadást. A második napon Gagesi Kiss Pál és Kulin László professzorok képviselték a magyar orvostudományt. A harmadik napon Maszlov akadémikus értékelte az egész konferenciát, amely a csecsemői sorvadás kérdését világította meg a gyermekgyógyászat, a vese- és az ideggyógyászat szemszögéből.

/folyt. köv./

16<sup>10</sup>

Hazaérkezett a magyar orvosküldöttség... I folytatása

Maszlov akadémikus igen nagyra értékelte a konferencia eredményét, és ez a megállapítása valamennyiünk véleményével egyezett. A két ország orvostudománya igen fejlett ezekben a kérdésekben. Különösen az tette érdekessé a vitát, hogy megismerhettük egymás eredményeit és munkamódszereit, hiszen nem azonos alapokról indultunk el kutatásainkban. Az ös szefoglaló azt is hangsúlyozta: kívánatos, hogy ezt a kezdeti lépést minél több kövesse min két ország orvostudományának hasznára és fejlődésére.

Moszkvában ez alkalommal négy napot töltöttünk. Az első három nap tudományos programmal telt. A negyedik napon megnéztük a Kronit, majd a Szovjet-Magyar Baráti Társaság és a gyermekgyógyászok társaságának fogadásán vettük részt. Másnap vonaton utaztunk Leningrádba. Az ottani fogadtatás mindannyiunk számára emlékezetes marad: mintegy 150 gyermekgyógyász nő velősáros virágkordont vont körülöttünk és hasonló szeretettel fogadták a turista-csoportot is. Az ottani szovjet-magyar orvosi napon Gagesi Kiss Pál, Kerpel-Frónius Ödön és Kulin László voltak elő magyar részről. Utána négy három napot töltöttünk Leningrádban. Alkalmunk volt különböző gyermekgyógyászati intézményeket felkeresni, látogatást tettünk Koltusiban, ahol Pavlov dolgozott és több nemesrendű kulturális emlékményben volt részünk. Elutazásunk Leningrádból izelített adott a közlekedési tempóból, amely már nem ismer távolságokat: Délben Moszkvában ebédeltünk és három óra múlva Tbilisziben voltunk. Ott ugyancsak egynapos tudományos ülés volt. Másnap megnéztettük a város nevezetességeit és visszarepültünk Moszkvába. Itt Kovrigina asszony, a Szovjetunió egészségügyi minisztere adott fogadást a küldöttség tisztelőit, amelyen a szovjet tudósok, elsősorban a gyermekgyógyászok nagy számban vettek részt. Ez alkalommal Kovrigina asszony megerősítette Maszlov akadémikus elítelt megállapítását. Elmondotta, hogy szovjet tudományos körökben igen nagyra értékelik a magyar-szovjet orvosi napok eredményeit és az együttműködést a jövőben is folytatni kívánják. /szinte

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 54 kiadás 1958 október 31. 16 óra 30 perc

/Hazaérkezett a magyar orvoskültetés... 2 folytatása/

- Ennek az együttműködésnek véleményünk szerint igen gazdag lehetőségei tárultak fel. Nemcsak azért, mert ilyen nagylétszámú orvosi tudományos küldetés még nem járt a Szovjetunióban és nem folytatott ilyen kiterjedt előadást és eszmecsere-t a szovjet orvosi tudomány képviselőivel, hanem azért is, mert utunkon, mialatt a Szovjetunióban tíz napon belül 9.000 kilométert tettünk meg, igen sok barátra tettünk szert, kiváló szovjet professzorok és orvosok mondatnám, tömegével ismerkedtünk meg. Ez a személyes, baráti kapcsolat tudományos szempontból is hatalmas jelentőségű. /MTI/

- o -

Mohamed Reza Pahlavi

1958 október 31.

az Iráni Császárság uralkodója táviratban mondott köszönetet születésnapja alkalmából küldött jókívánságokért Dobi Istvánnak, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökének. /MTI/

- o -

Szovjet oktatási küldetés érkezett hazánkba

1958 október 31.

Háromtagú szovjet oktatási küldetés érkezett Budapestre a Budapesti Műszaki Egyetem politikai gazdaságtan tanszékének meghívására. A küldetés vezetője: Sz.I. Tyulpanov professzor, a közgazdaságtudományok doktora, a leningrádi egyetem helyettes rektora. Tagjai: N.B. Kolesov docens, a politikai gazdaságtan tanszék helyettes vezetője és V.A. Besehonov docens, a leningrádi egyetem közgazdasági karának helyettes dékánja.

x x x

Jerzsi Stasda, a wroclawi Műszaki Egyetem energetikai tanszék adjunktusa a Kulturális Kapcsolatok Intézetének vendégeként Budapestre érkezett. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 55. kiadás 1958. október 31. 16 óra 30 perc

Műanyag-tájékoztató és bemutató a Nehézipari Minisztériumban

1958. október 31.

Pénteken délelőtt a Nehézipari Minisztériumban tájékoztatták a sajtót a magyar műanyagipar helyzetéről, fejlesztéséről, majd bemutatták azokat az új műanyag- és gumi-cikkeket, amelyekből az ipar már most, vagy a közel jövőben kelendő mennyiségben ki tudja elégíteni az igényeket.

Purman Jenő a szervesvegyipari főosztály vezetője elmondta, hogy műanyagiparunk elmaradt a külföld mögött, de már megkezdte az elmaradottság felszámolását. Néhány napja a Hungária Vegyiművek megkezdte az egyik legfontosabb műanyag, a kaprolaktám termelését. A nyer-gesujfalui Viscosa gyár jövőre már ebből állítja elő a textilipar részére a danalon műszálat, a nagytétényi Hungária Műanyag- és Gumi-gyár pedig fröccsanyagként szubsztraktív cikkek gyártására használja. A hároméves tervben és a későbbi években nagyteljesítményű PVC-üzemek is épülnek. Több másfajta korszerű műanyag előállításáról is gondoskólnak és ha a terveket sikerül végrehajtani, - amire kilátás van - néhány év kitartó munkájával megközelítjük a külföld műanyagiparát.

A bemutatott tárgyak tanúsították: a magyar ipar dolgozói képesek arra, hogy a műanyagokat ötletesen, változatosan hasznosan alkalmazzák.

Élenjár ebben a Szervesvegyipari és Műanyagkutató Intézet, amely többek között a korrózió elleni védekezés céljából polietilénbe bevont fémtárgyakat, kilincseket, fogantyúkat, stb. állít elő, PVC-ből hajlíkony műveleteket készít, kikísíreltezte a kopásálló danamium-zsindereket, amelyekből fontos székülés, kerítés, szitaszövet, horgászszinor és több más használati tárgy készül.

A Nagytétényi Hungária Műanyag- és Gumi-gyár, amelyet a hároméves tervben új üzemszerekkel és sok külföldi géppel fejlesztenek, többek között savas edények bővelésére alkalmas leújabb gyártmányú vinidur-műanyaglapjaival tökéletesített műloccsokkal változatos formájú és színű hőcsepítővel, új eljárással készült. A "Gumotex" felfújható állatfigurás játékaival szerepelt a bemutatón.

A Pálma Gumi-gyár az eddigieknél könnyebb és szebb kivitelű felfújható gumimatrásokat mutatott be. Ebből a cikkből jövőre negyvenezer darabot exportál a gyár. Jól bevált új gyártmánya az územnek az angol filccel bevont teniszlabda, amely vetekszik az angol versenylabdák minőségével. /MTI/

-,-

16/5

B 56 kiadás

1958 október 31 10 óra 55 perc

Továbbjavítják a bányavidékek élelmiszerellátását - Előterjesztés a Gazdasági Bizottsághoz az ellátási problémák gyors megoldására

1958 október 31

A bányavidékek élelmiszer- és egyéb közszükségleti cikkekkel való ellátásának problémáiról, az üzemi konyhák és munkásszállók helyzetéről tanácskozott pénteken a Bányászati Dolgozók Szakszervezetének központi vezetősége. A tanácskozáson részt vett Czottner Sándor nehézipari és Tausz János belkereskedelmi miniszter is. A Szakszervezetek Országos Tanácsát Varga György titkár képviselte.

Elaha Béla elnöki beszámolójában elmondta, hogy az elmúlt években, de különösen az ellenforradalom utáni két évben, arvadatosan javult a bányászok áruellátása. A belkereskedelemben eredményes erőfeszítéssel tett arra, hogy elegendő ruházati és egyéb iparcikkkel lássa el a bányavidékeket. Az élelmiszerellátás, az élelmiszerkereskedelmi hálózat fejlesztése azonban nem mindenütt tartott lépést a bányák termelésének növekedésével és az életszínvonal általános emelkedésével. Gyakran kifogások merülnek fel a kenyér minősége és mennyisége miatt. Problémák vannak, ha nem is általánosan, a huszellátásban és sok a zökkenő a zöltségárusításban. A zavarok többsége az áruk helytelen elosztásából, az üzlethálózat fejletlenségéből, a raktárhelyiségek hiányából származik.

A munkásszállások többségükben megfelelnek a követelményeknek, vannak azonban még olyan átalakított helyiségek és fabarakok, amelyek nem megfelelőek. Nagy a fejlődés az üzemi konyhákban. A korszerű, tiszta éttermekben kielégítő mennyiségű, ízletes ételt szolgálnak fel, de kívánatos a minőség további javítása. A szakszervezet véleménye szerint a nehézipari Minisztériumnak a Belkereskedelmi és bizonyos mértékben az Élelmiszerügyi Minisztériumnak egyok soronkövetkező feladata legyen a még előforduló hibák megszüntetése.

/folyt. köv./

B 57 kiadás

1958 október 31 10 óra 55 perc

/Továbbjavítjuk...folytatása/

A központi vezetőség behatóan megvitatatta a beszámolót. A felszólalók feltárták az egyes bányavidékek helyi élelmiszerellátási problémáit. Egyebek között szinte egyöntetűen sürgették a zöltségellátás javítását.

Felszólalt Czottner Sándor nehézipari miniszter is. A maga részéről ugyancsak kérte a Belkereskedelmi Minisztériumot, hogy fokozza erőfeszítéseit a bányászok ellátása érdekében.

Tausz János belkereskedelmi miniszter válaszolva a tárcáját érintő felszólalásokra kijelentette: ő és munkatársai mindig szívügyüknek tekintették a bányászok ellátását. Felelőleges bizonyítani, hogy az ellátás jelentősen javult, hiszen ez a beszámolóból és a felszólalásokból is kitűnt. Részletesen taglalta azokat a termelési és tervezési problémákat, amelyeknek megoldatlansága következtében az ellátásnak egyelőre még vannak zökkenői. A belkereskedelemben mindent elkövet, hogy a póküzletek számának szaporításával sürgősen jobb és több kenyert, péksüteményt juttasson a bányász-lakótelepekre. Kidolgozzák a husbölt-hálózat fejlesztési tervét, s ebben külön gondot fordítanak a bányavidékekre. Közölte a miniszter, hogy az élelmiszerellátási akcióba a bányászokat is bekapcsolják. Mindenki tetszés szerinti mennyiségben gondoskodhat évi zsiradék- és húsüzletéről. A zöltségellátás javítása érdekében előterjesztést tesznek az illetékes kormányzati szervekhez. Javasolják, hogy telepítsenek a bányavidékek köré zöltség-övezetet és nagyobbítsák az elosztó-, valamint az elárúsító hálózatot. Közölte, hogy az ideiglenes hagymatermés miatt rövidesen holland hagymát hoznak be és ebből a bányavidéknek is jut. Bejelentette végül, hogy a kereskedelmi hálózat hibáit fokozott ellenőrzéssel javítják ki a bányavidékeken.

A vita végeztével a központi vezetőség úgy határozott, hogy a beszámoló és a vitában elhangzott javaslatok alapján indítványt terjeszt a Gazdasági Bizottság elé a bányavidékek élelmiszerellátási zökkenőinek gyors és hathatós megjavítására. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 58. kiadás 1958. október 31. *17óra 30 perc*

Cukorrépa termesztési tanácskozás és bemutató Szolnokon

1958. október 31.

Az Élelmezésügyi Minisztérium cukoripari igazgatósága pénteken bemutatót és tanácskozást rendezett a Szolnoki Cukorgyár célgazdaságában a cukorrépa vetés és a betakarítás gépesítéséről. A bemutatón megjelent Kovács Imre élelmezésügyi miniszter.

A szakemberek munka közben tekintették meg a csehszlovák, az angol, az amerikai, a nyugatnémet és a magyar gyártmányú vető- és betakarító gépeket, majd Sággy Vilmos élelmezésügyi miniszterhelyettes adott tájékoztatást a cukorrépa-termelés növelésének és gépesítésének fontosságáról. A résztvevők megállapították, hogy hazánkban a felszabadulás óta jelentősen nőtt a cukorfogyasztás. Az egy főre eső fogyasztás ma már eléri az évi 26 kilót. A fokozott igényekkel azonban nem tartott lépést a termelés növekedése. A jövőben az a cél, hogy a termés-hozamot elsősorban a meglévő területek jobb kihasználásával növeljük. Sok segítséget adhat ehhez a cukorrépa-termelés és gyűzemi gépesítése. Jelenleg egy hold cukorrépa termeléséhez 50 munkanapra van szükség, és ennek nagy részét az egyelésre és a betakarításra fordítják. A gépesítési szakemberek elsősorban arra törekednek, hogy ezeket a munkafolyamatokat gépek segítségével könnyítsék. A cukoripari igazgatóság és a Mezőgazdasági Gépkiértési Intézet eddig több olyan hazai és külföldi gépekkel folytatott kísérleteket, amelyek a mechanikusan előkészített répa-gömmolyokat egyenként teszik a földbe. A kísérletek azt mutatják, hogy ezzel a megoldással az egyelésnél mintegy 30 százalékos munkaerő-megtakarítást lehet elérni. A tervek szerint jövőre mintegy 2-2,5 ilyen vetőgépet kapnak a nagyüzemek, további kísérletezések céljára. A betakarítás gépesítését illetően, a jelenlegi tapasztalatok alapján a magyar gyártmányú répabetakarító gép adott biztató eredményeket. Ez a gép kiemeli, fejeli a répát, a lenyesett fejeket pedig összegyűjti. Napi teljesítménye 2-3 hold, de ha a gépet kétszorosra alakítják át, teljesítménye megkétszereződhet. Előnye ennek a gépnek, hogy előállítási költsége mindössze 6000-8000 forint. A tervek szerint az új típusú gép null-széria gyártását rövidesen megkezdik és jövőre különböző talajadottság mellett próbálják ki. A cukoripar, a Gépkiértési Intézet és az érdekeltek szakemberek megállapították, hogy a cukorrépa-betakarítás gépesítésének tökéletesítésére további kísérleteket folytatnak. /MTI/

-.-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 59 kiadás 1958 október 31. *17óra 30 perc*

A. V. Bolgov professzor előadása a Magyar Tudományos Akadémián

1958 október 31

A. V. Bolgov professzor, az akadémiai naggyűlésen résztvevő szovjet küldöttség tagja a kolhozrendszer továbbfejlesztésének és a munkás-paraszt szövetség megszilárdításának újabb szakasza címmel előadást tartott a Magyar Tudományos Akadémián.

Friss István k, a Közgazdaságtudományi Intézet igazgatójának megnyitó szavai után A. V. Bolgov tolmácsolta a Szovjetunió Tudományos Akadémiája társadalomtudományi osztályához tartozó tudományok képviselőinek üdvözlését.

Előadása bevezetőjében a marxizmus klasszikusai alapján mutatott rá a munkás-paraszt szövetség jelentőségére, mind a dolgozó parasztság, mind a proletárforradalom és a proletárdiktatúra szempontjából. Ismertette azt az utat, amely a Szovjetunióban a munkás-paraszt szövetség megszilárdulásához, a munkásosztály és a parasztság megbonthatatlan barátságához vezetett. Kiemelte, hogy ezen a téren különösen a lenini új gazdasági politika /a NEP/ és a lenini szövetkezeti terv megvalósítása játszott nagy szerepet, mely utóbbinak az ország iperosítása volt a feltétele.

- A Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusa - mondotta ezután - a munkás-paraszt szövetség további erősítését tűzte ki célul. Az SZKP Központi Bizottságának 1958. februári és júliusi határozata, amelyek a kolhozrendszer további megerősítésére és fejlesztésére vonatkoznak, teljes egészükben a kongresszus határozatain, a lenini szövetkezeti terven és a demokratikus centralizmus elvén alapulnak. A határozatok újabb szakaszát nyitották meg a kolhozok fejlődésének és a munkás-paraszt szövetség erősödésének.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 60 kiadás

1958 október 31. 14 óra 35 perc

A.V. Bolgov professzor... 1 folytatása/

A Központi Bizottság 1958 februári és júliusi határozatait a kolhozok 1953 utáni nagyarányú fejlődése alapozta meg. A kolhoztermelés fellendülésének eredményeképpen a munkaegységre kiosztott pénzjövödelem az 1952. évi 12.4 milliárd rubelről 1956-ra 42.4 milliárd rubelre emelkedett, s az összes pénzbevétel elérte a 94.6 milliárd rubelt. Utóbbi összeg több mint ötszöröse volt a kolhozoknak eladható gépek értékének. A kolhozok 65 százaléka 1958 júliusáig megvásárolta a szükséges gépeket, többek között 408.000 traktort, 137.000 kombájnt és más gépeket. A kolhozok nemcsak megvásárolják, hanem termelőikön nyen használják is a gépeket, rendelkeznek a megfelelő szakemberekkel, gépkezelőkkel.

- A gépállomások átszervezése és gépeik eladása a kolhozoknak - mondotta A.V. Bolgov - lehetővé teszi a föld és a gép termelékenyebb kihasználását, a személyi felelősség fokozott érvényesítését a kolhoztermelésben, a növénytermesztés és az állattenyésztés hozamának fokozását, a termelési költségek csökkentését, előmozdítja az ipar és a mezőgazdaság kapcsolatának megerősödését és tovább szilárdítja a munkás-paraszt szövetséget.

- A gépállomások átszervezése növelte a kolhozparasztok anyagi érdekelttségét. Az anyagi érdekelttség fokozását segítik elő a Központi Bizottság júliusi határozatai is a kötelező beszolgáltatás, a természetbeli gépállomási díj megszüntetéséről, az egységes mezőgazdasági ár- és begyűjtési rendszer megteremtéséről. A kolhozok anyagi érdekelttsége növelésének máris megmutatkoznak az eredményei - mondotta -. Ebben az évben a kolhozok másfélmillió hektárral növelték vetésterületüket, október 10-ig egymilliárd ötszázmillió puddal több gabonát, 62 százalékkal több must, kétszerannyi tejet adták el az államnak, mint 1953-ban, noha az idei felvásárlás még nem fejeződött be.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 61 kiadás

1958 október 31. 14 óra 55 perc

/A.V. Bolgov professzor... 2 folytatása/

A továbbiakban rámutatott: a gépek eladása a kolhozoknak, egyben a gépi technika fokozottabb bevonulása a kolhozokba, s a falu anyagi és kulturális színvonalának emelésével hozzájárul, hogy csökkenjenek a város és a falu közötti különbségek.

Befejezésül hangsúlyozta: a kolhoztermelés újabb fellendülése miatt például szolgál az egész világ parasztságának arról, hogy a munkásosztály - a kommunista párt vezetésével - képes biztosítani a parasztság felemelkedését.

Az előadás után A.V. Bolgov válaszolt a hallgatóság kérdéseire. /MTI/

- o -

A rendőrség felhívása

Világosi R.

1958 október 31.

A rendőrség őrizetbe vette Juhász Miklós, budapesti /V.kerület, Október 6 utca 13./ lakost, aki 1956 óta lakásüzorkezdéssel foglalkozik. Budapesten és vidéken építészmérnökként szerepelt. Tanácsi kapcsolatokra hivatkozott, lakásleválasztásokat, lakásszerzéseket vállalt, amelyekre kisebb-nagyobb összegű előleget vett fel. A pénzt saját céljaira fordította. A XI. kerületi rendőrkapitányság a károsultak jelentkezését kéri. /Budapest, XI. Zsombolyai utca / 4. szám.//Telefon\_ 268-810./ /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 62 kiadás

1958 október 31 17 óra 15 perc

Nagy az érdeklődés a részletre vásárolható iparcikkek iránt - Tausz János belkereskedelmi miniszter nyilatkozata

1958 október 31

A lakosság régi kívánsága volt, hogy a nagyértékű iparcikkeket, amelyek iránt az életszínvonal emelkedésével mind fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg, a kereskedelem részletre is árusítsa. A Magyar Távirati Iroda munkatársa felkereste Tausz János belkereskedelmi minisztert és érdeklődött a szeptember 1-én megindított részletakció eddigi eredményeiről.

- A részletakcióba bevont cikkek iránt - mondotta a miniszter - mint várható volt, igen nagy az érdeklődés. Bár még rövid idő áll rendelkezésre és így végleges következtetéseket nem vonhatunk le a Gazdasági Bizottság határozatának végrehajtásáról, annak eredményeiről, annyit azonban máris meg lehet állapítani, hogy az akcióba bevont cikkek forgalma ugrásszerűen növekedett. Október 25-ig a vásárlók 65,2 millió forint értékben vettek igénybe hitelt. Leginkább a rádió, az ágynemű-vászon és a tűzhely vásárlása fokozódott. Alig egy hónap alatt rádióból 8.582, tűzhelyből 2.816 darabot, ágyneművászonból pedig négy millió forint értékben árusítottak.

Jelenleg milyen cikkekre terjed ki a részletakció?

- A határozat intencióinak megfelelően az akcióba kizárólag olyan nagyértékű iparcikkeket vontunk be, amelyeket részletre könnyebb meg lehet vásárolni. Ide tartoznak az 1.000 forint értékhatár feletti rádiók, a különböző típusú lemezjátékok és magnetofonok, egyes kis- és nagyteljesítményű motorkerékpárok, Dongó segédmotor külön és kerékpárra felszerelve, tűzhelyek, két és négy személyes sátrak, ágyneművászon, méteráru, nagyértékű optikai cikkek, magyar- és külföldi fényképezőgépek, nagyító- és vetítőgépek, minden 3.000 forintot felüli balatoni és duna-i vitorlás, csónakok és csónakmotorok. Október 10-én tovább szélesítettük a részletre vásárolható cikkek körét. Így bevontuk az akcióba a 4.600 és az 5150 forintos 301 és 302-es típusú televíziós készülöket.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 63 kiadás

1958 október 31 18 óra 15 perc

/Nagy az érdeklődés... folytatása/

Ezenkívül villanyboylert, különféle kályhákat és nagyértékű hangszereket árusítunk részletre. Az akcióban sem leértékelt, sem csökkent minőségű árukat nem hozhat forgalomba a kereskedelem.

Mik a részletvásárlás feltételei és hogyan történik annak lebonyolítása?

- Az akció az OTP bevonásával történik. Azok a dolgozók kapják, akik legalább egy éve ugyanannál a vállalatnál dolgoznak és a munkáltató a kölcsönkérelem teljesítését javasolja. Az OTP az áruvásárlási kölcsönt 20-40 százalékkal előleg befizetése esetén 6-18 hónapi visszafizetés és 6-8 százalékos egyszerű kezelési költség felszámításával adja. Az előleg és a kezelési költség a hitelösszeg határaitól függően változik. 1.500 forint hitelig például az előleg 20 százalékos, a kezelési költség 6 százalékos, a törlesztési idő pedig maximálisan hat hónap. A jobb hitelösszegeknél növekedik az előlegszázalék, a kezelési költség és ugyanígy a törlesztési idő. Bármely OTP fióknál és a kijelölt kereskedelmi boltokban, továbbá az áruházakban kapható részletvásárlási formanyomtatvány. Ezen kéri a dolgozó a munkáltató javaslatával a hitel folyósítását. Az OTP a benyújtástól számítva 24 órán belül dönt és az előleg, továbbá a kezelési költség lefizetése ellenében kiadja a hitellevelet, amelynek birtokában a kiválasztott áru a kijelölt boltokban és áruházakban részletre megvásárolható. Budapesten hat áruházat és 91 szaküzletet, vidéken 15 áruházat és 382 szaküzletet jelöltünk ki a részletakció lebonyolítására.

Mi a Belkereskedelmi Minisztérium további elképzelése és terve?

- A részletre vásárolható cikkek körét nem tekintjük véglegesnek és lezártnak, hanem azt a határozatnak megfelelően rugalmasan kezeljük. Az akció további kiterjesztésénél elsősorban termelési adottságainkra és a kereskedelem készlethelyzetére leszünk tekintettel. Mindenképpen el szeretnénk kerülni, hogy az akcióba bevont áru a részletkezdés után folytán hiányzó cikké váljon. Az áruellátási helyzet nyújtotta lehetőségeken belül természetesen figyelembe vesszük a továbbiakban is a dolgozók kívánságait - fejezte be nyilatkozatát Tausz János belkereskedelmi miniszter. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 64 kiadás 1958 október 31 18 óra - perc

A Külkereskedelmi Minisztérium közleménye

1958 október 31

Az Esti Hírlap, 1958. november 1-i számában megjelent "Ötezer forintig vámkezelvény" című cikkkel kapcsolatban a Külkereskedelmi Minisztérium a következőket közli:

A külkereskedelmi miniszter az utasforgalomban behozott áruk gyorsabb és kulturáltabb vámkezelése érdekében rendeletet adott ki. A rendelet szerint az utasok által külföldről behozott és 5.000 forint belföldi értéket meg nem haladó egyedi tárgyak vámkezeléséhez a jövőben nem kell külön devizahatósági és felsőbb vámigazgatási szerv engedélyét beszerezni, hanem ezeket a határ-vámhivatalok saját hatáskörükben is vámkezelhetik. Az 5.000 forintos értékhatár megállapítása tehát nem a vámentesen kezelhető árukra vonatkozik, hanem vámhivatali hatáskört állapít meg.

Változatlanul érvényben marad az utas-tarifának az a rendelkezése, hogy az ezer forint belföldi értéket meg nem haladó áru után, ha azok mennyisége nem kereskedelmi jellegű, nem kell vámot fizetni. /MTI/

- o -

El utazott a magyar küldöttség az UNESCO X. közgyűlésére

1958 október 31

Az Egy sült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete /UNESCO/ X. közgyűlésén résztvevő magyar küldöttség elutazott Párizsba. A küldöttség vezetője Jóboru Magda, a Magyar UNESCO bizottság elnöke. A november 4-én kezdődő közgyűlés megvitatja az UNESCO és a tagállamok tevékenységét, valamint az 1959-1960-ra vonatkozó programot és költségvetést. A közgyűlés megnyitását megelőzően felavatják az UNESCO új székházát. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 65 kiadás 1958 október 31 18 óra 10 perc

Házi Vencel

1958 október 31

a Magyar Népköztársaság első iraki nagykövete október 29-én átnyújtotta megbízólevelét Bagdadban. az Iraki Köztársaság Szuverén Tanácsa elnökének. /MTI/

- o -

Megyei tanácselnökök tájékoztatója Kecskeméten

1958 október 31

Kecskeméten Bács, Békés, Heves, Szabolcs és Pest megye tanácselnökei részére a Minisztertanács főosztályának rendezésében pénteken tájékoztatót tartottak. A találkozón a községfejlesztési feladatok teljesítésének tapasztalatait vitatták meg.

/\_ tanácsi

A Bács megyei tanács ennek az egyik legfontosabb közigazgatási feladatnak a teljesítésében kiemelkedő teljesítményt ért el. Az eredményekről Dallos Ferenc, Bács megye tanácselnöke tájékoztatta a vendégeket. Elmondotta többek között, hogy az idén 53 millió forint az az összeg, amelyet az állami beruházásokon kívül, a lakosság önkéntes áldozatvállalása nyomán a községek, városok fejlesztésére fordíthatnak. Ebből az összegből igen sok közérdekű feladatot valósítanak meg. Így például az állami beruházásból történő két község villamosításahelyett 14 faluban gyulladhat ki a fény az év végéig. Tizennyolc//forinttal többet fordíthatnak építkezésekre és majdnem tizmillió forinttal többet a vízellátás javítására.

// millió

A szomszédos megyék tanácselnökei a községfejlesztési tervek megvalósításának módjairól, s meghonosított módszereiről tájékoztatták a résztvevőket.

Az eszmecsere után a vendégek Kiskunhalason, a helyszínen győződtek meg a Bács megyei községfejlesztési munka eredményeiről. /MTI/

- o -

B 66 kiadás

1958 október 31 12 óra 15 perc

Minden étkezésre alkalmas téli almát felvásárol a szövetségi kereskedelem - Országos olesó-alma akciót indítottak

1958 október 31

Pénteken Hegedüs Tibor, a Zöltség-Gyümölcs Értékesítő Országos Szövetségi Központ igazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit az ország téli alma el látásáról, valamint a felvásárlás, a tárolás és az értékesítés problémáiról. Elmondotta többek között, hogy az idei téli alma termés körülbelül 5-6 ezer vagonnal kevesebb a tavalyinál.

A szövetségi kereskedelem eddig mintegy négy és félezzer vagon téli almát vásárolt fel, de még javában tart a felvásárlás és a továbbiakban több ezer vagonnyira számítanak. A felvásárlási kirendeltségek minden étkezésre alkalmas téli almát felvásárolnak. Együttal felhívja a termelőkfigyelmét, hogy az étkezésre nem alkalmas almát dolgozzák fel almaléknak, aszaléknak, vagy szesznek, s ne keverjék az étkezési alma közé-

Az egyenetlen termés okozta ellátási nehézségek kiküszöbölése érdekében a SZÖVOSZ igazgatósága olesó-alma akció indítását határozta el. Az étkezésre kiválóan alkalmas és január végéig jól elálló, alacsonyabb minőségi osztályba sorolt, vegyes téli almát például október 15. óta Budapestben 1.60 forintos, a vidéki városokban, ipari centrumokban és falvakban pedig 1.70 forintos különkénti áron árusítják a földművelésszövetségi boltok és áruházaik. Az eddig példátlan olesó-alma akciónak a jelek szerint nagy sikere lesz.

A hazai piacok ellátásán és a télire tárolt mennyiségeken túl, exportra is jut a téli almából. Nagyobb mennyiséget vesz át tőlünk a Szovjetunió, de elindultak már a mintavagonok Angliába, Finnországba és a Német Demokratikus Köztársaságba. /MTI/

- o -

Fehér Lajos beszélt a mezőhegyesi választási nagygyűlésen

1958 október 31

A Hazafias Népfront pénteki mezőhegyesi nagygyűlésén az állami gazdaság, a cukor és a kendergyár dolgozói, valamint a termelői szövetségi és egyénileg dolgozó parasztok előtt Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Békés megye országgyűlési képviselőjelöltje mondott beszédet. /MTI/

- o -

B. 67 kiadás 1958. október 31. 18 óra 20 perc

Főrfinapot tartottak a Zuplói Kötöttárugyárban

1958. október 31.

Szokatlan összejövetelt rendeztek pénteken délután a Zuplói Kötöttárugyárban. Ott ahol mindig, mindenütt többségben a nők vannak, mivel a gyár vezetője közül mindössze 160 a férfi, most csupán férfiakat hívtak megbeszélésre. Ezen sem tudták mégsem teljesen nélkülözni a nőket, mert a párttitkár és az üzemi bizottság titkára is nő és ők üdvözölték a megjelenteket. Balla L. néné, a pártbizottság titkára elmondotta, hogy a nőnap alkalmával néha viccesen, néha komolyan, de megjegyezték, hogy miért csak a nők számára tartanak ünnepet és nem csorbul-e meg ezzel az egyenjogúság. Most tehát együtt vannak a gyárban dolgozó férfiak és úszóna mellett megbeszélhetik, hogyan könnyíthetnének még inkább a nők második műszakján, mit tehetnek azért, hogy több szabadidejük legyen az asszonyoknak.

750 dol-

A férfiak "bevallották", hogy többet segítenek otthon a házimunkában és gyermeknevelésben, mint ahogyan azt sokan gondolják, de erről nem szeretnek beszélni. Most már a legtermészetesebb dolgok közé tartozik, - különösen ott ahol gép van, - hogy a családfő is segít a mosásnál, és legtöbbször nem vonja ki magát a takarításból sem. Az pedig természetes, hogy részt vállalnak a gyermeknevelésből is.

A vállalat vezetői elmondották, hogy ők eddig is igyekeztek könnyíteni a második műszakon. Mosodát rendeztek be, varrószerkelet nyílt, ahol megjavítják a ruhákat, zacsorát és ebédet vihetnek haza az asszonyok és mivel eddig nem volt, megszervezték a szombati ebédfőzést az üzemen. Várják a javaslatokat, hogy a továbbiakban még mivel kedvezhetnének az asszonyoknak, hogy több idejük legyen pihenésre, szórakozásra, tanulásra. /MTI/

- o -

A szövetségi mezőgazdasági értekezlete

1958. október 31.

A földművelésszövetségi megyei központjainak mezőgazdasági és szövetségi politikai osztályvezetői, pénteken értekezletre gyűltek össze a SZÖVOSZ székházában. Az értekezlet napirendjén az alacsonyabb típusú szövetségi és a társulások helyzete, továbbfejlesztésük lehetősége szerepelt.

A többórás vita anyagát Pál József, a SZÖVOSZ mezőgazdasági főosztályának vezetője foglalta össze.

- Az alacsonyabb típusú szövetségi

/folyt.köv./

1. szövetkezeti mezőgazdaság... 1. folyt.

és társulásokkal, mondták többek között, - igen nagy, az eddigiekben csak részben hasznosított, - lehetőségek állnak. Ha hozzásegítjük őket a kormány és a földművelésszövetkezeti rendszer által biztosított kedvezmények kihasználásához, megtanítjuk őket nagyüzemi módon gazdálkodni, akkor később is fölényt fejlelhetünk előjük. Ezért messzemenően óvatosnak kell lenni a felelőtlen és szükségtelen ígéretektől, mert az ilyen szervezési módszerek később káros visszahatásai lehetnek.

- Egyes földművelésszövetkezeti dolgozók azt a véleményt hangoztatják: nem túlontul fontos alacsonyabb típusú szövetkezetek és társulások szervezésével foglalkozni, mert hiszen ez csak "átmeneti" feladat.

A fejlesztés kérdéseiről szólva kifejtette: a jövőben a szakcsoportok és társulások számának növelése mellett inkább a meglévő földterületek növelésére kell törekedni. A légszámottevőbb eredmény, ha a földterület növekedést nem állami tartalékterületek igénybevitelével, hanem saját földterületek bevitelével érjük el.

- Sok panasz hangzott el az ellen, hogy egyes megyei tanácsok vonakodva, késedelmesen adják ki a működési engedélyeket. A Földművelésügyi Minisztérium a SZÖVOSZ igazgatójával egyetértésben intézkedett, hogy a működési engedélyek kiadása, elsősorban a szőlészeti, borsászati szakcsoportok és társulások részére, a jövőben gyorsított úton történjen - mondta Pál József.

A Hazafias Népfrent Országos Tanácsa képviselőiben felszólalt az értekezleten Kézél László agrárközgazdász. Az értekezlet résztvevői helyesléssel fogadták, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezésének egyik legfontosabb feltétele a földművelők lakosság szerléletváltozása. A jövőben a földművelésszövetkezeteknek és a népfrentbizottságoknak szorosan együtt kell működniük a szerléletváltozást megteremtő nevelőmunkában. /MTI/

Biztosított a főváros élelmiszer, ruha- és tüzelőszükséglete a következő hónapokra - A szakágazatok téli előkészületeiről, a panaszügyek intézéséről tárgyalt a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

1958. október 31.

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén megtárgyalta és elvben elfogadta Budapest 1959. évi tervjavaslatát. A javaslatot az Országos Tervhivattalal és a Pénzügyminisztériummal részleteiben újra megtárgyalják, s az új tanács elé terjesztik jóváhagyásra.

Az ülésen Szili Géza, a végrehajtó bizottság elnöke helyettese foglalt jelentésben számolt be a tanács egyes ágazatainak téli felkészüléséről. Eszerint már most megállapítható, hogy a téli hónapokban nem lesz fennakadás a fontosabb élelmiszer-, ruhanemű- és tüzelőellátásban, s nem számítanak nagyobb nehézségekre a közlekedésben, a közszolgáltatásokban és az egészségügyi munkában sem.

Husból, huskészítményekből a nagyobb készletek tárolása november végén kezdődik, a kilátások azonban jók, s már az év végén körülbelül 260 vagonnal nagyobb lesz a főváros készlete, mint 1957 azonos időszakában. A jövő év első negyedében előreláthatólag bőségesen lesz baromfi és hal is az üzletekben. Zsír- és káposztásból a nagykereskedelem igényeit meghaladó készletek vannak a központi raktárakban. Cukorból, lisztből, rizsből, száraztészta-félékből a nagykereskedelem a tervezettnél nagyobb mennyiséget is tudna szállítani. A tejforgalom - a minőségjavulás következtében - az utóbbi időben lényegesen emelkedett, a téli hónapokban ennek ellenére sem lesz ellátási nehézség. Hasonló a helyzet a vajjal is, amelyből az áruszállítás óta 30 százalékkal több fogy. Burgonyából 2.210 vagonnal tárolnak, 20 százalékkal többet a tavalyinál, s javul a minősége is, mert több Gűlbabát hoznak forgalomba. Bőséges készletek vannak káposztából, kelkáposztából, karfiolból, sárgarépából, s elegendő alma, körte, szőlő, dió is van a raktárakban. A negyedik negyedévben mintegy 200 vagon citromot hoznak forgalomba, ami az igényeket kielégíti. A karácsonyi és az újévi ünnepekre 75 vagon narancs is kerül az üzletekbe. Karácsonyra 500.000 folyóméter fenyőfát értékesítenek, 80.000 folyóméterrel többet, mint tavaly. Szaloncukorból 8 vagonnal lesz több az előző évinél.

/folyt.köv./

B 70 kiadás 1958. október 31. 10 óra 10 perc

/Biztosított a főváros...1.folyt./

Biztató képet mutat a téli ruházati ellátás. A kis- és a nagykereskedelem felkészülése az illetékesek megállapítása szerint megfelelő, s számíthatunk arra, hogy jelentősen szűkül a hiánycikkek köre. Teniszflanelből például 30, simaflanelből 70, kordbársonyból 200 százalékkal nagyobb készletből válogathat a közönség. Lesz elegendő gyapjúruha is, s kamgárn szövetből 23, téli kabát szövetből 15, kártolt női kabát szövetből 178 százalékkal nagyobb mennyiség lesz az üzletekben. Ki tudják elégíteni az igényeket selyemszövetből, bélés-selyemből és a múlt évinél nagyobb készletek vannak gyapjú kötöttáruból, nylon fehérneműből /a tavalyi másfélszerese/, tréningruhából. Nem lesz hiány téli harisnyából, női hosszú harisnyából, férfizokniból és nylonharisnyából. Kielégítő az ellátás felső konfekció árúkból, férfi és női cipőből és gyermekcipőből.

Tüzelőanyagból ugyancsak több van már a pincékben, mint az előző években. Az egy családra jutó évi tüzelővásárlás a következőképpen alakult: 1956-ban 18.2 mázsa, 1957-ben 19.5 mázsa, 1958-ban 20.1 mázsa. Fűtési gondok tehát nem lesznek és kályhákból, füstcsövekből is ki tudják elégíteni a várható keresletet. Ellátták megfelelő mennyiségű tüzelőanyaggal a fővárosi intézményeket is.

A sütőipar ugyancsak kedvező helyzetben van, mert a vállalat raktáraiban 14-17 napra elegendő készleteket tárolnak, és a napi felhasználást rendszeresen, törvényszerűen pótolják.

A téli hónapokban 300.000 köbméter gázzal többet szolgáltatnak a fővárosi lakosságának és a háztartások jobb ellátása érdekében csökkentik az ipar részesedési arányát. A Fővárosi Vízművek napi 520.000 köbméter vizet termel a téli időszakban. /Érdemes megemlíteni, hogy tavaly a téli vízhiány idején 338.000 köbméter volt a termelés./ Egyébként gondoskodnak arról, hogy a pócsmegyeri I-es számú vízműnél telepített csőkutak vizét már építés közben is be tudják ideiglenesen kapcsolni a vízhálózatba.

Megfelelően felkészült a télre a Csatornázási Művek, a Köztisztasági Vállalat pedig máris üzemképes állapotba helyezte hókéit, s tárgyal a teherfuvarozó vállalatokkal, hogy a budapesti utcákról gyorsabban elszállíthassák a havat, mint a múlt télen.

/folyt.köv./

B 71 kiadás 1958. október 31. 10 óra 10 perc

/Biztosított a főváros...2.folyt./

Kedvezően alakult a közlekedés, az egészségügy, az építőipar és az ipar téli felkészülése is.

A Fővárosi Népi Ellenőrzési Bizottság jelentést terjesztett a végrehajtó bizottság elé a dolgozók beadványaival, ~~ami~~ ujtatásai és ésszerűsítési javaslataival való foglalkozás vizsgálatáról. A népi ellenőrök a vizsgálat alkalmával elsősorban arra törekedtek, hogy a meglevő fogyatékoságokat, mulasztásokat tárják fel. A beszámoló jelentés ennek ellenére leszögezi: általános tapasztalat, hogy számottevően javult a beadványok, panaszok, közérdekű bejelentések intézése. A különböző bejelentéseknek, panaszoknak az illetékesek gyorsabban végre járnak, s az ügyintézés szakszerűbb is az eddiginél.

A népi ellenőrök részletesen ismertették a végrehajtó bizottsággal az ügyintézés még meglevő fogyatékoságait, s a VB több határozatot hozott a hibák megjavítására. Egyebek között utasította a kerületi tanácselnököket: félévenként tüssék a végrehajtóbizottsági ülés napirendjére a panaszügyek, bejelentések intézésének kérdését, s lehetőség szerint évenként egyszer tanácsulésen is tárgyalják meg. Elhatározták ezenkívül, hogy évenként egyszer a fővárosi tanács ülésén is foglalkoznak az említett kérdéssel.

Végül a végrehajtóbizottság megtárgyalta az állományon kívüli, bérlap és célprémium felhasználásáról szóló jelentést, továbbá az egyes sürgős városrendezési és műemlékvédelmi feladatokról szóló beszámolót. /MTI/

-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 72 kiadás

1958 október 31 12 óra 15 perc

Ünnepi megemlékezés Pécsen az őszirozsás forradalom évfordulóján

1958 október 31

Pécsen, a városi tanács dísztermében - az 1918-as polgári demokratikus forradalom 40. évfordulója alkalmából pénteken délután ünnepi megemlékezést rendezett az MSZMP városi bizottsága és a megyei jogú város tanácsának végrehajtóbizottsága.

A megnyitó után Tesnádi Ottó, a Nevelők Háza irodalmi színpadának tagja Komját Aladár "Proletár-Magyarország marsol" című költeményét mondta el, majd Vass Károly főiskolai tanár emlékezett meg az 1918 évi őszirozsás forradalom előzményeiről, jelentősebb eseményeiről és hatásáról. Méltatta a pécsi helyőrség 1918 májusában lezajlott lázadását. Az ünnepséget a munkásdalok előadása zárta be. /MTI/

- o -

Lelkes hangulatban ünnepelte Kecskemét a város felszabadulásának 14. évfordulóját

1958 október 31

Kecskemét lakossága pénteken ünnepelte a város felszabadulásának 14. évfordulóját. A Fő tér és valamennyi utca ünnepi díszet öltött. Pénteken délután többszázfős tömeg gyűlt össze a Fő téren, ahol a párt és állami szervezetek, tömegszervezetek vezetői, az üzemek, hivatalok képviselői és a termelőszövetkezetek képviselői elhelyezték koszorújukat a felszabadító szovjet-hősök emlékművénél. Ugyancsak koszorút helyeztek el az 1956-os ellenforradalom kecskeméti áldozatainak a Fő téren álló emlékművénél.

A koszorúzási ünnepség után a városi tanács dísztermében ünnepséget rendeztek. Tóth László, a Haza-fias Népfőrdő városi bizottságának elnöke ünnepi beszédében méltatta a történelmi sorsfordulót, és a kegyelet, hála szavaival emlékezett meg a felszabadító hősekről. Ezt követően ünnepi műsorra került sor. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 73 kiadás

1958 október 31 19 óra 05 perc

Kádár János látogatása Szegeden

1958 október 31

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára pénteken Szegedre látogatott, Szirmai István, az MSZMP Központi Bizottsága agitációs- és propagandáosztálya vezetőjének, Csongrád megye képviselőjelöltjének társaságában.

A vendégeket a szegedi pártbizottság székházában Németh Károly, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára és Komocsin Mihály, a szegedi városi pártbizottság első titkára fogadta.

Kádár János délelőtt az Ujszegedi Kender- és Lencsöző Vállalatot látogatta meg. Végigjárta az üzemszűkeket, több dolgozóval hosszasan elbésztelt, majd együtt ebédelt a munkásokkal az üzem étkezdéjében. Ebéd után sétát tett a városban. A Tisza hídon, a Dóm téren, a Kárász utcán sokan felismerték és köszöntötték a párt vezetőjét.

Kádár János délután a Szegedi Tudományegyetem központi épületének aulájában találkozott a város művészeti életének vezetőivel, a szegedi egyetem tanáraival. Petri Gábor, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora és Antalffy György, a Szegedi Tudományegyetem rektora üdvözölte a vendégeket. A csaknem háromórás tanácskozáson a felszólalók elmondották problémáikat, kéréseiket. A felvetődött kérdésekre Kádár János közvetlen hangú előadásban válaszolt.

A vendégek este Szeged politikai és gazdasági életének vezetőivel közös vacsorán vettek részt. /MTI/

- o -



MTI BELFÖLDI HIREK

B 74 kiadás 1958 október 31 19 óra 45 perc

Veteránok baráti összejövetele Debrecenben

1958 október 31

A Hazafias Népfront debreceni városi bizottságának meghívására baráti találkozóra jöttek össze a debreceni munkásmozgalom veteránjai. Sárközi István, a hazafias Népfront városi titkára köszöntötte a baráti találkozón részt vett több mint hatvan idős kommunistát, bátor harcost, akik valamennyien eszelekvő résztvevői voltak a negyven évvel ezelőtti forradalmi megmozdulásoknak. Felcseventették élményeiket, s a késő esti órákig együttmaradtak. /MTI/

- o -

Mesterházi Lajos előadása a művelődéspolitikai irányelvről

1958 október 31

Pénteken az Irodalmi Tanácsnál Mesterházi Lajos előadást tartott az MSZMP művelődéspolitikájának irányelveiről és az írók feladatairól.

- A művelődéspolitikai irányelvek meghatározták a kulturális forradalom helyét a szocialista építésben. A mi irodalmunk történelmi és társadalmi célja, hogy a szocialista ember nevelését segítse. Olyan irodalmi alkotásokra van szükség, amelyek a lehető legjobban szolgálják a szocialista emberré nevelést.

- Mi valljuk az alkotás szabadságát, de ezt a szabadságot a nép érdekeinek objektív tényezői határozzák meg. Ezek pedig a mi esetünkben a Magyar Népköztársaság alkotmányára épülnek. Olyan írásoknak és műveknek biztosítunk alkotási szabadságot, amelyek művészi esztétikai színvonala megüti a mértéket és mondanivalója nem áll ellentétben a Magyar Népköztársaság alaptörvényeivel, a mi kulturális politikánk számára a legtöbbszörre becsült a szocialista, realista irodalom, - mondotta többek között Mesterházi Lajos.

Az előadás után sokoldalú vita bontakozott ki. Felszólalt többek között Barta Lajos, Hegedüs Géza, Balázs Anna, Gergely Márta, Murányi Kovács Endre. Az eszmecsere Mesterházi Lajos zárószavával fejeződött be. /MTI/

- o -

AA

MTI BELFÖLDI HIREK

B 75 kiadás 1958 október 31 19 óra 45 perc

Emlékest/az Őszirozsás forradalom 40. évfordulója alkalmából

1958 október 31

Az Őszirozsás forradalom 40. évfordulója alkalmából a VII. kerületi népfrontbizottság helyiségében emlékestet rendeztek. Gallo Ernő, a kerületi népfrontbizottság elnöke ünnepi beszéliben többek között elmondotta: - az októberi forradalom jelentősége abban van, hogy a nép véget vetett a háborúnak, kikiáltotta az ország függetlenségét és megteremtette a demokratikus fejlődés alapjait. A Tanácsköztársaság bukása után a reakciós Horthy-rendszer a vívmányok jórészét elpusztította és csak 1945-ben, hazánk felszabadításával vált lehetővé, hogy népünk elinduljon a demokratikus fejlődés útján és megkezdje a szocializmus építését.

- Várnai Zsuzsanna, a forradalom költője arról beszélt, mi ihlette meg a Katonafiannak című verse megírására, majd az egybegyűlt közönség nagy tetszésétől kísérvén el is mondta.

x x x

A III. kerületi népfrontbizottság a József Attila Művelődési Otthonban rendezte meg emlékestjét. Ezen Surányi Imre történész-tanár mondott emlékbeszédet, majd a Harag napja című filmet vetítették. /MTI/

- o -



MTI BELFÖLDI HIREK

B 74 kiadás

1958 október 31 19 óra 45 perc

Veteránok baráti összejövetele Debrecenben

1958 október 31

A Hazafias Népfront debreceni városi bizottságának meghívására baráti találkozóra jöttek össze a debreceni munkásmozgalom veteránjai. Sárközi István, a Hazafias Népfront városi titkára köszöntötte a baráti találkozón részt vett több mint hatvan idős kommunistát, bátor harcost, akik valamennyien esélykötő résztvevői voltak a negyven évvel ezelőtti forradalmi megmozdulásoknak. Felcseventették élményeiket, s a késő esti órákig együttmaradtak. /MTI/

- o -

Mesterházi Lajos előadása a művelődéspolitikai irányelvről

1958 október 31

Pénteken az Irodalmi Tanácsnál Mesterházi Lajos előadást tartott az MSZMP művelődéspolitikájának irányelveiről és az írók feladatairól.

- A művelődéspolitikai irányelvek meghatározták a kulturális forradalom helyét a szocialista építésben. A mi irodalmunk történelmi és társadalmi célja, hogy a szocialista ember nevelését segítse. Olyan irodalmi alkotásokra van szükség, amelyek a lehető legjobban szolgálják a szocialista emberré nevelést.

- Mi valljuk az alkotás szabadságát, de ezt a szabadságot a nép érdekeinek objektív tényezői határozzák meg. Ezek pedig a mi esetünkben a Magyar Népköztársaság alkotmányára épülnek. Olyan írásoknak és műveknek biztosítunk alkotási szabadságot, amelyek művészi esztétikai színvonala megüti a mértéket és mondanivalója nem áll ellentétben a Magyar Népköztársaság alaptörvényeivel. A mi kulturális politikánk számára a legtöbbre becsült a szocialista, realista irodalom, - mondotta többek között Mesterházi Lajos.

Az előadás után sokoldalú vita bontakozott ki. Felszólalt többek között Barta Lajos, Hegedüs Géza, Balázs Anna, Gergely Márta, Murányi Kovács Endre. Az eszmecsere Mesterházi Lajos zárszavával fejeződött be. /MTI/

- o -

1958

MTI BELFÖLDI HIREK

B 75 kiadás

1958 október 31 19 óra 45 perc

Emlékest/az őszirózsás forradalom 40. évfordulója alkalmából

1958 október 31

Az őszirózsás forradalom 40. évfordulója alkalmából a VII. kerületi népfrontbizottság helyiségében emlékestet rendeztek. Gallo Ernő, a kerületi népfrontbizottság elnöke ünnepi beszéliben többek között elmondotta: - az októberi forradalom jelentősége abban van, hogy a nép véget vetett a háborúnak, kikiáltotta az ország függetlenségét és megerősítette a demokratikus fejlődés alapjait. A Tanácsköztársaság bukása után a reakció Horthy-rendszer e vívmányok jórészt elpusztította és csak 1945-ben, hazánk felszabadításával vált lehetővé, hogy népünk elinduljon a demokratikus fejlődés útján és megkezdje a szocializmus építését.

- Várnai Zseni, a forradalom költője ezzel beszélt, mi ihlette meg a Katonafiának című verse megírására, majd az egybegyűlt közönség nagy tetszésből kísérvé el is mondotta.

x x x

A III. kerületi népfrontbizottság a József Attila Művelődési Otthonban rendezte meg emlékestjét. Ezen Surányi Imre történész-tanár mondott emlékbeszédet, majd a Harag napja című filmet vetítették. /MTI/

- o -



MTI BELFÖLDI HIREK

B 76 kiadás

1958 október 31. 10 óra 10 perc

Gáspár Sándor, a SZOT főtitkára beszélt a gödöllői választási nagygyűlésen

1958 október 31

A Ganz Árammérőgyár, a Gödöllői Gépgyár és a Kistarcsai Fésűsfonógyár dolgozói pnteken délután választási nagygyűlést rendeztek a Ganz Árammérőgyár művelődési termében. Dobos János üzemi bizottsági elnök megnyitó szavai után Gáspár Sándor, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkára, Pest megye képviselőjelöltje mondott beszédet:

Bevezetőben hangsúlyozta, hogy a választások kiírásának pusztán ténye is a magyar néphatalom erejét mutatja. A választási előkészületek, a jelölőgyűlések és maga a választás a néphatalom nagyszerű megnyilvánulási formái, amelyekben a dolgozó milliók élnek alkotmánybiztosított lehetőséggel.

- 1939-ben, a Horthy-rendszer utolsó, úgynevezett választásán a lakosság mindössze 20 százaléknak volt szavazati joga. A munkásoknak, az egyszerű embereknek ugyiszólván semmi beleszólásuk nem volt abba, kik ülnek a törvényhatósági bizottságokban, vagy a parlamentben. Ennek eldöntése akkor a földbirtokosokra, a burzsoáziára tartozott. A gödöllői járásban 1939-ben elig 14.000-an szavazhattak. Most, több mint 40.000 a szavazásra jogosultak száma. itt

- Választásunk demokratizmusát azonban nemcsak ez mutatja. Nálunk több mint 107.000 jelölőgyűlésen választották ki a dolgozókat: kik képviseljük őket az állami és helyi szervekben és az országgyűlésben. A jelölőgyűléseken élünk, alapos vita után, a jók közül is a leginkább hasznosakat választottuk ki a dolgozók. Az imperialistáknak persze mindez nem tetszik. Fáj nekik, hogy Magyarországon valóban a dolgozók milliói saját soraikból, maguk közül választanak képviselőjelöltöket, munkásokat, parasztokat, értelmiségieket. Fáj nekik, hogy nem földbirtokosok, gyárosok, grafok és fasiszták kerülnek az Ország-házba. Nekik az tetszene! Nekünk pedig ez. Nálunk néphatalom van.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 77 kiadás

1958 október 31. 10 óra 40 perc

Gáspár Sándor..... I folytatás/

Ezután népünknek arról az egységes összefogásáról szölt, amely legfőbb feltétele, hogy mindenben megvalósuljon a pártnak és a kormánynak hazánk boldogulása, a dolgozó rétegek életszínvonalának emelése érdekében kidolgozott programja.

A Hazafias Népfront-mozgalomban az ország minden becsületos polgárának megvan a lehetősége arra - mondotta - hogy kezdőkényező készségét, tudását legjavát népe ügyére hasznosítsa, s tehetsége és képességei szerint munkálkodjék mind az ország, mind a helyi feladatok megoldásáért. A Hazafias Népfront-mozgalom ma már hatalmas tömegek erejét egyesíti: részt vesznek munkájában a harcra készült kommunisták tízezrei, akik kezdetül fogva a legbátrabban képviselték a munkásosztály és a nép érdekeit, zászlaja alá tömörülnek a szervezett dolgozók, akik az első perctől kezdve azonosították magukat a fenn-deli munkás-paraszt kormány éljával; ott vannak soraiban az ifjúsági szövetségben tömörült fiatalok, dolgozó nők - százezrek társadalmunk különböző rétegeiből. Ez az egységes akarat biztosítja annak, hogy a következő években hazánk politikai és gazdasági fejlődésének újabb állomásához jussunk el.

- A mi pártunknak nincsen külön választási politikája, azt tesszük most is, amit a választás előtt tettünk és amit utána is tenni fogunk: érvényesítjük politikánkban a munkásosztály, a dolgozó parasztság, az értelmiség éljait, törekvéseit. Minden lényeges kérdést a dolgozók tömegeivel együtt vitatunk meg, az ő véleményük meghallgatása, figyelembevételére alapszabadjunk. Ennek, a proletárdiktatúrában egyedül helyes módszernek az eddigénél is fokozottabban kell érvényesülnie a meggyekben, járásokban, üzemekben is.

Ezután az elöttünk álló legközvetlenebb feladatokról és azok végrehajtásának feltételeiről szölt. Utalt arra, hogy a hároméves terv előirányzatait a mértéktartás, a lehetőségek és adott helyzetünk körülmények között figyelembevételre jellenni.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 78 kiadás 1958 október 31 10 óra 35 perc

/Gáspár Sándor..... 2 folytatás/

Terveink szerények ugyan, de minden vonatkozásban megvalósítottak: a munka folytonossága biztosított, s a termelés és a termelékenység lényegesen kedvezőbben alakul, mint bármikor ezelőtt.

- A dolgozó rétegek jó munkájával elért gazdasági eredményeink lehetővé teszik, hogy a hároméves tervben előirányzott életszínvonal emelésen túl a párt és a kormány néhány fontos intézkedést tegyen. Ilyen lesz a nyugdíjrendszerben tervezett bizonyos változtatás, amelynek célja, hogy megszüntesse a különbséget az ugynevezett régi és új nyugdíjasok között, ugyanakkor a nyugdíj megállapításánál jobban figyelembe veszi majd a munkában eltöltött évek számát.

- A jelenlegi nyugdíjrendszer módosításával kapcsolatban megemlítette Gáspár Sándor az elเลนségnek azt a legújabb hírsztelését, hogy a nyugdíj-korhatárt állítólag leszállítják. Ezzel túlzott várakozást akarnak ébresztetni és ennek következtében a csalódottság érzését akarják keltetni a nyugdíjrendszer módosításával kapcsolatban.

- Nyugdíjrendszerünknek nem az a hibája - hangoztatta - hogy magas a szolgálati idő, mert nincs a világon még két olyan ország, ahol a várományi idő olyan alacsony volna, mint Magyarországon. Ezen nem is kívánunk változtatni. Nyugdíjrendszerünknek hibája, hogy a juttatások összegében azidőszereint nem jut eléggé kifejezésre a munkában eltöltött idő. Már pedig mindenképpen jogos, hogy az a munkás, paraszt és értelmiségi, aki tisztossággal és becsülettel 30-40 évet töltött el munkában, magasabb nyugdíjat kapjon, mint az, aki csak 10-12 évet dolgozott. Ezt kívánjuk megoldani az egységes nyugdíjrendszer megvalósításával, amelynek alapján a nyugdíjak összegét nagyjából majd azonos feltételek szabják meg. A várományi idő tehát marad, de a nyugdíjrendszer jobb lesz.

/szerint

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 79 kiadás 1958 október 31 10 óra 35 perc

/Gáspár Sándor... folytatás/

- A javuló gazdasági eredmények módot adnak arra is, hogy a három-, vagy többgyermekes dolgozók, val mint a két-háromgyermekes, egyedülálló dolgozók családi potlékát felemeljük. Erre is elérhetőleg a jövő év első felében kerül sor.

Befejezésül arról a felelősségről szölt, amely a munkásosztályra is hárul terveink megvalósításában. Teljesen reális az az igény a dolgozók részéről, hogy még jobban, még kulturáltabban szeretnének élni, azonban ezt is világosan kell látni, hogy mindez nem valósítható meg csupán azzal, hogy üzemenben ki-ki elvégzi a maga munkáját. Szükség van arra is, hogy társadalmunk minden tagja kivogya részét a közügyek intézéséből. Közügyé kell válnia kis- és nagy kérdések megoldásának, nem csak ország és szinten, hanem megyei, járási, községi, üzemi és hivatali vonatkozásban is. Lelkiismeretes munka a gyárakban és tevékeny részvétel társadalmunk problémáinak megoldásában - egyformán kötelességünk mindannyiunknak - fejezte be nagy tetszéssel fogadott beszédét Gáspár Sándor. /MTI/

B 80 kiadás 1958 október 31 11 óra 30 perc

A Holland Légiforgalmi Társaság pénteken este hangversenyt adott

1958 október 31

A Holland Légiforgalmi Társaság, a KIM pénteken este Szendrey-Karper László gitárművész közreműködésével hangversenyt adott a Gundel étteremben. A téli menetrend életbelépése alkalmából vendégül látta a vele együttműködő légiforgalmi társaságok vezetőit és munkatársait, továbbá a magyar közlekedés és idegenforgalom vezetőit. A hangversenyen megjelent Rónai Rudolf, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium légügyi főosztályának vezetője, Huvös Sándor, a MALEV vezérigazgatója, továbbá a magyar közlekedés és idegenforgalom több vezetője, valamint a külképviseletek több tagja. /MTI/

- o -

Időjárásjelentés

1958 október 31

A Meteorológiai Intézet jelenti október 31-én, pénteken este 21 órakor:

Felhős idő, nyugaton már esővel. Európa időjárása lassu átalakuláson megy keresztül. Az anticiklonok Középeurópából keletre való áthelyeződése után megindult az óceáni légtömegek beáramlása Nyugateurópába. Ma este már sok helyen esett az eső a Rhone és a Rajna vidékén, sőt már Svájcban és Milánóban is.

Hazánkban pénteken az északi megyék kivételével felhős volt az ég. Több helyen volt reggeli köd. Napközben a hőmérséklet 9-14 fokig emelkedett.

Budapestben pénteken este 21 órakor a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, gyöngén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szombat estig felhős, páras idő, több helyen köd. Holnap elsősorban a Dunántúlon már kisebb esők. Hőmérséklet délkeleti, déli légáramlás. A nappali hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 0-plusz 3 fok között, helyenként plusz 3 fok felett. Legmagasabb nappali hőmérsékletszombaton 9-12 fok között. /MTI/

- o -  
V É G E

